

Студијски програм/студијски програми: Здравствена нега			
Врста и ниво студија: основне академске студије			
Назив предмета: Анатомија (31.A)			
Наставник: Љубица М. Стојшић Џуња, Љиља М. Мијатов Укропина, Биљана Ђ. Срдић Галић, Душица Ј. Марић, Мирела М. Ерић, Симиша М. Бабовић, Бојана С. Крстоношић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: -			
Циљ предмета Основна знања анатомије локомоторног система (кости, зглобови и мишићи), система органа (респираторни, дигестивни, кардиоваскуларни, ендокрини, уrogenитални систем), нервног система и чула.			
Исход предмета Практично применљива знања из клиничке анатомије која ће бити од користи током реализације струковних студија. Овладавање практичним вештинама из анатомије која ће представљати основу за разумевање поступака у општој и специјалној здравственој нези: препознавање морфолошких и функционалних карактеристика основних елемената појединих органских система и њихових међусобних односа.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Анатомија локомоторног система. - Анатомија кардиоваскуларног система. - Анатомија респираторног система. - Анатомија дигестивног система. - Анатомија ендокриног система. - Анатомија уrogenиталног система. - Анатомија нервног система. - Анатомија чула. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ul style="list-style-type: none"> - Анатомија локомоторног система. - Анатомија кардиоваскуларног система. - Анатомија респираторног система. - Анатомија дигестивног система. - Анатомија ендокриног система. - Анатомија уrogenиталног система. - Анатомија нервног система. - Анатомија чула. 			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Стојшић Џуња Ј. и сар. Анатомија за студенте здравствене неге. Медицински факултет Нови Сад, 2015. <i>Допунска</i> 2. Toldt Hochstetter. Anatomischer Atlas (различита издања) 3. Vajda J. Anatomischer Atlas (различита издања) 4. Netter FH. Атлас анатомије човека (различита издања) 5. Синелњиков РД. Атлас анатомии човека (различита издања)			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 45	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Теоријска и практична настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	60
практична настава	20	усмени испит	

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: Хумана генетика (31.XУГ)			
Наставник: Наташа С. Вучинић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 2			
Услов: -			
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти науче основе наслеђивања наследних болести.			
Исход предмета Након успешно реализованих предиспитних и испитних обавеза студент може да: са разумевањем користи основне генетичке појмове и препознаје значај генетике у савременој науци; детаљно опише структуру хроматина, морфолошку и функционалну организацију хромозома; јасно разликује фазе митозе и мејозе, схвата значај ћелијских деоба у трансмисионој генетици; кроз примере примењује Менделове законе, разуме интра и интер локусне интеракције гена; предвиђа могуће механизме наслеђивања и прецизно конструише родословна стабла на основу задатих података објасни механизме настанка мутација, принципе дејства мутагена и механизме ДНК репарације; сагледа значај и улогу пренаталне дијагностике и генетичког саветовалишта у систему здравствене заштите.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у генетику, историјат, структура нуклеинских киселина, ћелијске органеле; Молекуларна организација хромозома и експресија гена; Ћелијски циклус, ћелијске деобе, гаметогенеза, оплодња; Основни принципи наслеђивања (моногенске болести аутозомно доминантне, аутозомно рецесивне) формирање родословног стабла; Одступања од менделовских односа: напотпуна доминантност, кодоминантност, летални алели, пробојност и изражајност гена, плејотропија, фенокопије, генетичка антиципација; Детерминација пола људи, наслеђивање ограничено полом и под утицајем пола, корелативно наслеђивање, мултипли алелизам, интеракције гена, полигенско наслеђивање. Х-везано наслеђивање и холандрично наслеђивање; Генотоксични ефекти: хемијски, физички и биолошки. Мутације репарације и рекомбинације; Хромозомске аберације, нумеричке и структурне; Болести условљене поремећајем броја аутозома. Даунов синдром, Патау синдром, Едвардсов синдром. Полиплоидије. Химеризам и мозаицизам; Структурне хромозомске аберације. Cri du chat синдром, Волфов синдром. Микроделециони синдроми, FRA X синдром; Аберације полних хромозома. Тарнеров синдром. Клинефелтеров синдром. ХУУ синдром, ХХХ синдром; Генетско саветовање, пренатална дијагностика, генска терапија. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> -			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Попић Паљих Ф. Хумана генетика. Нови Сад: Медицински факултет; 2012. 2. Turnpenny P, Ellard S. Емеријеви основи медицинске генетике. Београд: Datastatus; 2009. 3. Вапа ЈБ, Обрехт Д, Ђан М. Практикум из хумане генетике. Нови Сад: Медицински факултет; 2012. <i>Допунска</i> 1. Lewis R. Human genetics. McGraw-Hill Publishing Company; 2007. 2. Strachan T, Read A. Human molecular genetics. 4th ed. New York: Garland Science; 2011.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе:	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	65
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: студије првог степена			
Назив предмета: Биохемија (31.БИХ)			
Наставник: Мирјана У. Милошевић-Тошић, Кармен М. Станков, Љиљана Н. Андријевић, Татјана Н. Ћебовић, Јасмина Н. Катанић, Јелена Д. Стојчевић-Малетић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета Циљ наставе из биохемије је да омогући студентима стицање знања неопходних за успешно праћење даљих студија и за боље разумевање физиолошких и патолошких процеса у организму. Поред тога, да пружи преглед основних биохемијских метода које се користе у клиничкој биохемији.			
Исход предмета Познавање основних хемијских конституената људског организма. Познавање општих метаболичких путева, биоенергетике, регулационих механизма и њиховог значаја за нормалан метаболизам. Правилно узимање биолошког материјала за биохемијске анализе. Правилно чување и транспорт биолошких узорака. Начин коришћења појединих аналитичких поступака и апарата у биохемијској лабораторији. Коришћење резултата биохемијских анализа у дијагностичком поступку, нормалне и референтне вредности, мерне јединице. Испитивање метаболизма најважнијих састојака организма на основу мерења у биолошким узорцима.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у биохемију. 2. Вода као биолошки солвент и биомолекул. Аминокиселине. 3. Пептиди. Протеини – структура, особине, класификација. 4. Хемопротеиди – хемоглобин, миоглобин и цитохроми. 5. Нуклеинске киселине. Општа структура: базе, нуклеозиди, нуклеотиди. ДНК, РНК, структура и функција. 6. Угљени хидрати – структура, особине, класификација. 7. Липиди, масне киселине, прости и сложени липиди. 8. Фосфолипиди и биолошке мембране, транспортни процеси. 9. Глико, липо и фосфопротеини. 10. Ензими – структура, особине, механизам катализе. Кинетика ензимске реакције, фактори утицаја, активација, инхибиција. Коензими и витамини. Изоензими, дијагностички значај. 11. Биоенергетика – термодинамика, егзергоне и ендергоне реакције. Хемијске везе богате енергијом. Биолошке оксидације. ЕТС митохондрија, синтеза АТП-а. 12. Варење и метаболизам угљених хидрата. Гликолиза. Оксидативна декарбоксилација прувата, Krebs-ов циклус. 13. Варење и метаболизам масти, бета оксидација масних киселина. 14. Варење и метаболизам протеина. Метаболизам аминокиселина. Уреогенеза. 15. Метаболизам нуклеинских киселина – репликација, синтеза ДНК. 16. Метаболизам нуклеинских киселина – транскрипција, синтеза иРНК. 17. Протеосинтеза. 18. Хормони, класификација, механизам дејства. Хормони тироиде. 19. Хормони сржи надбубрежне жлезде, адреналин, норадреналин, допамин. 20. Хормони панкреаса, инсулин и глукагон. 21. Хормони коре надбубрежне жлезде, глуко и минералокортикоиди. 22. Биохемија крви и еритроцита.			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Циљ практичне наставе. Кратак преглед програма наставе. Провера поузданости биохемијских метода. Упознавање са радом у биохемијској лабораторији. Стаклено посуђе, инструменти. Мерење запремине. Пипетирање, стаклене и аутоматске пипете. 2. Фотометрија – принципи Lambert-Beer-овог закона. Екстинкција и моларни екстинкциони коефицијент. Слепа проба. Стандардни раствор. Колориметар и спектрофотометар. Апсорциони спектар бромтимол плавог (БТБ). Примена фотометрије. Колориметријско одређивање концентрације БТБ преко моларног екстинкционог коефицијента. 3. Фотометрија – стандард и конструкција калибрационе криве. Одређивање фактора пропорционалности. Колориметријско одређивање концентрације БТБ-а преко стандардног раствора и коришћењем калибрационе криве. 4. Квантитативно одређивање концентрације протеина у крви – преглед методологије. Квантитативно одређивање концентрације протеина у крвној плазми биуретском методом. 5. Фракције серумских протеина, А/Г индекс. Изоловање фибриногена из крвне плазме методом изољовања. 6. Квантитативно одређивање глукозе у крви – преглед методологије. Квантитативно одређивање глукозе у плазми о-толуидинском реакцијом и GOD-PAP методом. 7. Квалитативно одређивање глукозе у урину – преглед методологије. Полариметрија – принципи Biot-овог закона. Специфични угао скретања. Одређивање специфичног угла скретања за глукозу. Квантитативно одређивање глукозе у урину полариметријски. 8. Квалитативно доказивање ензимске активности α -амилазе у саливи. 9. Принципи квантитативног мерења активности ензима. Мерење активности ензима преко насталог продукта реакције и УВ тестом. 10. Изоензими – дефиниција, особине, значај познавања изоензимског профила у дијагностици. Доказ постојања изоензима алкалне фосфатазе - теоријски. Витамини и коензими. Квантитативно одређивање витамина Ц у урину. 11. Метаболизам протеина. Метаболизам аминокиселина. Уреогенеза. Квантитативно одређивање урее у плазми методом по Berthelot-у. 12. Квалитативне анализе жучних боја. Значај познавања метаболизма жучних боја. 13. Доказивање директног и индиректног билирубина у серуму. Доказивање билирубина, уробилиногена и уробилина у урину. 14. Метаболизам минерала. Квантитативно одређивање укупног калцијума у плазми. Квантитативно одређивање фосфата. 15. Метаболизам минерала. Квантитативно одређивање хлорида у плазми.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Ћебовић Т. и сар. Биохемија за студенте Здравствене неге. Медицински факултет Нови Сад, 2015. 2. Борота Ј. и сар. Практикум медицинске биохемије и хемије. Медицински факултет, Нови Сад, 2015. <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови: -
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: -	
Студијски истраживачки рад: -			
Методe извођења наставе Предавања за велике и мање групе уз употребу мултимедијалних дидактичких средстава. Тестови за проверу знања. Практични рад: самостално извођење биохемијских анализа и интерпретација добијених резултата			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	8	писмени испит	-
практична настава	12	практични испит	5
колоквијум-и	50	усмени испт.....	25
семинар-и	-		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: Етика у сестринству (31.ЕТИ)			
Наставник: Александра Р. Дороњски, Гордана М. Вилотијевић Даутовић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 2			
Услов: -			
Циљ предмета Подстаћи студенте да раде на психолошко-моралном развоју ради исправног става и понашања у својој будућој професији.			
Исход предмета Дати студентима основна знања о свим заклетвама и кодексима медицинске етике, као и о деонтолошко-правним нормама и законским прописима који се односе на делатност здравствених радника.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам морала, моралности, етике и деонтологије. Историјат медицинске етике, заклетве и кодекси. Етички став здравствених радника према болеснику, према другом здравственом раднику, према самом себи, према друштвеној заједници. Етички став здравствених радника (медицинских сестара/техничара) у појединим гранама медицине (етички аспект промоције здравља, етички аспект у нези и лечењу заразних и незаразних болести, етички аспекти трансплантације органа, етичко правни аспекти оперативног захвата, етика у педијатрији, здравствена етика у ратним условима и елементарним непогодама). Велике и вечите етичке теме и дилеме (еутаназија, медицинска тајна, артефицијални абортус, генетска истраживања). Медицинска деонтологија и медицинско право. Медицинска сестра и професија. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> -			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Марић Ј. Медицинска етика. Београд: Меграф; 2002. <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе:	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Видео презентација и усмено излагање			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	70
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Вештине комуницирања (З1.ком)			
Наставник: Војислава В. Бугарски Игњатовић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета Основни циљеви едукације из Вештине комуницирања су: - упознавање студената са природом и структуром комуникације; - упознавање студента са карактеристикама здравствене комуникације (дијагностичке и терапијске); - упознавање студената са принципима асертивне комуникације; - оспособљавање студената за успостављање квалитетног контакта са различитим корисницима медицинских услуга; - савладавање комуникацијских вештина кроз тренинг и вежбе у оквиру комуникацијских радионица.			
Исход предмета Очекује се да након похађања овог предмета студент покаже адекватно познавање и разумевање структуре комуникације и улогу комуникације у медицинском контексту. Очекује се да након похађања овог предмета студент буде способан да асертивно комуницира са различитим партнерима који се појављују у медицинском контексту (медицинско и немедицинско особље, пацијенти, породица пацијента ...) организује и учествује у тимском раду; примени вештине активног слушања и емпатије; самостално спроводи интервју са пацијентима и члановима породице пацијената; учествује у емоционалној припреми пацијента за различите медицинске интервенције; покаже вештине асертивне комуникације у ситуацијама преговора или решавање конфликта; разуме мотивациону и емоционалну подлогу комуникације и то знање примени у комуникацији са "тешким" саговорницима; покаже вештину успостављања емпатије са корисницима медицинских услуга; покаже вештину успостављања комуникације са корисницима медицинских услуга различитих старосних доби			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основни елементи комуникације. Однос вербалне и невербалне комуникације. Разликовање социјалног и психолошког нивоа комуникације. Комуникациони системи. 2. Природа здравствене комуникације. Шта је добра здравствена комуникација? циљеви здравствене комуникације. 3. Предуслови за успешну здравствену комуникацију 4. Дијагностичка и терапијска комуникација. 5. Сложене комуникацијске вештине: емпатија, активно слушање, асертивност 6. Однос асертивног и агресивног понашања. Асертивна комуникација. Модели асертивног комуницирања. Комуникација са "тешким"саговорником. 7. Комуникација у здравственом контексту. Вертикална и хоризонтална комуникација. (Комуникација сестра-пацијент, сестра-сестра, сестра-лекар, сестра-породица пацијента). Комуникација у тиму. 8. Техника интервјуисања. Вештине активног слушања. Прикупљање података од пацијента. Давање података пацијенту. 9. Принципи успостављања релације и комуницирања емпатије. Базична и клиничка емпатија. 10. Мотивисање пацијента за сарадњу са медицинским особљем. 11. Комуникација са корисницима медицинских услуга различитих животних доби <i>Практична настава:Вежбеж</i> Практичне вежбе – тренинг елемената комуникационог циклуса: усмерење пажње, слање поруке, пријем, унутрашњи рад, одговор, интродукција и екстремност – успостављање равнотеже, емпатија – вежбе: потврђивање, подстицање, одобравање, разумевање, истрајавање; телесна комуникација, давање повратне информације, саопштавање лошави вести, асертивност кроз примере, емпатско изражавање, избегавање манипулације, јавни наступ...			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Лучанин Д, Деспот-Лучанин Ј. Комуникацијске вештине у здравству. Наклада слап, Загреб 2010. (одабрана поглавља.) <i>Допунска</i> 1. Мандић Т. Комуникологија: психологија комуникације (4. Изд). Клио, Београд, 2003. 2. Големан Д., Емоционална интелигенција (2.изд). Геопоетика Београд, 1997. 3. Розенберг, М. Језик саосећања. Завод за уџбенике и наставна средства Београд, 2002.			
Број часова активне наставе			Остали часови: -
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: -	
Студијски истраживачки рад: -			
Методе извођења наставе Предавања, интерактивна настава, прикази и анализе студија случајева, семинарски рад, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена статистика са информатиком (З1.ЗС/ИН)			
Наставник: Ержебет Ф. Ач Николић, Светлана Т. Квргић, Весна П. Мијатовић Јовановић, Снежана Н. Укропина, Оља Т. Нићифоровић Шурковић, Соња Ј. Шушњевић, Наташа Р. Драгнић, Срђан М. Шкрбић, Драган М. Машуловић, Данијела Н. Боберић Крстићев, Зоран И. Путник			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета: Оспособити студенте да примењују основне статистичко-аналитичке поступке, дизајнирају једноставнија истраживања, критички читају стручну и научну литературу и примењују информационе технологије у области медицине.			
Исход предмета: Оспособеност студената за разликовање статистичких аспеката стручних и научних радова из области медицине, коришћење различитих статистичких метода, обраду и интерпретацију података прикупљених у истраживању и коришћење рачунара за решавање проблема применом готових софтверских решења			
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Основни појмови у статистици. Статистичка маса, јединице и обележја. Етапе статистичке обраде и приказивање резултата. Релативни бројеви. Мере централне тенденције. Мере варијабилитета. Оцена хомогености. Врсте узорака. Тренд. Корелациона анализа. Параметријски и непараметријски тестови за тестирање статистичких хипотеза. Методологија проучавања здравственог стања становништва. Основе хардверске и софтверске архитектуре рачунара. Системски и апликативни софтвер. Основе рачунарских мрежа и Интернета. Примена рачунара у медицини (обрада података, медицински информациони системи, медицинска дијагностика, стандарди у медицинској информатици, телемедицина и е-здравство).</p> <p><i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i></p> <p>Узорковање. Избор и примена статистичких метода у складу са постављеним проблемом и у зависности од врсте варијабле. Графичко и табеларно приказивање података. Интерпретација резултата и доношење закључака. Индикатори за процену здравственог стања становништва. Основне функције оперативног система. Рад са фајловима. Обрада текста. Унакрсни табеларни прорачуни. Статистичка обрада података коришћењем програма за унакрсне прорачуне</p>			
<p>Литература</p> <p><i>Обавезна</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Грујић В, Јаковљевић Ђ, уредници. Примена статистике у медицинским истраживањима, четврто издање. Универзитет у Новом Саду: Медицински факултет, Нови Сад, 2007. 2. Јаковљевић Ђ, Грујић В. Социјална медицина. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, 2014. 3. Стевановић В. Модул 2: Коришћење рачунара и рад са фајловима, Приручник за полагање ЕЦДЛ испита. Службени гласник, 2012. 4. Стевановић В. Модул 3: Обрада текста - <i>Microsoft Word</i>, Приручник за полагање ЕЦДЛ испита, Службени гласник, 2012. 5. Стевановић В. Модул 4: Табеларне калкулације - <i>Microsoft Excel</i>, Приручник за полагање ЕЦДЛ испита, Службени гласник, 2012. <p><i>Допунска</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Милошевић З, Богдановић Д. Статистика и информатика у области медицинских истраживања. Универзитет у Нишу, Медицински факултет, 2012. 2. Хаџивуковић С. Статистички методи. Нови Сад: Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, 1991. 3. Јаношевић С, Дотлић Р, Ерић-Маринковић Ј. Медицинска статистика, 6. издање. Универзитет у Београду, Медицински факултет, 2013. 			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, практичан рад на рачунару			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Општа здравствена нега I (31.03Н1)			
Наставник: Драгана Т. Милутиновић, Драгана П. Симин			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: -			
Циљ предмета Усвајање основних појмова у здравственој нези, као и базичних теоријских и практичних (спретност, снажљивост) стручних знања из области сестринске праксе и оспособљавање да стечена знања примене у професионалном раду. Самоваспитање у циљу сопствене заштите, заштите пацијената и других чланова тима, развој критичког мишљења, развој самосталности у спровођењу здравствене неге, и способности за тимски рад.			
Исход предмета СТИЦАЊЕ основних појмова и специфичних знања из здравствене неге као сегмента здравствене заштите. Информисање о дужностима других чланова здравственог тима и организацији сестринског рада. Усвајање холистичког приступа у здравственој нези. Развијање професионалне свести, одговорности, хуманости, смисла за деонтологију, естетику и комуницирања са пацијентом и стручним тимом. Осамостаљивање студента за рад по процесу здравствене неге, овладавање независним и међузависним сестринским интервенцијама.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Теоријска разматрања основних и општих појмова у здравственој нези и медицини. - Здравствена нега у систему здравствене заштите. - Здравствена нега и друштво. - Принципи, методе, теорије здравствене неге и знања из сродних дисциплина потребна за примену здравствене неге у пракси. - Неопходни услови за квалитетну здравствену негу на свим нивоима здравствене заштите: изглед и опремљеност здравствених установа и установа за негу, хигијенски стандарди, интердисциплинарни здравствени тим, тим за здравствену негу, делегирање, кодекс професионалног понашања. - Пацијент/корисник: животни циклус, однос медицинска сестра – корисник/ пацијент, права пацијента/корисника. - Континуитет здравствене неге: пријем пацијента/корисника у установу здравствене или социјалне заштите, премештај и отпуст, примопредаја дужности, организација посета. - Процес здравствене неге: појава и развој процеса, критичко размишљање, клиничко резонување и рефлексивна пракса. - Утврђивање потреба за здравственом негом и сестринске дијагнозе – таксономија. - Утврђивање исхода и планирање здравствене неге, имплементација плана здравствене неге и евалуација. - Документовање (принципи, методе и облици), извештавање, примена електронске документације. - Безбедност у процесу здравствене неге: контрола инфекција: стандардне мере предострожности и мере предострожности у односу на пут преношења инфекције, стерилне технике, безбедност медицинске сестре и пацијента у окружењу. - Активност и покретљивост пацијената/корисника - Хигијена и самонега: активности и фактори који утичу на активности дневног збрињавања, дефицит у самозбрињавању, процена активности. - Интегритет коже: улцерације услед притиска, фактори ризика, процена, сестринске дијагнозе, план, исход, имплементација и евалуација. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> - Вежбе као практични део наставе прате реализацију теоријског дела наставе и обухватају: - Посету установама здравствене и социјалне заштите и анализу основних вредности сестринске неге и неопходних услова за квалитетну здравствену негу у хоспиталним и ванхоспиталним условима. - Сестринске интервенције у циљу континуитета неге. - Утврђивање потреба у здравственој нези. Примена помагала за прикупљање податка (обрасци, скале, скорови, упитници). Сестринска дијагноза и колаборативни проблем у процесу здравствене неге. - Планирање здравствене неге. Правила имплементације плана, евалуације и документовања (заједничка документација и издвојена сестринска документација). - Основе добре праксе и контроле инфекција (употреба заштитне одеће, прање и дезинфекција руку здравствених радника, примена метода антисепсе - циљна дезинфекција, методе стерилизације-припрема материјала, поступци спровођења, контрола стерилизације, чување и коришћење стерилног материјала). - Примену принципа ергономије у здравственој нези. Механика тела, позиционирање и преношење пацијента. Опрема и асистивна средства. Процена покретљивости – фокус на АДЖ. - Планирање неге и тимски рад у збрињавању сестринских дијагноза у вези са покретљивошћу усмерених на активност, ниво покретљивости и психосоцијални утицај ограничене покретљивост на појединца и породицу. Активне и пасивне вежбе за пун обим покрета. Процедуре у одржавању хигијене и подстицању самонега пацијента/корисника. - Процену оштећења интегритета коже и ткива (коришћење скале). Припрема и извођење планираних сестринских интервенција у превенцији и збрињавању оштећења интегритета коже и ткива. - Примену различитих завоја и завојних облога за третман улцерација коже услед притиска.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Рудић Р, Коцев Н, Мунђан Б. Процес здравствене неге: Практикум за студенте-водич за праксу, Књига-Комерц, Београд, 2008. 2. Милутиновић Д, Брестовачки, Мимица М, Бокоњић Д. Практикум сестринских вештина. European Commision TEMPUS., 2010. 3. Ауторизована предавања: доступна на http://vle.medical.uns.ac.rs/ 4. Тијанић М, Ђурановић Д, Рудић Р, Миловић ЈБ. Здравствена нега и савремено сестринство, Научна КМД, Београд, 2010. (одабрана поглавља) <i>Допунска</i> 1. Baronski S, et al. Сестринске процедуре. Дата статус, 2010. 2. Walcker Seaback W. Nursing Process: Concepts & Applications 3th Ed. Delmar, Cengage Learning, 2013.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 45	Вежбе: 90	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру. Самосталан рад у наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	55
колоквијум-и	20	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије; студије првог степена			
Назив предмета: Хистологија и ембриологија (31.XE)			
Наставник: Душан М. Лалошевић, Матилда А. Ђолаи, Иван Ђ. Чапо, Бојана М. Андрејић Вишњић, Александра М. Леваков Фејса			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 2			
Услов: -			
Циљ предмета: Стицање знања о микроскопској грађи људског тела неопходних за праћење и савладавање теоријске и практичне наставе у првом реду из физиологије и патологије			
Исход предмета			
Знања : Студент треба да зна да наведе: 1. основне хистолошке карактеристике епителног, везивног, мишићног и нервног ткива са посебним освртом на њихову васкуларизацију 2. основни тип грађе органа дигестивног, респираторног, кардиоваскуларног, уринарног, гениталног, ендокриног, имуног и нервног система и чула.			
Вештине: Студент треба да буде оспособљен да: 1. препозна хистолошку структуру која одступа од нормалне структуре и да наведе у којим ткивним и органским елементима ова структура одступа од нормалне; 2. резултате експерименталних и клиничких истраживања који се односе на хистофизиолошке карактеристике појединих органа и органских система.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Основне хистолошке карактеристике органа дигестивног, респираторног, кардиоваскуларног, уринарног, гениталног, ендокриног, имуног и нервног система и чула. Општи план грађе органа унутар једног органског система. Учешће појединих ткива у структури органа и њихов стратификациони распоред.			
<i>Практична настава</i>			
-			
Литература			
<i>Обавезна</i>			
1. Анђелковић З, Сомер Љ, Аврамовић В, Милосављевић З, Танасковић И, Матавуљ М, Перовић М, Николић И, Ранчић Г, Лалошевић Д, Миленкова Љ, Даниловић В, Петровић А. Хистологија. <i>Impressum</i> , Ниш, 2009, 1-343.			
2. Сомер Љ, Ђолаи М, Лалошевић Д. Репетиторијум из цитологије, хистологије и органологије, Медицински факултет, Универзитета у Новом Саду.			
<i>Допунска</i>			
1. Сомер Љ, Крнџелац Д, Ђолаи М. Практикум из хистологије. Орто Медикс. Нови Сад 2002.			
2. Ross M, Kaye G, Pawlina W. Histology: A Text and Atlas 7 th , or older editions. Wolters Kluwer Health			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе:	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Теоријска настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	40	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије; студије првог степена			
Назив предмета: ФИЗИОЛОГИЈА (З1.ФИЗ)			
Наставник: Нада М. Наумовић, Дамир Д. Лукач, Миодраг П. Драпшин, Јелена Ж. Попадић Гаћеша, Ото Ф. Барак, Деа И. Караба Јаковљевић, Александар В. Клашња			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета Основни циљеви едукације из физиологије су упознавање студената са основама функционисања органа и органских система као и видовима њихове организације у сложене функционалне системе.			
Исход предмета Упознавање студената са основним механизмима функционисања различитих органских система и видовима организације регулаторних механизма сложених хомеостатских параметара у функционалне системе. Упознавање са сложеним нервним и хуморалним регулаторним механизмима различитих функционалних система. Студент треба да савлада опште принципе и правила понашања у лабораторији. Студент треба да се упозна са основним лабораторијским процедурама и да стекне вештине извођења свакодневних лабораторијских претрага. Студент треба да добије увид у рад на животињском моделу и у рад са анималним ткивом који се користи као демонстрација неких физиолошких појава. Студент треба детаљно да се упозна са начином узимања и припреме крви и мокраће, као и методама основних лабораторијских анализа крви и мокраће, које се користе у свкодневној пракси (седиментација, хематокрит, бројање еритроцита, бројање леукоцита, диференцијална крвна слика, време крварења и коагулације, опште особине и хемијски састав урина). Студент треба да савлада основне електрофизиолошке методе (ЕКГ, ЕЕГ, ЕМНГ, ЕП), да стекне искуство извођења регистрације и да препозна основне регистроване параметре. Студент треба зна самостално да измери артеријски крвни притисак и да уради аускултацију срца, одреди дисајне волумене и капацитете.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> УВОД У ФИЗИОЛОГИЈУ: Функционална организација људског тела и контрола "унутрашње средине". Ћелије као живе јединице тела и њихова функција. Хомеостатски механизми главних функционалних система. ДИСАЊЕ: Особине гасова. Вентилација. Волумени и капацитети плућа. Физиолошке карактеристике плућне циркулације. Транспорт гасова до ћелија. Главна и помоћна дисајна мускулатура. Интраплеурални притисак. Регулација дисања. Врсте и типови дисања. Дисање у условима смањеног и повећаног атмосферског притиска. КРВ: Опште особине крви. Крвна плазма. Еритроцити. Леукоцити. Имуитет и имунатела. Тромбоцити. Згрушавање крви и хемостаза. Крвне групе. Трансфузија и трансплација. КРВОТОК И ЛИМФОТОК: Функционална подела крвотока. Морфофункционалне карактеристике срчаног мишића. Хемодинамика срца. Спроводни систем срца. Регистрација и анализа електрокардиограма. Механички рад срца и његова ефикасност. Регулација рада срчаног мишића. Циркулација. Размена на нивоу капилара. Периферна циркулација. Пулс: дефиниција, врсте и карактеристике. Крвоток у венама. Лимфоток. Неурохуморални механизми регулације тонууса крвних судова. ВАРЕЊЕ, РЕСОРПЦИЈА: Дефиниција варења. Основне функције дигестивног тракта. Варење у усној дупљи. Пљувачка, регулација лучења. Повраћање. Говор. Варење у желуцу. Варење у танком цреву. Улога панкреаса у варењу. Жуч. Варење у дебелом цреву. Акт дефекације. ПРОМЕТ МАТЕРИЈЕ И ЕНЕРГИЈЕ: Градивна и енергетска улога храњивих материја. Минералне материје и витамини. Методе проучавања енергетског промета. Респираторни коефицијент. Базални метаболизам. Енергетски промет у оптерећењу. Састављање дневног исхранбеног obroка. ТЕРМОРЕГУЛАЦИЈА: Механизми одржавања сталности температуре унутрашње средине организма. Физичка и хемијска терморегулација. Физиолошке основе хипо и хипертермије. ИЗЛУЧИВАЊЕ: Физиологија бубрега. Ултратруктура нефрона. Законитости процеса филтрације, секреције и реасорпције у бубрезима. Количина састав и особине мокраће. Учешће бубрега у одржавању хомеостазе. Регулација рада бубрега. Механизми излучивања мокраће. РАЗДРАЖЉИВА ТКИВА: Мембрански потенцијал. Акциони потенцијал. Закони раздражења. Акомодација. Поларни закон раздражења. Електротонус. Поларизациона струја. АНАЛИЗАТОРИ: Аналитатор. Рецептори. Аналитатор за вид. Сочива и офталмоскопија и помоћни апарат ока. Аналитатор за слух. Вестибуларни систем. Мишићно – зглобна рецепција. Тактилна и топлотна рецепција. Висцерорецепција. Рецепција мириса и укуса. Рецепција бола. МИШИЋИ: Нервно – мишићна синапса. Медијатори и основни механизми синаптичког преношења. Подела мишића. Морфо-физиолошке карактеристике попречнопругасте мускуларуре. Контракција попречнопругастих мишића. Моторнајединица. Тонуситермогенеза. Рад, снагаизамормишића. Глатки мишићи. ВЕГЕТАТИВНИ НЕРВНИ СИСТЕМ: Центри симпатикуса и парасимпатикуса: структура, класификација вегетативних ганглија и њихова функција, специфични медијатори, Подела вегетативних рефлекса и значај двојне инервације органа. ЕНДОКРИНОЛОГИЈА: Опште особине хормона и методе испитивања ендокриних жлезда, Тиреоидна жлезда. Паратиреоидна жлезда. Панкреас. Надбубрежна жлезда. Женске и мушке полне жлезде.. Хипофиза: хормони, функција и регулација лучења. Хипоталамо-хипофизни комплекс. Остали органи са ендокриним значајем: тимус, епифиза, слезина и бубрег, Ткивни хормони. ФИЗИОЛОГИЈА ЦЕНТРАЛНОГ НЕРВНОГ СИСТЕМА: Неурон. Подела синапси у ЦНС. Неуромедијатори. Неуроглија. Нервни центар. Инхибиција у ЦНС-у. Кичмена мождина. Продужена мождина и понс. Рефлексна функција. Функционални значај спроводних путева у продуженој мождини. Средњи мозак. Ретикуларна формација можданог стабла. Мали мозак. Хипоталамус. Лимбицке структуре мозга. Кора великог мозга. Базалне ганглије. Рефлекси. Сан.. Типови нервног система.. Учење и памћење. Свест.			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Раздражљива ткива (реобаза, хронаксија, корисно време, анелектротонус, кателектротонус, поларизациона струја, Пфлигерови закони). 2. Мишићи (проста и сложена мишићна контракција, сумација, утицај јачине стимула на величину контракције, максимална мишићна контракција приразличитим оптерећењима, ергографија, утицај температуре и замора на мишићну контракцију). 3. Дисање (модел ребара, Дондерсов модел, спирометрија, спирографија, пнеумографија, форсирани експирограм, састав ваздуха). 4. Варење (варење у устима, варење у желуцу). 5. Срце и циркулација (регулација рада срца, ЕКГ, мерење крвног притиска, аускултација срца, поликардиографија, капиларни крвоток). 6. Крв (пуфери крвне плазме, седиментација, хематокрит, хемолиза, бројање еритроцита, бројање леукоцита, диференцијална крвна слика, време крварења и време коагулације). 7. Излучивање (опште особине урина, хемијски састав урина, седимент урина). 8. Аналитатори (испитивање чула вида, слуха и равнотеже, испитивање површног и дубоког сензибилитета). 9. ЦНС (спинални рефлекси декапитоване жабе, спинални шок, испитивање рефлексног лука, испитивање клинички важних рефлекса, ЕЕГ, неуронска активност, ЕМНГ, ЕП, рекционо време).			
Литература <i>Обавезна:</i> 1. Guyton АС.. Медицинска физиологија, Савремена администрација, 2008. 2. Стерио Ђ. и сар. Практикум из физиологије, Медицински факултет Нови Сад, 2014. 3. Иветић В. Тест питања из физиологије, Медицински факултет Нови Сад, 2011. <i>Допунска:</i> 1. Мујовић ВМ. Медицинска физиологија, Фондација „Солидарност Србије“, Београд, 2012. 2. Ganong W. Преглед медицинске физиологије. Савремена администрација, 2015.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 60	Вежбе: 30	Други облици наставе: -	Студијски истраживачки рад: -
Методе извођења наставе: Предавања. Практични рад.			-
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	30	усмени испт	
колоквијум-и семинар-и		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије; студије првог степена			
Назив предмета: Микробиологија са имунологијом (31.ММИ)			
Наставник: Весна С. Милошевић, Мира М. Михајловић Укропина, Ивана Б. Хрњковић Цвјетковић, Гордана М. Бојић, Вера П. Гусман, Деана Д. Медић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: -			
Циљ предмета Да се постигне свеобухватно сагледавање чињеница из области која се проучава у циљу њиховог повезивања и примене у теорији и пракси			
Исход предмета Теоретска припрема за постављање дијагнозе и диференцијалне дијагнозе Припрема за рад у пракси, избор одговарајућих метода и њихову интерпретацију			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у микробиологију. Место микроорганизама у живом свету. Особине бактеријске ћелије. Класификација и номенклатура бактерија 2. Грађа бактеријске ћелије. Метаболизам бактерија 3. Раст и размножавање бактерија. Генетика бактерија. Патогеност и вируленција бактерија 4. Антибактеријски лекови (антибиотици и хемиотерапеутици). Резистенција бактерија на антибактеријске лекове 5. Дејство физичких и хемијских агенаса на микроорганизме. Интрахоспиталне инфекције. Нормална бактеријска микрофлора човека 6. Genus Staphylococcus. Genus Neisseria. Genus Haemophilus 7. Genus Streptococcus. Genus Enterococcus 8. Genus Corynebacterium. Genus Legionella 9. Genus Mycobacterium 10. Genus Clostridium 11. Familia Enterobacteriaceae 12. Genus Salmonella. Genus Shigella 13. Genus Vibrio. Genus Yersinia 14. Genus Treponema. Genus Borrelia. Genus Leptospira 15. Genus Chlamydia 16. Genus Mycoplasma. Genus Ureaplasma 17. Genus Pseudomonas 18. Genus Proteus 19. Genus Escherichia. Genus Klebsiella 20. Genus Enterobacter 21. Спороферментујући грам негативни бацили 22. Анаеробне бактерије 23. Увод у паразитологију, класификација 24. Протозое 25. Хелминти 26. Медицинска микологија 27. Механизми одбране од бактерија, вируса, паразита и гљивица 28. Грађа и функционална организација имунолошког система. Регулација имунолошке реакције. Специфичност у имунологији. Препознавање страног (и сопственог). Имунолошко памћење. 29. Антигени и хаптени. Услови имуногености 30. Комплемент. Антитела против антигена на еритроцитима 31. Ћелијске основе имунолошке реактивности. Кооперација ћелија у имуном одговору. Антитело зависна целуларна цитотоксичност 32. Имунолошке дефицитарности (врсте и значај) 33. Антитела (имуноглобулини) . Биолошке особине антитела и њихов значај. Начини њиховог доказивања 34. Преосетљивост раног типа (механизми и манифестације) 35. Преосетљивост касног типа (механизми и манифестације) 36. Трансплантацијска имунологија 37. Хла комплекс човека и значај 38. Имуносупресија. Имунолошка толеранција, имунодефицијенције 39. Гуморска имунологија. Механизам имунолошког надзора 40. Механизми настанка и врсте аутоимуних болести 41. Активни и пасивни имунитет (природни и вештачки). Вакцине; вакцинација (проблеми) 42. Примена реакције антиген-антитело у дијагностичке сврхе. Имунолошки тестови и њихова интерпретација 43. Разлике вируса у односу на друге микроорганизме и њихов значај у медицини 44. Вирусна партикула – вирион. Одређивање облика и величине вируса. Електронски микроскоп. Препаративне методе у вирусологији. Ультрацентрифуге. Ультрафилтери 45. Хемијски састав вируса (вирусни протеини, вирусне нуклеинске киселине, вирусни антигени). Хемаглутинациони и вирусна хемаглутинација 46. Врсте вирусних инфекција. Патогенеза вирусних болести. Синдромске манифестације вирусних болести 47. Стадијуми размножавања вируса. Селективност и тропизам вируса 48. Генетика вируса. Дефектни вируси. Приони. Варијабилност вируса 49. Асоцијације вируса (удружене инфекције, интерференција и егзалтација). Интерферон (значај и примена). Вирусне вакцине 50. Дејство физичких и хемијских агенаса и хемиотерапеутика на вирусе (антивирусни лекови). Принципи рационалне антивирусне терапије 51. Размножавање вируса у лабораторијским условима (културе ћелија, ембрионисана јаја и лабораторијске животиње) 52. Постављање етиолошке дијагнозе вирусних болести. Серолошке методе (за доказивање антигена и за доказивање антитела). Брзе дијагностичке методе 53. Класификација вируса. Најважније породице ДНК и РНК вируса 54. Picornaviridae. Orthomyxoviridae 55. Paramyxoviridae. Rhabdoviridae 56. Togaviridae. Arbovirus 57. Adenoviridae, Papillomaviridae, Polyomaviridae, Parvoviridae 58. Herpesviridae. Poxviridae 59. Вируси хепатитиса људи. 60. Хив <p><i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Основни принципи узимања, чувања и слања материјала за микробиолошки преглед. 2. Поступци постављања микробиолошке дијагнозе. 3. Изолација и идентификација узročника. 4. Серолошка дијагноза. 5. Тумачење налаза микробиолошких прегледа. 6. Испитивање осетљивости на антимикробне лекове – антибиограм. 7. Поступци за изолацију и идентификација највероватнијих узročника заразних обољења. 8. Основни појмови о антигенима, антителима и стварању комплекса антиген-антитело (ин витро). 9. Примена реакције антиген-антитело у дијагностичке сврхе (квалитативне, полуквантитативне и квантитативне реакције). 10. Аглутинација (разне технике). 11. Преципитација (разне технике у течном медијуму и у гелу). 12. Комплемент (бактериолиза и хемолиза). 13. Интерпретација резултата имунолошких дијагностичких тестова и серолошких реакција. 14. Одређивање количне имуноглобулина и комплемента. одређивање ефикасности имунопрофилактике. 15. Постављање етиолошке дијагнозе вирусних инфекција</p>			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Швабић-Влаховић М. Медицинска бактериологија. Савремена администрација Београд, 2005. 2. Јерант-Патић В. Имунологија. Будућност Нови Сад, 2002. 3. Јерант-Патић В. Медицинска вирусологија. Ortomedix, 2007. 4. Лепеш Т. Медицинска паразитологија са микологијом. Медицински факултет Нови Сад, 1988. <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 45	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: тестови, практични испит и теоретски испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	60
практична настава	5		
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Медицинска психологија (З1.МПС)			
Наставник: Олга В. Живановић, Александра Ј. Недић, Ђенђи Ш. Силађи Младеновић, Ксенија Б. Колунџија, Валентина Д. Шобот			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Етика у сестринству			
Циљ предмета Упознавање студената са јединственим биопсихосоцијалним бићем човека; различитим реакцијама болесних особа на болест, као и различитим интеракцијама лекара/здравствених радника и болесника.			
Исход предмета Студент стиче знање о биопсихосоцијалном јединству човека; развоју и структури личности; различитим менталним механизмима и механизмима одбране; реаговању болесне особе на болест; психолошким аспектима у лечењу/збрињавању различитих болести; улогама лекара/здравствених радника; психички здравом-пожељном односу лекара/здравствених радника са болесником и његовом најближом околином. Студент овладава вештином комуникације са различитим групама болесника(како у односу на узраст болесника тако и у односу на болест/стање због које се збрињава); стиче могућност да упозна различите психолошке ситуације у којима ће се налазити током професионалне каријере и направи моделе адекватног превладавања. Рад на стицању вештина одвија се кроз радионице при чему је неопходно активно учешће студената.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Улога медицинске психологије у медицини – дефиниција и циљеви курса; 2. Појам болести, болесник и друштво 3. Стигма, предрасуде и дискриминација 4. Теорије личности 5. Механизми одбране 6. Ментални механизми и њихова улога– агресивност и анксиозност 7. Стрес и превладавање стреса 8. Личност здравственог радника 9. Однос здравственог радника и болесника/породице 10. Болесно дете; адолесцент као болесника 11. Одрасло животно доба; посао; хоспитализација; психосоцијални аспекти трудноће и порођаја 12. Старе особе и болест; психосоцијални аспекти губитка; терминална стања, смрт и умирање 13. Модели понашања у вези са здрављем 14. Болесник и болест 15. Тимски рад <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Разговор(комуникација) лекара/ здравственог радника са болесном особом - радионица – 2. Здравље и болест– радионица– 3. Комуникација, емпатија, професионални однос– радионица 4. Приступ анксиозном и агресивном пацијенту/пратњи пацијента 5. Давање информација пацијенту и породици о болести 6. Комуникација породичног лекара/здравственог радника у породици 7. Припрема болесника за дијагностичке и терапијске процесе 8. Односи и комуникација у тимском раду – радионица			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Бергер Д Здравствена психологија. Центар за примењену психологију Београд, 1997. 2. Клаин Е. Психолошка медицина. Голден Маркетинг, Загреб, 1999. (одабрана поглавља) <i>Допунска</i> 1. Хавелка М. Здравствена психологија. Медицински факултет Свеучилишта у загребу, 1990.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Интерактивна настава; РР презентације; практична: радионице			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије - студије првог степена			
Назив предмета: Здравствено васпитање (З1.ЗВ)			
Наставник: Ержебет Ф. Ач Николић, Светлана Т. Квргић, Весна П. Мијатовић Јовановић, Снежана Н. Укропина, Оља Т. Нићифоровић Шурковић, Соња Ј. Шушњевић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета: Оспособљавање за здравствено васпитни рад са циљном популацијом и његово планирање, организовање и евалуацију.			
Исход предмета: Оспособљеност за препознавање здравствено васпитних потреба и одабир приоритета циљне популације, дефинисање здравствено васпитних циљева, израду и реализацију здравствено васпитног програма, примену здравствено васпитних метода, израду здравствено васпитних средстава, вештине комуникације у здравственом васпитању.			
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјат и дефиниције здравственог васпитања. Циљеви здравственог васпитања. Однос промоције здравља и здравственог васпитања. Развој и дефиниције промоције здравља. Принципи и стратегије промоције здравља. Модели промене понашања који утичу на здравље. „Здрава окружења“ – као свеобухватни модели промоције здравља. Процена потреба за здравственим васпитањем. Понашање у вези са здрављем – стил живота. Циљне групе у здравственом васпитању. Здравствено васпитне методе. Индивидуални и групни здравствено васпитни рад. Здравствено васпитна средства. Здравствено промотивна средства. Улога социјалног маркетинга у промоцији здравља и здравственом васпитању. Планирање и примена здравствено васпитног програма. Комуникација у здравственом васпитању. Евалуација здравствено васпитног рада.</p> <p><i>Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Израда, презентација и дискусија здравствено васпитног средства. Припрема и презентација индивидуалне и групне здравствено васпитне методе. Припрема и презентација здравствено васпитног предавања. Припрема и презентација креативне радионице у здравственом васпитању. Принципи интерактивног (на корисника/пацијента оријентисаног, партиципативног) учења у здравственом васпитању. Израда и презентација здравствено васпитног програма. Тренинг вештина комуникација значајних у здравственом васпитању.</p>			
Литература			
<i>Обавезна</i>			
1. Јаковљевић Ђ, Грујић В, уредници. Социјална медицина. Универзитет у Новом Саду: Медицински факултет, Нови Сад, 2014.			
2. Новаковић Б, Грујић В, уредници. Хигијена и здравствено васпитање. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, Нови Сад, 2004.			
<i>Допунска</i>			
1. Симић С. и сар. Социјална медицина – уџбеник за студенте медицине. Медицински факултет Универзитета у Београду, 2012.			
2. Glanz K, Rimer BK, Viswanath K, editors. Health behavior and Health Education. 4th edition. San Francisco, CA: Jossey-Bass A Wiley imprint; 2008.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: 15	
Методe извођења наставе: Предавања, вежбе, семинарски рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и		
семинар-и	25		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге				
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена				
Назив предмета: Општа здравствена нега II (31.ОЗН2)				
Наставник: Драгана Т. Милутиновић, Бранислава Брестовачки С. Свитлица, Јелка М. Рајовић, Сања Д. Томић, Јован А. Матијашевић, Драгана М. Симин, Александра М. Матић, Ненси Ј. Лалић, Драгана Д. Живковић,				
Статус предмета: обавезан				
Број ЕСПБ: 10				
Услов: Општа здравствена нега I				
Циљ предмета Усвајање основних појмова у здравственој нези, као и базичних теоријских и практичних (спретност, сналажљивост) стручних знања из области здравствене неге и оспособљавање да стечена знања примене у професионалном раду. Самоваспитање у циљу сопствене заштите, заштите пацијената и других чланова тима, развој критичког мишљења, развој самосталности у спровођењу здравствене неге, и способности за тимски рад.				
Исход предмета СТИЦАЊЕ основних појмова и специфичних знања из здравствене неге као сегмента здравствене заштите. Информисање о дужностима других чланова здравственог тима и организацији сестринског рада. Усвајање холистичког приступа у здравственој нези. Развијање професионалне свести, одговорности, хуманости, смисла за деонтологију, естетику и комуницирања са пацијентом и стручним тимом. Осамостаљивање студената за рад по процесу здравствене неге, овладавање независним сестринским интервенцијама и међузависним сестринским интервенцијама из области дијагностике и терапије.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Витални знаци и антропометријска мерења - Процес здравствене неге у спровођењу терапије лековима: сигурна припрема лека, припрема прописане дозе лека, планирање, спровођење и евалуација локалне, ентералне, парентералне примене лекова, специјалних техника примене лекова. - Интраваскуларна терапија: периферна интравенска линија, процена, компликације. - Комплементарни и алтернативни терапијски модалитети. Терапијска примена топлоте и хладноће - Уринарна елиминација (фактори који утичу на елиминацију и сестринске дијагнозе у вези са проблемом уринарне елиминације) - Елиминација цревног садржаја (фактори који утичу на елиминацију и сестринске дијагнозе у вези са проблемом елиминације цревног садржаја) - Спавање и одмор (фактори који утичу на образац спавања и сестринске дијагнозе у вези са измењеним обрасцем спавања и одмора) - Здравствена нега особа са поремећајем чулне осетљивости, опажања и когниције: фактори, поремећаји, процена, сестринске дијагнозе, план, исход, имплементација и евалуација. - Нега у кући - Нега умирућег болесника - Палијативна нега <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> - Вежбе као практични део наставе прате реализацију теоријског дела наставе и обухватају: - Евидентирање виталних знакова и других показатеља здравља као облик посматрања у здравственој нези. - Правила имплементације плана неге код пацијента са повишеном телесном температуром и акутним болом - Увежбавање техника сигурне примене лека: локална, ентерална, парентерална, специјална техника. - Увежбавање прорачуна: припрема прописане дозе лека (претварање мерних јединица, проценти и пропорције, припрема лека када је прописан у дози већој или мањој од фармацеутске дозе лека) - Процедуре интраваскуларне терапије (периферна интравенска линија, контрола брзине протока) - Процедуре примене топлоте и хладноће. Анализа комплементарних и алтернативних терапијских модалитета. - Процес здравствене неге у збрињавању проблема уринарне елиминације. Катетризација мокраћне бешике. - Процес здравствене неге у збрињавању проблема елиминације цревног садржаја. Клизма. Тренинг дебелог црева. - Процес здравствене неге у збрињавању проблема у вези измењеног обрасца спавања и одмора. - Правила имплементације плана неге код пацијента са поремећајем чулне осетљивости, опажања и когниције - Организација неге у кући корисника - Организација неге у хоспису, збрињавање умрлог				
Литература <i>Обавезна</i> 1. Baronski S, et al. Сестринске процедуре. Дата статус, 2010. 2. Ауторизована предавања: доступна на http://vle.medical.uns.ac.rs/ <i>Допунска</i> 1. Taylor CR, Lillis C, LeMone P, Lynn P. Fundamentals of Nursing: The Art and Science of Nursing Care, 7 th Ed. Lippincott Williams and Wilkins, Wolters Kluwer Health, 2011 2. DeLaune SC, Landner PK. Fundamentals of Nursing: Standards and Practice. 4 th Ed. Delmar, Cengage Learning, 2011.				
Број часова активне наставе				Остали часови: 60
Предавања: 45	Вежбе: 75	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру. Самосталан рад на наставним базама				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава	15	усмени испит		55
колоквијум-и	20		
семинар-и				

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Патологија (32.ПАТ)			
Наставник: Славица Ф. Кнежевић-Ушај, Живка Н. Ери, Нада М. Вучковић, Дејан Ч. Вучковић, Милана Д. Пањковић, Татјана В. Ивковић-Капицл, Мирјана Ж. Живојинов, Сандра Р. Тривунић-Дајко, Зоран Р. Никин, Ненад С. Шолајић, Голуб Самарџија, Александра Ловренски			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Анатомија; Физиологија (за полагање)			
Циљ предмета Циљ наставе јесте да студенту пружи знање о механизмима оштећења, ћелија ткива и органа и упозна га са морфолошким променама које су подлога болестима. Задатак је наставе оспособљавање студента да препозна морфолошке промене на ћелијама, ткивима и органима усвајањем примењених знања на предавањима, те стицањем властитих искустава микроскопирањем и анализом микроскопских препарата. Оспособљавање студената да стечена знања из патологије (стручна знања о препознавању морфолошких промена на ћелијама, ткивима и органима; искуства микроскопирања и анализе микроскопских препарата) користи при изучавању процедура које спроводе струковне медицинске сестре.			
Исход предмета Основна знања о етиологији и структурним променама основних патолошких процеса као што су поремећаји метаболизма воде, масти, беланчевина, запаљења, неоплазме. Савладавање технике светлосне микроскопије и препознавање промена које не одговарају очуваној ћелији и ткиву тј. разликује нормалну грађу ткива и органа од патолошких процеса и стања у ткивима и органима. Студент ће бити оспособљен да опише патолошку грађу ткива, органа и морфолошки супстрат обољења, што ће значајно допринети изучавању процедура опште и специјалне здравствене неге у струци.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Адаптација, оштећење и смрт ћелије 2. Морфолошке промене ћелијског оштећења и смрти. 3. Поремећаји циркулације крви и лимфе. 4. Поремећаји раста и диференцијације ћелије. 5. Патологија тумора. <i>Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Патохистолошка анализа и интерпретација препарата који илуструју теоријске методске јединице: некрозе, поремећаји метаболизма воде, масти, беланчевина, запаљења, туморе.			
Литература 1. Будаков П. Патологија.Медицински факултет, Нови Сад, 2012 <i>Допунска</i> 1. Дамјанов И, Нола М, Јукић С. Патологија (прво српско издање). Медицинска наклада, Загреб, 2009.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: теоретска предавања и лабораторијске вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије			
Назив предмета: Патофизиологија (32.ПТФ)			
Наставник: Зоран З. Стошић, Мирјана Ј. Ђерић, Горана П. Митић, Никола Ј. Ђурић, Велибор С. Чабаркапа, Биљана А. Вучковић, Радмила Р. Жеравица, Бранислава П. Илинчић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Анатомија; Физиологија (за полагање)			
Циљ предмета Оспособљавање студената за разумевање етиологије и патогенезе болести и за разумевање настанка поремећаја функције органа и органских система			
Исход предмета			
Знања Стицање знања о патофизиолошким поремећајима, етиолошким факторима, као и о патогенетским механизмима настанка у настанку различитих болести. Упознавање општих законитости поремећаја функције органа и органских система.			
Вештине Студент треба да буде упознат са принципима извођења и начином тумачења функцијских испитивања - биохемијских, хематолошких, имунометријских и других анализа, која су неопходна стручњацима здравствене неге у свакодневном раду.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>		<i>Практична настава – методске јединице</i>	
1. Наследни чиниоци болести		1. Функцијско испитивање у запаљењу, испитивање метаболизма протеина	
2. Поремећаји метаболизма беланчевина као етиол. чиниоци болести		2. Функцијско испитивање метаболизма угљених хидрата	
3. Поремећаји метаболизма угљених хидрата		3. Функцијско испитивање метаболизма липида ж	
4. Поремећаји промета воде и електролита		4. Функцијско испитивање јетре и дигестивног тракта	
5. Поремећаји метаболизма липида		5. Функцијско испитивање уропоетског система	
6. Поремећаји исхране као етиол. чиниоци болести		6. Функцијско испитивање црвене и беле крвне лозе	
7. Поремећаји нервне и хуморалне регулације (1-2)		7. Функцијско испитивање хемостазног система	
8. Патофизиологија крви и хематопоезних органа (1-2)			
9. Патофизиологија хемостазног механизма (1-2)			
10. Опште патофизиолошке промене функције јетре (1-2)			
11. Патофизиологија дигестивног тракта (1-2)			
12. Патофизиологија уропоетског система (1-2)			
13. Патофизиологија респираторног система (1-2)			
14. Патофизиологија кардиоваскуларног система (1-2)			
Литература			
<i>Обавезна</i>			
1. Стошић З, Борота Р eds. Основи клиничке патофизиологије, Медицински факултет Нови Сад; 2012.			
2. Дујмовић Ф, Стошић З, Ђерић М eds. Практикум из патолошке физиологије, Медицински факултет Нови Сад; 2012.			
<i>Допунска</i>			
1. Живанчевић-Симоновић. Општа патолошка физиологија, Медицински факултет Крагујевац; 2002.			
2. Кулаузов М. Патолошка физиологија 1. део, Медицински факултет Нови Сад; 2004.			
3. Кулаузов М. Специјална патолошка физиологија, Нови Сад, Ортомедикс; 2011.			
4. Белеслин Б., Јовановић Б., Недељков В., eds. Општа патолошка физиологија, Београд, Дата статус; 2007.			
5. Белеслин Б., Протић С., Ђорђевић-Денић Г. eds. Специјална патолошка физиологија, Београд, Дата статус; 2008.			
6. Гамулин С.: Патофизиологија, Медицинска наклада Загреб, 2012.			
7. Hammer GH, Mc. Phee JS. Pathophysiology of disease. An Introduction to Clinical Medicine, 7th ed. Lange Medical Books/McGraw-Hill; 2014.			
8. Silbernagl S, Lang F. Color Atlas of Pathophysiology, Thieme;2016.			
9. Huether SE, McCance K L. Understanding Pathophysiology, 6th Edition. Elsevier Science;2016.			
10. Porth C. Essentials of Pathophysiology: Concepts of Altered States. Lippincott Williams and Wilkins;2014.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе:	
Студијски истраживачки рад:			
Методе извођења наставе Интерактивна теоријска и практична настава; Консултације; Семинари			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	50
колоквијум-и	20	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: Фармакологија (32.ФАР)			
Наставник: Момир М. Миков, Ана Ј. Сабо, Зденко С. Томић, Велибор М. Васовић, Александар Ј. Рашковић, Исидора Н. Самојлик, Олга Ј. Хорват, Саша Н. Вукмировић, Борис Т. Милијашевић, Весна М. Мијатовић, Небојша П. Стилиновић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Биохемија; Физиологија			
Циљ предмета Упознавање студента са механизмом дејства лекова, фармакотерапијским групама лекова, начином давања лекова и препознавањем нежељених дејстава лекова.			
Исход предмета По завршетку наставе студент мора да познаје механизме и начине дејства лекова; за лекове из поједине терапијске групе мора да зна индикације, терапијски ефект појединог лека, нежељена и токсична дејства која поједини лек испољава, као и интеракције са другим лековима. Студент мора да прикаже начин апликације појединих облика лекова; мора да уме да прочита ординирани лекове са рецепта или болесничке листе и да зна начин на који се они примењују; мора да уме да попуни образац за пријављивање нежељених дејстава лекова и да га упути на одређену адресу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Лек и отров. Дозирање лекова. Нашини примене лекова. Кретање лека кроз организам: ресорпција, дистрибуција, метаболизам, излучивање. Начини, место и механизам дејства лекова. Рецептори. Интеракције лекова. Нежељена дејства лекова. Специфичности примене лекова код трудница, у току лактације, код деце и старих особа. Клиничко испитивање лекова. Улога здравственог радника-нелекара у клиничком огледу. Општи принципи дезинфекције и антисепсе. Дезинфицијенси и антисептици. Основи токсикологије и општи принципи збрињавања отроване особе. Антимикробни лекови: подела, принципи дозирања, резистенција, рационална антимикробна терапија. Антимикробни лекови: бета-лактамски антибиотици, инхибитори бета-лактамазе, карбапеними, монобактами, гликопептиди, полипептиди, инхибитори синтезе протеина, стрептограмини, оксазолидини, инхибитори синтезе ДНК, хинолони, азоли, сулфонамиди, антитуберкулозици. Антивирусици. Антимикотици. Средства против малигног раста ћелија. Имуномодулатори. Нервни системи (централни, вегетативни, периферни). Општа и локална анестезија. Нежељена дејства анестетика (општих и локалних). Јаки аналгетици. Нестероидни антиинфламаторни лекови. Терапија епилепсије. Терапија дегенеративних обољења ЦНС-а (Паркинсон-ова болест, Алцхајмер-ова болест). Психофармака. Инфузиона терапија. Парентерална исхрана. Замена за плазму. Лекови у терапији обољења ГИТ-а. Лекови у терапији обољења респираторног система. Лекови у терапији обољења кардиоваскуларног система. Лекови у терапији обољења крви и крвотворних органа. Лекови у терапији обољења ендокриног система. Дејство лекова на око. Медикацијске грешке. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад:</i> Апликација лекова на демонстрационом моделу. Читање и објашњавање рецепта. Читање и објашњавање прописане терапије са болесничке листе. Откривање медикацијских грешака (примери). Опис процеса рада здравственог радника-нелекара у клиничком огледу. Активно прикупљање нежељених дејстава лекова. Попуњавање обрасца за пријављивање нежељених дејстава лекова.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Рашковић А. Фармакологија (за студије здравствене неге). Едиција савремена фармакотерапија, Алфаграф, Петроварадин, 2015 2. Кажич Т. Фармакологија – клиничка фармакологија. Интегра 2003, Београд 3. Сабо А, Томић З, Стануловић М. Антибактеријски лекови (са осталим антиинфективним лековима), Алфаграф, Петроварадин, 2014. 4. Васовић В, Миков М, Ђаковић-Швајцер К. Одабрана поглавља из токсикологије. Штампарија Борац, Кула, 2003. <i>Допунска</i> 1. Лекови у промету, Ortomedics, Нови Сад, 2016 (и старија издања) 2. Pharmacology: A 2-in-1 Reference for Nurses, Lippincott Williams & Wilkins, 2004			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 60	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: теоријска предавања, практична настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит*	40
практична настава	5	усмени испит	50
колоквијум-и*	2x20	

*Студент приступа писменом делу испита у случају да није положио оба колоквијума

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: ХИГИЈЕНА (32.ХИГ)			
Наставник: Марија Р. Јевтић, Јелена М. Бјелановић, Сања В. Бијеловић, Милка Б. Поповић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Оспособљавање дипломиране медицинске сестре (техничара) за руковођење ризиком у здравственим установама.			
Исход предмета Знања: анализа и руковођење ризиком у здравственим установама. Заштита здравља здравствених радника и корисника здравствених услуга. Вештине: руковођење ризиком у здравственим установама.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Хигијена и здравље. Хигијенски услови планирања и градње здравствених установа. - Осветљеност, вентилација и грејање у здравственим установама. - Квалитет ваздуха у здравственим установама. - Вода и здравље. Здравствена безбедност воде за пиће. - Начин водоснабдевања здравствених установа. Дезинфекција воде за пиће. - Диспозиција чврстих и течних отпадних материја. Диспозиција медицинског отпада. - Лична хигијена здравствених радника: Хигијена руку и лична заштитна средства. Хигијенски поступци у одржавању личн хигијене болесних људи. - Хигијенско-епидемиолошка исправна решења санитарног простора. Хигијенски исправно поступање са болничким вешом. - Хигијенски захтеви за кухињске просторије и расподелу хране. Примена „НАССР“ система у руковању храном и водом за пиће. - Интернационално и национално законодавство у области здравствене безбедности хране, предмета опште употребе. - Руковођење ризиком у здравственим установама. Утврђивање критичних тачака у здравственим установама. - Епидемиолошки значај утврђивања критичних тачака и план контроле критичних тачака у здравственим установама <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ul style="list-style-type: none"> - Биоеколошка интерпретација здравља и болести. - Планирање хигијенских услова за здравствене установе. - Приказ резултата испитивања и оцена квалитета ваздуха. Методе узорковања ваздуха у здравственим установама. - Приказ резултата испитивања и оцена здравствене безбедности воде за пиће. - Дезинфекција воде за пиће. Методе узорковања воде за пиће. - Еколошки сагласна диспозиција медицинског отпада. - Припрема за семинарски рад: надзор над личном хигијеном здравствених радника. - Презентација семинарског рада из области надзора над личном хигијеном здравствених радника. - Припрема за семинарски рад: Израда НАССР система за кухињске просторије у здравственим установама. - Презентација семинарског рада из Израде НАССР система за кухињске просторије у здравственим установама. - Утврђивање критичних тачака у здравственим установама. - Утврђивање критичних тачака у здравственим установама – интервју са студентима. 			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Новаковић Б, Грујић В. Хигијена и здравствено васпитање. Медицински факултет у Новом Саду, 2005 <i>Допунска</i> 1. Кристофоровић-Илић М. Хигијена са медицинском екологијом уредник. <i>Ortomedics</i> , 2003. 2. http://www.who.int 3. http://www.cdc.gov			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: предавања, вежбе, семинари			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит-практични	35
практична настава	5	усмени испит	35
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, студије првог степена			
Назив предмета: Епидемиологија (32.ЕПИ)			
Наставник: Владимир Ј. Петровић, Марица М. Миладинов, Горана С. Драговац, Тихомир И. Дуганчија			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета			
Циљ едукације је да студент на академским студијама здравствене неге познаје и примењује епидемиолошке методе, одговарајуће мере у превенцији и сузбијању болести кроз процедуре опште и специјалне здравствене неге.			
Исход предмета			
Студент треба да савлада епидемиолошке методе рада, да познаје епидемиолошке карактеристике заразних и масовних болести непознате етиологије у колективу и популацији да би их препознао и предузимао мере у њиховој превенцији и сузбијању. Такође је потребно да се упозна са применом епидемиолошког надзора у свакодневном раду.			
Студент академских студија здравствене неге треба да овлада вештинама епидемиолошког надзора над заразним и незаразним болестима, односно пријављивања заразних болести, применом имунопрофилактике, серофилактике и хемиофилактике у редовним и ванредним ситуацијама и препознавања епидемија, примене епидемиолошког упитника, са посебним нагласком на епидемиолошком надзору над болничким инфекцијама.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
1. Предмет, дефиниција и задаци епидемиологије, епидемиолошке методе. Мере учесталости поремећаја здравља. 2. Епидемиолошки надзор. 3. Епидемиолошки модели. Агенс, домаћин и средина. Пuteви преношења заразних болести. Епидемиолошке карактеристике епидемија. 4. Мере спречавања и сузбијања заразних болести. 5. Имуно профилакса, серофилактикса и хемиофилактикса. 6. Епидемиологија заразних болести. 7. Епидемиологија болести непознате етиологије. Скрининг. 8. Болничке инфекције.			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>			
1. Извори података о оболевању и умирању – значај, законске основе, техника пријављивања, врсте пријава, употреба података, коришћење интернета за прикупљање информација. 2. Основни показатељи величине епидемиолошког проблема – показатељи оболевања, показатељи умирања, опште, специфичне и стандардизоване стопе. 3. Епидемиолошке методе - дескриптивни метод, принципи, значај, практична примена. 4. Епидемиолошке методе - дескриптивни метод, принципи, значај, практична примена. 5. Епидемиолошке методе – анамнестичке студије, принципи, значај, практична примена. 6. Епидемиолошке методе – анамнестичке студије, практична примена. 7. Епидемиолошке методе – кохортне студије, принципи, значај, практична примена. 8. Епидемиолошке методе – кохортне студије, практична примена. 9. Епидемиолошке методе - експеримент, принципи, значај, примери, практична примена. 10. Јединица епидемиолошког испитивања – дефиниција, значај, врсте колектива, практични примери. 11. Епидемиолошки надзор. 12. Имунизација – врсте вакцина и њихова примена, контраиндикације за вакцинацију, организација вакцинације, вођење документације, пријаве нежељених реакција. 13. Имунизација – систематка имунизација, вакцинација по епидемиолошким и клиничким индикацијама, вакцинација путника у међународном саобраћају, календар вакцинације, примери. 14. Епидемиолошки упитник – значај упитника, делови упитника, креирање упитника. 15. Истраживање епидемије – извори података за откривање епидемије, кораци у истраживању епидемија заразних болести, примери истраживања епидемија заразних болести. 16. Респираторне епидемије – карактеристике респираторних епидемија, болести које се шире респираторним путем, примери респираторних епидемија, истраживање респираторних епидемија. 17. Контактне епидемије – карактеристике контактних епидемија, болести које се преносе контактом, примери контактних епидемија, истраживање контактних епидемија. 18. Хидричне епидемије – карактеристике хидричних епидемија, болести које се преносе водом, примери хидричних епидемија, истраживање хидричних епидемија. 19. Алиментарне епидемије – карактеристике алиментарних епидемија, болести које се преносе храном, примери алиментарних епидемија, истраживање алиментарних епидемија. 20. Болничке инфекције – дефиниције, критеријуми, значај, врсте надзора. 21. Болничке инфекције – превенција, мере предострожности, протоколи асептичних процедура. 22. Болничке инфекције – превенција, мере предострожности, протоколи асептичних процедура. 23. Болничке инфекције – превенција, мере предострожности, протоколи асептичних процедура. 24. Болничке инфекције – превенција, мере предострожности, протоколи асептичних процедура. 25. Нивои превенције. 26. Превенција масовних болести – програми превенције. 27. ХИВ инфекције – епидемиолошке карактеристике, путеви преношења, значај за здравствене раднике. 28. ДПСТ – општи принципи, значај и практична примена. 30. ДПСТ – практичан рад, рад са посебно осетљивим групама. 31. ДПСТ - етички аспекти.			
Литература			
<i>Обавезна</i>			
1. Радовановић З и сар. Општа епидемиологија, 5. издање. Нови Сад. Медицински факултет; 2012.			
2. Радовановић З, уредник. Најчешће болести и повреде: епидемиологија, етиологија и превенција. Београд:ЦИБИД;2004			
<i>Допунска</i>			
1. Бененсон АС, уредник. Приручник за спречавање и сузбијање заразних болести, 16. издање. Београд:ЦИМ; 2000.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе:			
Теоретска настава -екс катедра, практичне вежбе са активним учешћем студената, претходно припремљеним, са одговарајућом литературом добијеном на претходној вежби.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава	30	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Клиничка пропедвтика (32.ПРО)			
Наставник: Ђорђе К. Поважан, Невена Г. Сечен, Весна С. Куруц, Стеван Ј. Поповић, Милица К. Медић Стојаноска, Едита Ј. Стокић, Драган С. Тешић, Катица П. Павловић, Гордана З. Панић, Слободан С. Додић, Дејан Б. Сакач, Роберт Ј. Јунг, Игор М. Митић, Бранислав М. Перин, Мирна Д. Ђурић, Биљана С. Звездин, Драган Р. Ковачевић, Драгомир Д. Дамјанов, Јасна Д. Трифуновић, Татјана Н. Ђурђевић Мирковић, Татјана А. Илић, Александар Д. Савић, Нада Б. Чемерлић Ађић, Јадранка В. Дејановић, Игор Ђ. Иванов, Зора Ж. Павловић Поповић, Иван Ш. Копитовић, Светлана Б. Кашиковић Лечић, Лада В. Петровић, Душан Ђ. Божић, Дејан М. Телић, Милена М. Митровић, Драгана Д. Томић Наглић, Ивана М. Урошевић, Анастасија Ђ. Стојшић Милосављевић, Милован С. Петровић, Душанка С. Обрадовић, Радмила Г. Јовановић, Светлана И. Војводић, Иван В. Николић, Тијана С. Ичин, Јованка М. Новаковић Паро, Радослав Д. Пејин, Ивана А. Бајкин, Виолета В. Кнежевић, Биљана М. Милић, Милица С. Поповић, Жељка С. Савић, Олгица М. Латинковић Бошњак, Ивана Д. Милошевић, Иванка З. Перчић, Мирослав П. Илић, Бојан М. Зарић, Далиборка С. Бурсаћ, Марија Н. Вукоја, Биљана Јовеш, Владимир Стојшић, Владимир М. Ивановић, Зорана П. Будаков Обрадовић, Јасмина Н. Грујић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Физиологија, Општа здравствена нега I (за полагање)			
Циљ предмета Основни циљ едукације из предмета клиничка пропедвтика у академским студијама здравствене неге је усвајање теоријских и практичних знања из клиничке пропедвтике, као и оспособљавање да се стечена знања примене у професионалном и у научно истраживачком раду. Значајан је развој критичког мишљења, као способност да се на основу стечених знања и вештина постави дијагноза обољења, испланира одговарајућа даља дијагностика и ординира терапија.			
Исход предмета Студенти ће стећи потребна знања из свих области клиничке пропедвтике и биће оспособљени да самостално изведу преглед болесника и да разликују нормалан од патолошког налаза. Студенти се оспособљавају за индивидуални и тимски рад у процени стања свести и виталних функција као и комплетном прегледу болесника (узимање анамнезе и све технике физикалног: прегледа главе и врата, респираторног система, кардиоваскуларног система, преглед абдоминалних органа, преглед екстремитета).			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Анамнеза и физикални преглед. 2. Витални знаци и испитивање бола. 3. Општа инпекција. 4. Преглед коже и процена стања хигијене. 5. Преглед главе и врата. 6. Преглед грудног коша и плућа. 7. Анамнеза, инспекција, топографија грудног коша, палпација. 8. Перкусија и аускултација. 9. Преглед срца и крвних судова. 10. Анамнеза, инспекција прекордијума, палпација пулса (нормалан и патолошки налаз). 11. Аускултација срца (срчаних тонова и шума). 12. Преглед трбушних органа. 13. Анамнеза, инспекција, површна и дубока палпација, Перкусија, испитивање присуства слободне течности у абдомену, преглед јетре. 14. Преглед бубрега и мокраћног система. 15. Анамнеза, инспекција, палпација, сукусија. 16. Преглед слезине и лимфног система. 17. Анамнеза, инспекција, перкусија, палпација. 18. Преглед екстремитета и мишићно-коштаног система. 19. Преглед гениталног система и дојки. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Узимање анамнезе и физикални преглед. 2. Процена виталних параметара (мерење телесне температуре, палпација пулса, мерење крвног притиска, мерење респирација), разликовање нормалног и патолошког налаза. 3. Преглед коже: боја, тургор, еластичност (нормалан и патолошки налаз) и процена стања хигијене. 4. Преглед главе и врата (нормалан и патолошки налаз). 5. Преглед грудног коша и плућа : анамнеза, инспекција, палпација, перкусија (нормалан и патолошки налаз). 6. преглед срца и крвних судова :анамнеза, инспекција прекордијума, палпација , аускултација (нормалан и патолошки налаз). 7. Преглед трбушних органа:анамнеза,инспекција, палпација, перкусија , испитивање присуства слободне течности у абдомену, преглед јетре (нормалан и патолошки налаз). 8. Преглед слезине и лимфног система : анамнеза, инспекција, палпација, перкусија (нормалан и патолошки налаз). 9. Преглед бубрега и мокраћног система : анамнеза, инспекција, палпација, сукусија (нормалан и патолошки налаз). 10. Преглед екстремитета и локомоторног система (нормалан и патолошки налаз). 11. Преглед гениталија и дојки.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Лепшановић Ј. (уредник). Практикум физичке дијагностике. Медицински факултет у Новом Саду 2001. 2. Ауторизована предавања: доступна на http://vle.medical.uns.ac.rs/ <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 45	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Теоријска и практична настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	20	усмени испит	50
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега у клиничко-болничкој пракси (32.КБП)			
Наставник: Илија М. Андријевић, Драгана Т. Милутиновић, Бранислава Брестовачки С. Свितлица, Јелка М. Рајовић, Јован А. Матијашевић, Ненси Ј. Лалић, Александра М. Матић, Горан Ђ. Маленковић, Драгана М. Симин			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ:9			
Услов: Ошта здравствена нега II			
Циљ предмета: Усвајање основних теоријских и практичних (спретност, снажљивост) стручних знања из здравствене неге у клиничко-болничкој пракси уз оспособљавање да стечена знања примене у професионалном раду. Самоваспитање у циљу сопствене заштите, заштите пацијената и других чланова тима, развој критичког мишљења, развој самосталности у спровођењу здравствене неге у клиничко-болничким условима, и способности за тимски рад.			
Исход предмета: СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ФАКТОРИМА КОЈИ УТИЧУ ИЛИ УЗРОКУЈУ ПОРЕМЕЋАЈ ОКСИГЕНАЦИЈЕ, ЦИРКУЛАЦИЈЕ, ХИДРАЦИЈЕ, ЕЛЕКТРОЛИТНОГ БАЛАНСА И ЗНАЊА НЕОПХОДНА ЗА БРЗО ПРЕПОЗНАВАЊА (ПРОЦЕНУ) И ЗБРИЊАВАЊЕ ИСТИХ. СТИЦАЊЕ ЗНАЊА ДА ДЕФИНИШУ СЕСТРИНСКЕ ДИЈАГНОЗЕ, ДОПРИНЕСУ ПЛАНИРАЊУ И РЕАЛИЗОВАЊУ ОДГОВАРАЈУЋИХ ПОСТУПАКА У НЕЗИ И ТЕРАПИЈИ. Усвајање холистичког приступа у здравственој нези. Осамостаљивање студената за рад по процесу здравствене неге у клиничко-болничким условима, овладавање независним сестринским интервенцијама и међузависним сестринским интервенцијама из области дијагностике и терапије и вештина комуницирања са пацијентом и осталим члановима здравственог тима.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> 1. Основни принципи утврђивања физичких, психичких и социјалних потреба пацијента који захтевају здравствену негу у клиничко болничкој пракси. Принципи дефинисања сестринских дијагноза, планирања, реализације, процене ризика, евалуације исхода и документовања сестринских интервенција у циљу обезбеђења континуитета здравствене неге у клиничко болничкој пракси. 2. <i>Оксигенација</i> (фактори који утичу на оксигенацију, процена-дијагностички и лабораторијски подаци, сестринске дијагнозе које се односе на оксигенацију, планирање сестринских интервенција, исхода, имплементација и евалуација). 3. <i>Течности и електролити</i> (фактори који утичу на хидрацију и електrolитни баланс, процена-дијагностички и лабораторијски подаци, сестринске дијагнозе које се односе на хидрацију и електролитни баланс, планирање сестринских интервенција, исхода, имплементација и евалуација). 4. <i>Циркулација</i> (фактори који утичу на циркулацију, процена-дијагностички и лабораторијски подаци, сестринске дијагнозе које се односе на циркулацију, планирање сестринских интервенција, исхода, имплементација и евалуација). 5. <i>Трансфузија крви и крвних деривата</i> (стратегија безбедне трансфузије крви и крвних деривата, мониторинг ризика и компликација). 6. <i>Исхрана</i> (процена нутритивног статуса: антропометрија и биохемијски маркери, сестринске дијагнозе везане за образац исхране: ризик за аспирацију, дисфагија). 7. <i>Сестринске интервенције у лабораторијској дијагностици</i> (припрема пацијента, узимање и транспорт узорка (крви, урина, фецеса, спутума и других телесних течности). 8. <i>Сестринске интервенције при извођењу функционалних тестова</i> . 9. <i>Сестринске интервенције у ендоскопској дијагностици</i> . 10. <i>Сестринске интервенције у припреми и збрињавању пацијената након радиолошке неинвазивне дијагностике</i> . 11. <i>Сестринске интервенције у припреми и збрињавању пацијената након радиолошке инвазивне дијагностике</i> . 12. <i>Пункције - сестринске интервенције</i> (аспирација/биопсија костне сржи, лумбална пункција, парацентеза, торакоцентеза). 13. <i>Сестринске интервенције у периоперативном периоду</i> (утврђивање физичких, психичких и социјалних потреба пацијента који захтевају хируршку интервенцију, сестринске дијагнозе и планирање сестринских интервенција којим се обезбеђује континуитет периоперативне здравствене неге, мониторинг ризика и компликација). <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад.</i> Вежбе као практични део наставе прате реализацију теоријског дела наставе и обухватају посматрање, асистирање и самостално извођење сестринских интервенција у дијагностичким и терапијским процедурама, а обухватају: - процену оксигенације, примену различитих терапијских модалитета за одржавање адекватне оксигенације. - процену хидрације и електролитног баланса, примену различитих терапијских модалитета за одржавање адекватне хидрације и електролитног баланса - процену циркулације, примену различитих терапијских модалитета за одржавање адекватне циркулације - примену трансфузије крви и крвних деривата у пацијената, поступак у случају трансфузијске реакције - процену нутритивног статуса, примену ентралне и парентералне исхране - правилно узorkовање и транспорт узорка крви (венске, артеријске, капиларне), урина, фецеса, спутума и других телесних течности, процену узорка урина, фецеса, спутума и других телесних течности - примену поступака неге у стандардним методама испитивања - примену поступака неге у неинвазивним и инвазивним методама испитивања - примену сестринских интервенција у периоперативном периоду			
Литература: <i>Обавезна</i> 1. Вагонски S, et al. Сестринске процедуре. Дата статус, 2010. 2. Ауторизована предавања: доступна на http://vle.medical.uns.ac.rs/ <i>Допунска</i> 1. Taylor CR, Lillis C, LeMone P, Lynn P. Fundamentals of Nursing: The Art and Science of Nursing Care, 7 th Ed. Lippincott Williams and Wilkins, Wolters Kluwer Health, 2011 2. DeLaune SC, Landner PK. Fundamentals of Nursing: Standards and Practice. 4 th Ed. Delmar, Cengage Learning, 2011.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 90	Други облици наставе:	60
Методe извођења наставе: предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру. Самосталан рад на наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	практични испит	20
практична настава	15	усмени испит	50
колоквијум-и	10	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Психологија развојног доба и старења (32.РАЗ)			
Наставник: Олга В. Живановић, Ксенија Б. Колунџија, Валентина Д. Шобот, Светлана М. Ивановић Ковачевић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Медицинска психологија (за полагање испита)			
Циљ предмета Упознавање студената са уобичајеним аспектима развојног доба и старења. Сечена знања требало би да се користе у свакодневној професионалној комуникацији са здравим и болесним особама ових старосних група, као и да смањују предрасуде повезане са особама у овим старосним групама.			
Исход предмета Студент стиче знања о психосоцијалним специфичностима развојног доба и старијег животног доба, променама у овим старосним групама код појаве телесних болести, специфичностима добре професионалне комуникације са болесницима ових животног доба. Студент стиче вештине у професионалној комуникацији (вербалној и невербалној) са особама у развојном добу и њиховим родитељима/ пратњом као и са особама у старијем животног добу. Препознаје специфичности везане за појаве телесних болести код особа ових старосних категорија и обучава се да проблеме у збрињавању и лечењу решава на најадекватнији начин			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Појам развојне психологије; антенатални развој, новорођенче, развој у првој години живота, 2. развој појединих функција: интелектуални развој, емоционални развој, развој морала, социјални развој. 3. Психопатологија развојног доба 4. Пубертет и адолесценција, полне разлике у развоју, улога вршњака 5. Развој агресивности и просоцијалног понашања 6. Породица и породични систем; дете и породица; дете и околина; болесно дете и породица 7. Основни појмови везани за породичну терапију 8. Одрасло доба: личност током одраслог доба: породица, родитељство, посао; болест у одраслом животног добу 9. Старење – основни појмови: животног век, хронолошки, биолошки и социјални узраст 10. Биолошке теорије старења 11. Социолошке теорије старења 12. Треће и четврто животног доба 13. Успешно старење 14. Однос старих особа према болести и хендикепу 15. Породица старих особа 16. Основни појмови везани за губитак 17. Смрт и умирање 18. Институције које помажу старим особама <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Радионице у складу са теоријском наставом			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Брковић А. Развојна психологија. Учитељски факултет Ужице 2000. <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Теоријска и практична (радионице)			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије; студије првог степена			
Назив предмета: ОСНОВИ РАДИОЛОГИЈЕ (32.РАД)			
Наставник: Мира Ј. Говорчин, Душан М. Хаднађев, Виктор Е. Тил, Сања С. Стојановић, Милош А. Лучић, Душко Б. Козић, Роберт Р. Семниц, Катарина М. Копрившек, Викторија А. Вучај-Ћириловић, Драгана Д. Ђилас, Драгана Д. Богдановић-Стојановић, Оливера Р. Николић, Јован Д. Ловренски, Дијана Д. Нићифоровић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Анатомија			
Циљ предмета Упознавање студента са свим дијагностичким сликовним модалитетима који се примењују у савременој медицини (конвенционалне радиографске методе, ултрасонографија, компјутеризована томографија, магнетна резонанца, инвазивне и интервентне радиолошке процедуре, специфичне радиолошке технике), виртуелни прегледи у радиологији, третман болесника након инвазивних и интервентних метода и припрема за радиолошке прегледе.			
Исход предмета Задатак је да се упознају са методама прегледа у радиологији, индикацијама за њихову примену, припрему за преглед и интервентне прегледе и процедуре као и третман болесника након инвазивних и интервентних радиолошких процедура. Студент треба да овлада припремом и третманом пацијента за конвенционалне радиолошке прегледе, ултрасонографским прегледом, прегледом компјутеризованом томографијом, МР, специфичним радиолошким техникама, виртуелним прегледима у радиологији и третманом болесника након инвазивних и интервентних радиолошких процедура			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Суштинске одреднице појма радиологије, радиолошка физика, заштита у радиологији. 2. Контрастна средства у радиологији. 3. Нормалне варијације радиолошког налаза, радиолошка слика поремећаја развоја. 4. Имиџинг технике у радиологији. 5. Ултразвук и његова примена (интралуминални ултразвук, интраоперативни ендоскопски ултразвук). 6. Конвенционалне радиолошке методе, 7. Компјутеризована томографија. 8. Магнетна резонанца. 9. Нуклеарна медицина. 10. Контрастне методе прегледа. 11. Инвазивне и интервентне радиолошке процедуре. 12. Припрема болесника за радиолошке прегледе и третман болесника након инвазивних и интервентних радиолошких процедура. 13. Базичне конвенционалне радиолошке процедуре и специфичне радиолошке технике, виртуелни прегледи у радиологији. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Демонстрација апаратуре за стандардне, интервентне и инвазивне радиолошке методе прегледа, упознавање са апаратом за компјутеризовану томографију, ултрасонографију и магнетну резонанцу. 2. Праћење појединих инвазивних и интервентних дијагностичких процедура. 3. Анализа рендгенских снимака, снимака компјутеризоване томографије и анализа добијене слике на магнетној резонанци.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Бошњаковић П. Практикум клиничке радиологије. Дата статус, 2009. <i>Допунска</i> 1. Wicke L. Атлас радиолошке анатомије. Дата статус, 2007.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Теоријска и практична настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	60
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега интернистичких болесника са интерном медицином (32.ИИТ)			
Наставник: Ђорђе К. Поважан, Невена Г. Сечен, Весна С. Куруц, Стеван Ј. Поповић, Милица К. Медић Стојаноска, Едита Ј. Стокић, Драган С. Тешић, Катица П. Павловић, Гордана З. Панић, Слободан С. Додић, Дејан Б. Сакач, Роберт Ј. Јунг, Игор М. Митић, Бранислав М. Перин, Мирна Д. Ђурић, Биљана С. Звездин, Драган Р. Ковачевић, Драгомир Д. Дамјанов, Јасна Д. Трифуновић, Татјана Н. Ђурђевић Мирковић, Татјана А. Илић, Александар Д. Савић, Нада Б. Чемерлић Ађић, Јадранка В. Дејановић, Игор Ђ. Иванов, Зора Ж. Павловић Поповић, Иван Ш. Копитовић, Светлана Б. Кашиковић Лечић, Лада В. Петровић, Душан Ђ. Божић, Дејан М. Телић, Милена М. Митровић, Драгана Д. Томић Наглић, Ивана М. Урошевић, Анастасија Ђ. Стојшић Милосављевић, Милован С. Петровић, Душанка С. Обрадовић, Радмила Г. Јовановић, Светлана И. Војводић, Иван В. Николић, Тијана С. Ичин, Јованка М. Новаковић Паро, Радослав Д. Пејин, Ивана А. Бајкин, Виолета В. Кнежевић, Биљана М. Милић, Милица С. Поповић, Жељка С. Савић, Олгица М. Латиновић Бошњак, Ивана Д. Милошевић, Иванка З. Перчић, Мирослав П. Илић, Бојан М. Зарић, Далиборка С. Бурсаћ, Марија Н. Вукоја, Биљана Јовеш, Владимир М. Ивановић, Зорана П. Будаков Обрадовић, Јасмина Н. Грујић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Патологија; Патопфизиологија; Фармакологија; Клиничка пропедевтика (за полагање испита)			
Циљ предмета Усвајање актуелних теоријских и практичних стручних знања из неге и збрињавања интернистичког болесника и оспособљавање да стечена знања примене у професионалном и у научно истраживачком раду.			
Исход предмета Студенти треба да усвоје потребна знања из неге и збрињавања интернистичког болесника. Студенти се оспособљавају за индивидуални и тимски рад у препознавању кардиолошких, пулмолошких, нефролошких, ендокринолошких, гастроентеролошких, хематолошких и онколошких обољења			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ol style="list-style-type: none"> КАРДИОЛОГИЈА. Специфичности здравствене неге на одељењу поремећаја ритма, имплантације пејсмејкера и електрофизиологије. Дијагностика, терапија и превенција артеријске хипертензије. Специфичности здравствене неге на кардиолошким одељењима. Превенција, дијагностика и лечење фактора ризика коронарне болести. Дијагностика и лечење акутног коронарног синдрома. ПУЛМОЛОГИЈА. Специфичности здравствене неге на пулмолошким одељењима. Најчешће и најзначајније пулмолошке болести неспецифичне инфективне етиологије. Пулмолошке онколошке болести – терапија и здравствена нега. Специфичности терапије и здравствене неге код хроничне обструктивне болести плућа. Савремени приступ лечењу и здравственој неси туберкулозе. ХЕМАТОЛОГИЈА. Најчешће и најзначајније хематолошке болести, њихова дијагностика, превенција и лечење. Најчешће и најзначајније хематолошке болести, њихова дијагностика, превенција и лечење. Специфичности здравствене неге на хематолошким одељењима. Нега и збрињавање болесника са анемијским синдромом. Нега и збрињавање болесника с хеморагијским синдромом. Нега и збрињавање имунокомпромитованог болесника (стерилни блок). ГАСТРОЕНТЕРОЛОГИЈА. Најчешће и најзначајнија гастроинтестинална обољења, њихова дијагностика, превенција и лечење. Најчешћа и најзначајнија билиопанкреасна обољења, њихова дијагностика, превенција и лечење. Најчешћа и најзначајнија обољења јетре. Специфичности здравствене неге на гастроентеролошким одељењима. Припрема болесника за ендоскопске дијагностичке поступке. ЕНДОКРИНОЛОГИЈА. Најчешће и најзначајније ендокринолошке болести, њихова дијагностика, превенција и лечење (болести штитасте жлезде, остеопороза, хиперпролактинемија, шећерна болест, хиперлиппротеинемије, гојазност). Специфичности здравствене неге на ендокринолошким одељењима. Режији инсулинске терапије. Нега дијабетесног стопала. НЕФРОЛОГИЈА. Најчешће и најзначајније нефролошке болести, њихова дијагностика, превенција и лечење. Најчешће и најзначајније имунолошке болести, њихова дијагностика, превенција и лечење. Специфичности здравствене неге на имунолошким одељењима. Специфичности здравствене неге на одељењима за дијализу. Спровођење перитонеалне дијализе. <p><i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Клиничке вежбе.</p>			
Литература <i>Обавезна</i> <ol style="list-style-type: none"> Копитовић И. Интерна медицина за студенте здравствене неге. Универзитет у Новом саду Медицински факултет, Нови Сад, 2015. Ауторизована предавања: доступна на http://vle.medical.uns.ac.rs/ <i>Допунска</i>			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 45	Вежбе: 90	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Теоретска и практична			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	10
практична настава	20	усмени испит	60
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега заразног болесника са инфективним болестима (32.ИФБ)			
Наставник: Милотка Ј. Фабри, Гроздана Ј. Чанак, Снежана В. Бркић, Весна С. Туркулов, Сандра И. Стефан Микић, Радослава Ж. Додер, Сениша Ђ. Севић, Томислав А. Преведен, Надица Д. Ковачевић, Славица С. Томић, Маја С. Ружић, Даниела Т. Марић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Микробиологија и имунологија (за полагање испита)			
Циљ предмета Циљ предмета Инфективне болести са негом заразног болесника је обука студената здравствене неге у препознавању и превенцији оболелих од инфективних болести.			
Исход предмета Студенти здравствене неге би требало да овладају основним знањима из етиологије, епидемиологије, клиничке слике и неге оболелих од акутних и хроничних инфективних болести. Основе вештина: узимање анамнезе са специфичностима анамнезе из инфективних болести (анамнеза садашње болести и епидемиолошка анкета), спољашњи преглед пацијента, потреба изолације, прва помоћ и нега оболелих од заразних болести. Превенција заразних болести.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у инфективне болести 2. Превенција ширења заразних болести- нега болесника 3. Организација и специфичности инфективних одељењу 4. Улога сестре у превенцији интрахоспиталних инфекција 5. Серопротекција, десензибилизација, здравствено васпитање, нега 6. Бактеријске инфекције ГИТ-а, салмонелозе, трбушни тифус 7. Бактеријске инфекције ГИТ-а, колера, дизентерија нега болесника. 8. Алиментарне интоксикације и нега болесника 9. Бактеријске инфекције ЦНС-а и нега болесника 10. Тетанус, ботулизам, нега болесника 11. Вирусне инфекције ЦНС-а нега болесника 12. Бактеријске инфекције респираторних путева, стрептококозе, нега болесника 13. Синдром ангина, нега болесника 14. Пертусис, нега болесника 15. Осипне грознице и нега болесника 16. Вирусне инфекције респираторних путева и нега болесника 17. Инфективна мононуклеоза и нега болесника 18. Вирусни хепатитиси, нега болесника 19. Ток вирусних хепатитиса, нега болесника са фулминантним хепатитисом 20. Опште карактеристике стрептококних болести и еризипел 21. Хепатитиси- интервенције у дијагностици и превенцији хепатитиса 22. Лептоспирозе и нега болесника 23. Бактеријске сепсе, нега болесника 24. ХИВ инфекција, СИДА, нега болесника 25. Инфекције протозоама 26. Антропозоозе 27. Хеморагијске грознице 28. Инфекције изазване спирохетама- Лајмска болест 29. Трихинелоза, паразитарне болести ГИТ-а 30. Тровање гљивама, ујед змија отровница <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Организација рада сестринске службе на инфективном одељењу 2. Медицинска документација 3. Болничка јединица за лечење заразних болесника 4. Методе дезинфекције, спречавања и ширења интрахоспиталних инфекција 5. Активна заштита од инфективних болести 6. Пасивна заштита од инфективних болести 7. Специфичности дијагностике заразних болести 8. Медицинске интервенције на одељењима инфективних болести 9. Специфичности неге болесника са акутним и хроничним хепатитисима, лептоспирозама 10. Специфичности неге болесника са цревним инфекцијама 11. Специфичности неге болесника са инфекцијама ЦНС-а 12. Специфичности неге болесника са респираторним инфекцијама 13. Специфичности неге болесника са протозоалним инфекцијама 14. Хеморагијске грознице 15. СИДА			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Чанак Г. и сар. Инфективне болести за студенте здравствене неге. Медицински факултет, Нови Сад 2007 2. Максимовић М. Здравствена нега у инфектологији. Виша медицинска школа Београд 2001 <i>Допунска</i> 1. Димић Е, Јовановић Ј. Акутне инфективне болести. Медицински факултет Нови сад 2006			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 60	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: теоријска настава, практична настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	50
практична настава	25	усмени испит	0 (10 ^{1,2})
колоквијум-и	5 (0 ¹)	
семинар-и	5 (0 ²) ³		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега неуролошког болесника са неурологијом (32. НЕУ)			
Наставник: Ксенија Е. Божић, Чонгор Ј. Нађ, Петар Ј. Сланкаменац, Ивана К. Дивјак, Мирјана Н. Јовићевић, Марија Г. Жарков, Милан Б. Цвијановић, Тамара Ј. Раби Жикић, Марија Д. Семниц, Ксенија Е. Гебауер Букуров, Александар Ш. Копитовић, Светлана С. Симић, Бојана Д. Петровачки Дејановић, Светлана М. Ружичка Калоци, Александра Ј. Лучић Прокин			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета Стицање потребних знања, вештина и умења у утврђивању потреба за здравственом негом неуролошког болесника, активно учествовање у планирању (дефинисање исхода неге и сестринских интервенција) и спровођењу здравствене неге неуролошког болесника, праћењу тј. евалуацији стања пацијента, вођењу и контроли сестринске документације и састављању отпусног писма тј. писма патронажној служби.			
Исход предмета Стицање теоријских и практичних знања усмерена на здравствену негу корисника оболелог од неуролошких болести са посебним нагласком на холистички, систематски и индивидуализовани приступ током боравка у болници и након отпуста кући. С обзиром на хроничитет, период рехабилитације, болест се рефлектује на живот оболелог, његову породицу, заједницу, па је због тога у наставни предмет укључена и примена знања с посебним нагласком на едукацију корисника и његове породице. Током боравка на клиничким одељењима студенти се укључују у целокупно збрињавање корисника/болесника, утврђивању њихових проблема, као и спровођењу специфичних интервенција усмерених на решавање истих.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Развој неурологије и сестринске неге у неурологији. 2. Организација здравствене неге неуролошког болесника. Пријем и отпуст неуролошког болесника. 3. Сестринска опсервација неуролошког болесника (ниво свести, витални знаци, стање зеница, моторне, сензорне функције, стање сфинктера, способност комуникације и понашање). 4. Упознавање са дијагностичким методама у неурологији (ЕЕГ, видео ЕЕГ, ЕМНГ, ЕП, ЛП, изоелектрично фокусирање ликвора, Доплер крвних судова врата, ЦТ, МРИ, ПЕТ, СПЕЦТ). 5. Епизодични поремећаји свести. Поремећаји спавања. Епилепсија и епилептички синдроми. Здравствена нега оболелих од епилепсије. Здравствене нега болесника са поремећајима спавања. 6. Главобоље, вертиго и здравствена нега болесника са главобољом. 7. Тумори ЦНС. 8. Цереброваскуларна обољења (исхемична, хеморагична) и едем мозга. Основи здравствене неге болесника са неуролошким васкуларним лезијама. 9. Неуролошки аспекти трауме нервног система. Здравствена нега болесника са краниocereбралном повредом. 10. Неуродегенеративне болести. Здравствена нега оболелог од Паркинсонове болести. 11. Демјелинизационе болести и здравствена нега оболелог од мултипле склерозе. 12. Болни синдроми у неурологији. Здравствене неге болесника са лумбалним и цервикалним болним синдромом. 13. Болести моторног неурона и полинеуропатије. 14. Болести неуромишићне спојнице и мишића. 15. Деменције и здравствене нега болесника са деменцијом.		<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Неуролошка анамнеза. 2. Учесће медицинске сестре у неуролошком прегледу одраслог болесника. 3. Учесће медицинске сестре у неуролошком прегледу детета. 4. Поступак пријема неуролошког болесника (хитан и заказани пријем) и отпуст. 5. Учесће медицинске сестре у неуродијагностичким процедурама (ЕЕГ, видео ЕЕГ, ЕМНГ, ЕП, ЛП, изоелектрично фокусирање ликвора, Доплер крвних судова врата, ЦТ, МРИ, ПЕТ, СПЕЦТ). 6. Здравствена нега оболелих од епилепсије (сестринске интервенције, опсервација током напада и едукација болесника). 7. Здравствена нега болесника са неуролошким васкуларним лезијама (примарно, секундарно збрињавање, корективни положаји, исхрана, комуникација са болесником, рана рехабилитација, едукација). 8. Здравствена нега оболелог од Паркинсонове болести (проблеми везани за узимање лекова, сестринске интервенције, исхрана, комуникација, интервенције у кризи и едукација болесника). 9. Здравствена нега оболелог од мултипле склерозе (сестринске интервенције). 10. Здравствена нега болесника са лумбалним и цервикалним болним синдромом (сестринске интервенције, положаји болесника код акутног бола, едукација болесника и правилно држање тела). 11. Здравствена нега болесника код обољења периферних нерава (хронична полинеуропатија, полирадикулонеуритис) 12. Здравствена нега болесника са амиотрофичном латералном склерозом. 13. Здравствена нега болесника са мишићном дистрофијом, миопатијом и мијастенијом гравис. 14. Здравствена нега болесника са инфекцијама централног нервног система. 15. Здравствена нега болесника у ургентном неуролошком стању. 16. Стимулативни програм неуролошког болесника у коме кроз активности здравствене неге (тактилна стимулација, кинестетичка стимулација, орална стимулација, аудитивна стимулација и визуелна стимулација). 17. Палијативна нега у неурологији.	
Литература <i>Обавезна</i> 1. Максимовић М. Здравствена нега у неурологији. Висока здравствена школа струковних студија Београд, 2009 2. Костић В. (уредник) Неурологија за студенте. Медицински факултет Београд, 2013 3. Бабић Ј, Матијевић М. Здравствена нега у неурологији. Лицеј YU Маркетинг Прес Београд, 2006 <i>Допунска</i> 1. Павловић ДМ. Неурологија. Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Орион арт Београд, 2012.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 60	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	20
практична настава	15	усмени испт	40
колоквијум-и	20	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: Историја здравствене неге (32.ИСТ)			
Наставник: Душица Б. Ракић, Шпела С. Голубовић, Александра Р. Дороњски, Татјана М. Пушкар, Драгана Т. Милутиновић, Маја Ј. Грујичић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Научити студенте да савремену здравствену негу не посматрају као врховно научно и практично достигнуће, већ као динамику развоја медицинске мисли.			
Исход предмета Дати студентима основна знања и критички поглед на кључне периоде историјског развоја здравствене неге и медицине.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Преглед историје здравствене неге и медицине према периодима, од преисторије до 21-ог века. Великани медицинске мисли, оснивачи теоријских преваца, дијагностичких и терапијских поступака. Историјски развој неге болесника и здравствене неге. Великани сестринске мисли. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> -			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Демарин К. Повијест медицине и сестринства. Загреб: Школска књига; 1985. 2. Глесингер Л. Повијест медицине. Загреб: Школска књига; 1978. 3. Максимовић Ј. Увод у медицину са теоријом медицине. Нови Сад: Медицински факултет; 2011. <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе:	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Видео презентација, усмено излагање			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	25	писмени испит	70
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и		
семинар-и	5		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Теорије и теоријски модели у здравственој нези (32.ТМОД)			
Наставник: Драгана Т. Милутиновић, Сања Д. Томић, Драгана П. Симин			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Овладавање теоретским знањем и вештинама за анализу теорија и концепата сестринства			
Исход предмета Усвајање потребних знања о различитим теоријама, концептима који се примењују у сестринству. Овладавање вештинам анализе и евалуације примењених теорија у сестринству.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Филозофија, наука и сестринство 2. Преглед теорија у сестринству (значај, терминологија, историјски развој, класификација) 3. Анализа и развој појма „концепт“ 4. Анализа и евалуација теорија (дефиниција и Исход, историјски развој, компарација метода, синтетизовање метода евалуације теорија) 5. Гранд теорије (теорије засноване на људским потребама, интерактивном и унитарном процесу) 6. Теорије средњег ранга (анализа, евалуација и селекција) 7. Теорије средњег ранга (физиолошка област, емоционална област, област социјалне подршке, област интеграције) 8. Микро или ситуационо-специфичне теорије 9. Теорије из друштвених наука у сестринству 10. Теорије из бихејвиоралних наука у сестринству 11. Теорија из биомедицинских наука у сестринству 12. Теорије, модели и теоријски оквири из менаџмента у сестринству 13. Примена теорија у сестринској пракси 14. Примена теорија у истраживању сестринске праксе 15. Примена теорија у организацији и управљању сестринском службом <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> -			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Пајнкхар М, Прлић Н (уред). Теоријска промишљања о/у здравственој нези 1. Свеучилиште Јосип Јурај Штросмајер, Осиек 2012. 2. Пајнкхар М, Прлић Н (уред). Теоријска промишљања о/у здравственој нези 2. Свеучилиште Јосип Јурај Штросмајер, Осиек 2012. 3. Ауторизована предавања: доступна на http://vle.medical.uns.ac.rs/ <i>Допунска</i> 1. McEwen M, Wills ME. Theoretical basis for Nursing. 3rd ed. Lippincott, Williams&Wilkins, 2011			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 0	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и	25	
семинар-и	10		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Промоција здравља (32.ПРОМЗ)			
Наставник: Ержебет Ф. Ач Николић, Светлана Т. Квргић, Весна П. Мијатовић Јовановић, Снежана Н. Укропина, Оља Т. Нићифоровић Шурковић, Соња Љ. Шушњевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета: Оспособити студента за препознавање улоге здравственог и ванздравствених сектора у промоцији здравља.			
Исход предмета: Стицање вештине за рад са здравственим и другим професионалцима, групама и појединцима у заједници на спровођењу промоције здравља.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефиниција и појам промоције здравља, принципи и стратегије. Окружења за спровођење промоције здравља. Структура превентивно-промотивног програма (дефинисање циљева, формулисање интервентних активности и елемената за евалуацију). <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Израда семинарског рада (превентивно-промотивни програм и акциони план)			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Јаковљевић Ђ, Грујић В, уредници. Социјална медицина. Универзитет у Новом Саду: Медицински факултет, 2014. 2. Новаковић Б, Грујић В, уредници. Хигијена и здравствено васпитање. Универзитет у Новом Саду: Медицински факултет Нови Сад, 2004. <i>Допунска</i> 1. Симић С. и сар. Социјална медицина – уџбеник за студенте медицине. Медицински факултет Универзитета у Београду. 2012. 2. Poland B, Green LW, Rootman I, editors. Settings for health promotion: Linking theory and practice. Thousand Oaks, CA: Sage, 2000. 3. Glanz K, Rimer BK, Viswanath K, editors. Health behavior and Health Education. 4 th edition. San Francisco, CA: Jossey-Bass A Wiley imprint; 2008.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 0	Други облици наставе: 15	
Студијски истраживачки рад:			
Методе извођења наставе			
Предавања, вежбе, семинарски рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	55
колоквијум-и		
семинар-и	25		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије; студије првог степена			
Назив предмета: ЗДРАВСТВЕНА ЕКОЛОГИЈА И ЈАВНО ЗДРАВЉЕ (32.ЕКОЛ)			
Наставник: Марија Р. Јевтић, Јелена М. Бјелановић, Сања Р. Бијеловић, Милка Б. Поповић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Образовање дипломираних медицинских сестара (техничара) за руковођење ризиком у области заштите животне средине.			
Исход предмета Знања: Анализа и руковођење ризиком у области заштите животне средине. Заштита и унапређење здравља становништва Вештине: Руковођење ризиком у животnoj средини.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Екологија и јавно здравље. 2. Еколошка интерпретација здравља и болести. 3. Стање животне средине на глобалном и локалном нивоу и утицај на здравље људи. Климатски чиниоци и здравље. 4. Квалитет ваздуха у урбаној средини. Здравствене последице аерозагађења и превенција. 5. Бука у урбаној средини. Здравствене последице буке и превенција. 6. Нејонизујућа и јонизујућа зрачења у животnoj средини. Утицај на здравље. 7. Вода за пиће – епидемиолошки подаци о кретању хидричних инфекција. Извори здравствено безбедне воде за пиће. Начин водоснабдевања. 8. Здравствена безбедност воде за пиће. Интернационални и национални прописи у области здравствене безбедности воде за пиће. Дезинфекција воде за пиће. 9. Диспозиција комуналног и медицинског отпада. Утицај на здравље. 10. Санитарни надзор у јавним комуналним објектима. Санитарни надзор у здравственим установама. 11. Хигијене насеља и становања. Хигијена у ванредним стањима. 12. Руковођење ризиком у очувању и унапређењу животне средине. 13. Одрживи развој и здравље популације. Процена утицаја стања животне средине на здравље. 14. Промоција еколошки сагласног понашања у очувању животне средине. Улога агенција за заштиту животне средине. 15. Утицај биотехнологије на животну средину. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Еколошка интерпретација здравља и болести. 2. Актуелно стање климатских чиниоца – интервју студената. 3. Упознавање са интернационалном и националном законском основом квалитета ваздуха. Утицај на здравље. 4. Упознавање са интернационалном и националном законском основом буке у животnoj средини. Утицај на здравље. 5. Руковођење ризиком у области нејонизујућег и јонизујућег зрачења. Значај прогнозе УВ-зрачења. 6. Руковођење ризиком у санитарном надзору над здравственом безбедношћу воде за пиће. 7. Здравствена безбедност воде за пиће. Дезинфекција воде за пиће - задаци. 8. Руковођење ризиком у области комуналног и опасног отпада. 9. Припрема семинарског рада из области санитарног надзора над јавним комуналним објектима и/или здравственим установама. 10. Приказ семинарског рада из области санитарног надзора над јавним комуналним објектима и/или здравственим установама. 11. Утврђивање ризика и анализа ризика у животnoj средини. Системи квалитета за животну средину - припрема семинара. 12. Приказ семинарског рада - Утврђивање ризика и анализа ризика у животnoj средини. 13. Промоција еколошки сагласног понашања свих субјеката у очувању животне средине. 14. Биотехнологија и животна средина – значај праћења.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Кристофоровић-Илић М. и сар. Хигијена, медицинска екологија и јавно здравље. <i>Ortomedics</i> Нови Сад, 2010. 2. Кристофоровић-Илић М. Хигијена са медицинском екологијом. <i>Ortomedics</i> , 2003. 3. Новаковић Б, Грујић В. Хигијена и здравствено васпитање. Медицински факултет у Новом Саду, 2005. <i>Допунска</i> 1. Водич добре праксе у области санитарног надзора. Министарство здравља Републике Србије, Сектор за санитарни надзор и јавно здравље, Градски завод за заштиту здравља Београд, 2005. 2. WHO. Monitoring ambient air quality for health impact assessment. WHO Regional Publications, European Series, No. 85, Copenhagen, 2003. 3. WHO. Guidelines for drinking – water quality. World Health Organization, 4 th Edition, Geneva, 2011. 4. Тодић Д, Вукасовић В. Међународна организација и међународна сарадња у области заштите животне средине. Библиотека Матица српска, Прометеј Нови Сад, 1999. 5. Игњатовић Ј, Ђорђевић С. Приручник за представнике јавне власти о приступу информацијама од јавног значаја у области вода и животне средине. Регионални центар за животну средину за Централну и Источну Европу, Канцеларија у Србији, Београд, 2006. 6. http://www.who.int ; 7. http://www.cdc.gov			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: предавања, вежбе, семинари			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	70
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Арт терапија и сестринство (32.АРТ)			
Наставник: Богдан М. Таковић, Маријана В. Прпа Финк, Маја М. Јоцков			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета			
У циљу предмета <i>Арт терапија и сестринство</i> је интердисциплинарно учење, кроз три уметничко-научна подручја: драмске уметности, ликовне педагогије и музикологије, ради развијања вештина креативних терапија. Изучавање основних теоријско-практичних: драмских, визуелно/ликовних и музичких уметности, има за циљ усвајање основа арт терапија и њихове примене. Циљ предмета је и развијање компетенција код студената сестринства у активном спровођењу терапије кроз уметничке праксе. Кроз теоријско-научне аспекте: драмске, ликовне педагогије и музикологије, предмет пружа теоријске основе и практичне уметничке вештине, као методе у постизању побољшања општег менталног и физичког стања здравља.			
Исход предмета			
У области драмске уметности студенти се упознају са феноменом позоришта и арт терапије, од периода када се области уметности и медицине нису раздвајале, па све до савремених позоришних естетика, значајних стваралача и њихове примене у арт терапији. Продубљивање знања о драмским уметностима, њихова анализа и примена у арт терапији као и познавање дејства драмске уметности на гледаоца, важни су за избор технике у арт терапији. Познавање могућности покрета, плеса, емпатије и кинестезије, омогућавају бољу интеракцију и комуникацију на професионалном и личном плану, као и побољшање општег стања здравља. Предвиђене су и посете студената позоришним представама у складу са планом и програмом.			
У области визуелних/ликовних уметности, студенти стичу знања о визуелном свету који омогућава разумевање визуелног језика и развија визуелну комуникацију, а самим тим и медијску писменост, која заузима примарно место у савременом друштву. Говор и симболика боје и облика у стварности и јавним и приватним просторима, појам естетике и њена улога у свакодневном животу. Разумевање репрезентативних уметничких дела, њихова тема и садржај. Галеријска и музејска пракса. Организовање радионица и простора где се одвија креативна терапија; сликање цртање, вајање као терапија. Рад и спровођење арт терапије у музејским и галеријским просторима.			
У области музичке уметности стичу се знања о основним елементима музикотерапије, науке о музици, као и о хронолошко/историјском току развоје уметничке музике са посебним освртом на њену потенцијалну музикотерапијску примену. Теоријско-практичним упознавањем са базичним естетским и етичким вредностима ове уметничке врсте, студентима се приближава архетипска вредност музике сагледавана кроз историјске аспекте у светлу познатих и дефинисаних теорија музикотерапије. Посебно се указује на оне стилске правце, ауторе и дела која представљају објективне примере репрезентативних остварења, али и на оне музичке композиције и музичке врсте (жанрове, поједине типове вокалне или инструменталне музике...) које имају првенствено музичко-терапијску вредност. Изграђивањем критичког мишљења према различитим аспектима дејства друштвено-социјалне и психолошке улоге музике, студентима се отвара могућност личног креативног одабира одговарајућих музичких дела у домену музикотерапије и опште помоћи ове уметности у терапијској примени.			
Предмет Арт терапија и сестринство развија вештине плеса, покрета, визуелног и ликовног стваралаштва у домену сликања, цртања и вајања као и креативног стваралаштва у новомедијским и музичким уметничким праксама. У домену музичке уметности поред основне теоријско-историјске поставке, развијају се и дисциплине упознавања вокалне технике и базичних елемената за вођење једног вокално-хорског ансамбла састављеног од пацијената или особа са различитим видовима ометености или смањених способности. Део практичног знања покрива и област рецептивне музикотерапија која подразумева методолошко оспособљавање музичких терапеута у смеру излагања пацијената (активно слушање) различитим музичким врстама.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Теме наставе из области драмске уметности: Феномен позоришне уметности и арт терапија, Глума и арт терапија, Арт терапија и сестринство, Феномен емпатије и кинестезије, Елементи позоришне праксе: Концентрација, Елементи позоришног израза и арт терапија, Анализа драмског дела и њена примена у арт терапији, Жанрови и арт терапија, Елементи позоришне праксе: Препознавање драмских ситуација, Значајни позоришни стваралачи и њихове естетике, Значајне позоришне представе и њихово дејство на гледаоца, Значајне позоришне установе, Елементи позоришне праксе: Феномен игре, Покрет и гест, Покрет као изражајно средство у позоришту и арт терапији, Елементи позоришне праксе: Феномен плеса и плесна терапија. Теме наставе из визуелних/ликовних уметности: Увод у уметност, општи појмови визуелних и ликовних уметности; Визуелне уметности и медији; Ликовна уметност и дисциплине; Стилски и правци; Технике ликовних дисциплина; Теорија ликовне форме; Композиција; Основни ликовни елементи; Боја као доминант, симболика; Хромотерапија, боја као лепши део стварности, говор боје; Уметничка дела - тема и садржај света медицине у репрезентативним делима; Анализа дела Час анатомије др Тула, Рембрант, Анатомијски цртежи Леонарда Да Винчија; Сликање и вајање као терапија, психологија цртежа; Галеријска и музејска пракса у функцији арт терапије. Теме наставе музичке области: Увод у музикотерапију; хронолошко стилско-естетско сагледавање уметничке музике од средњег века до модерног доба; проблем постављања музике, проблем основних елемената (мелодија, ритам, хармонија, полифонија, оркестрација, агогика, динамика); музика средњег века и ренесансе; музика барока и класике; музика романтизма и савременог тренутка; уметничка музика у Срба; дискусија о репрезентативним примерима. Парагигматичне студије случаја као извор за упознавање различитих музичкотерапијских пракси. Практичан рад (елементи вокалне хорске технике, изграђивање личности музичког водитеља радионице/хорске или музичке пробе, постављање методолошких образаца за спровођење рецептивне музикотерапије).			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>			
Практична настава је планирана посетама галеријским и музејским просторима и актуеним уметничким изложбама, позоришним представама и радионицама и праћење концертних активности као и слушање музике.			
Литература			
<i>Обавезна</i>			
1. Харвуд Р. (1998), <i>Историја позоришта</i> , Београд: Слио.			
2. Арнхајм, Р. (1998), Уметност и визуелно опажање (Психологија стваралачког гледања). Београд: Универзитет уметности у Београду и Студентски културни центар.			
3. Јансен, Х. В. (2005) <i>Историја уметности</i> , Београд: Просвета			
4. Andreis, J. (1989) <i>Povijest glazbe</i> . Zagreb: SNL.			
5. Радуловић, Р. (2003) <i>Интегративна музикотерапија и церебрална парализа</i> . Београд: Југословенско удружење за музикотерапију.			
6. Роналд Харвуд <i>Историја позоришта</i> , Београд 1998.			
7. Драган Савић, <i>Ликовна култура 2003</i> . Сомбор			
8. Х. В. Јансен, <i>Историја уметности</i> , Београд 2005.			
<i>Допунска</i>			
1. Барба Е. и Саварезе .Н. (1996) <i>Тајна уметност глумца</i> . Београд: Факултет драмских уметности.			
2. Петровић, П. С. (1996) <i>Човек између болести и стваралаштва</i> . Нови Сад: Прометеј.			
3. Duncum, P. (2009) <i>Visual Culture in Art Education. Visual Art Research</i> , Vol. 35, No 1, 64-75;			
4. Emery, L. (2002) <i>Teaching art in a Postmodern World</i> . Altona: Coomon Ground.			
5. Еко, У. (2004) <i>Историја лепоте</i> . Београд: Плато.			
6. Žilber, K. (2005) <i>Muzej i publika</i> . Beograd: Clío.			
7. Zoli, M. (2009) <i>Slika i njeno tumačenje</i> . Beograd: Clío.			
8. Радош-Мирковић, Ксенија: <i>Психологија музике</i> , Завод за уџбенике, Београд 2010.			
9. Проданов, И. (2002) <i>Музика двадесетог века</i> . Нови Сад: Академија уметности.			
10. Маринковић, С. (2000) <i>Историја српске музике</i> . Београд: Завод за уџбенике.			
11. Васиљевић, М. З. (2006) <i>Методика музичке писмености</i> . Београд: Завод за уџбенике.			
12. Еуђенио Барба и Никола Саварезе <i>Тајна уметност глумца</i> , Београд 1996.			
13. Умберто Еко, <i>Историја лепоте</i> , Плато - Београд 2004.			
Број часова активне наставе			
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
30		15	
Остали часови:			
Методе извођења наставе: Теоријски и практичан рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	50
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	10		
остало	10		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега хируршких болесника са хирургијом (ЗЗ.ХИР)			
Наставник: Томислав Д. Петровић, Милан С. Станковић, Драгана Д. Живковић, Миланка Р. Татић, Јелка М. Рајовић, Горан Ђ. Маленковић, Ивица Р. Лалић, Милош Д. Пајић, Лазар У. Велички, Иван М. Кухајда			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Патологија, Патофизиологија, Фармакологија, Клиничка пропедетика и Здравствена нега у клиничко-болничкој пракси, Радиологија (за полагање испита)			
Циљ предмета Овладавање теоретским знањем и вештинама у збрињавању болесника свих хируршких грана.			
Исход предмета Усвајање потребних знања из свих хируршких дисциплина неопходних за савладавање вештина у збрињавању хируршких болесника са аспекта здравствене неге. Овладавање практичним знањима и усвајање вештина неопходних у спровођењу здравствене неге хируршких болесника.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Принципи хируршке асепсе и антисепсе - Симптоматологија, дијагностика и хируршка терапија обољења органа дигестивног и ендокриног система - Симптоматологија, дијагностика и хируршка терапија повреда органа дигестивног и ендокриног система - Симптоматологија, дијагностика и хируршка терапија обољења локомоторног апарата - Симптоматологија, дијагностика и терапија повреда локомоторног апарата - Симптоматологија, дијагностика и хируршка терапија обољења и повреда крвних и лимфних судова - Симптоматологија, дијагностика и хируршка терапија обољења и повреда централног и периферног нервног система - Симптоматологија, дијагностика и хируршка терапија обољења и повреда коже; принципи реконструктивне и естетски хирургије - Симптоматологија, дијагностика и хируршка терапија обољења и повреда генито-уринарног тракта - Симптоматологија, дијагностика и хируршка терапија обољења и повреда грудног коша и плућа - Симптоматологија, дијагностика и хируршка терапија обољења и повреда срца; вантелесни крвоток - Етиопатогенеза, класификација и одређивање стадијума малигних болести; могућности, принципи и модалитети лечења у онколошкој хирургији; принципи превенције малигних обољења - Специфичности хирургије развојног доба; симптоматологија и дијагностика обољења и повреда у периоду детињства - Дефиниција, врсте и начини трансплантације органа и ткива; трансплантација са живих давалаца; организација и медикологални аспекти трансплантације органа - Специфичности неге код трансплантације органа - Појам анестезије и реанимације; врсте анестезије и мониторинг хируршког пацијента; поступак са пацијентом у интраоперативном и постоперативном току <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> - Нега пацијената са хируршким обољењима и повредама централног и периферног нервног Примена принципа асепсе и антисепсе у свакодневној хируршкој пракси - Здравствена нега пацијената са хируршким обољењима дигестивног и ендокриног система - Здравствена нега пацијената са повредама дигестивног и ендокриног система - Здравствена нега пацијената са обољењима локомоторног система - Здравствена нега пацијената са повредама локомоторног система - Здравствена нега пацијената са хируршким обољењима и повредама крвних и лимфних судова - Здравствена система - Здравствена нега пацијената са опекотинама - Здравствена нега неге пацијената са хируршким обољењима и повредама генито-уринарног тракта - Здравствена нега пацијената са хируршким обољењима и повредама грудног коша и плућа - Здравствена нега пацијената са хируршким обољењима и повредама срца - Здравствена нега пацијената са малигним обољењима - Здравствена нега детета као хируршког пацијента - Здравствена нега пацијената након трансплантације органа - Принципи и организација рада у операционој сали - Принципи полуинтензивне и интензивне неге хируршких пацијената			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Терзић Н. Здравствена нега у хирургији, Лазаревац 2006. 2. Петковић С, Букуров С. Хирургија – уџбеник за медицинаре и лекаре, Медицинска књига, Београд, 1990. <i>Допунска</i> 1. Pudner R. Nursing the Surgical Patient, Elsevier 2005.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 45	Вежбе: 60	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад: 30
Методе извођења наставе Предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру. Самосталан рад на наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	практични испит	25
практична настава	15	усмени испит	45
колоквијум-и	10	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије; студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега жена са гинекологијом и акушерством (ЗЗ.ГИН)			
Наставник: Тихомир Р. Вејновић, Зоран М. Белопавловић, Синиша М. Стојић, Срђан Љ. Ђурђевић, Александра С. Новаков Микић, Мирјана А. Богавац, Весна Ј. Копитовић, Зорица С. Грујић, Љиљана С. Младеновић Сегеди, Аљоша Д. Мандић, Александар Б. Ђурчић, Александра М. Трнинић Пјевић, Артур Ј. Бјелица, Ђорђе С. Петровић, Ненад Б. Ђетковић, Ђорђе Ј. Илић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Патологија; Патофизиологија; Фармакологија; Клиничка пропедевтика; Здравствена нега у клиничко-болничкој пракси			
Циљ предмета:			
- да студенти стекну потребна знања из гинекологије и акушерства како би се на том темељу могла градити знања из здравствене неге у гинекологији и акушерству			
- да формирају позитиван став према рађању како би у пракси дали свој допринос у здравствено васпитном раду са женама са циљем да их припреме за здраву трудноћу и материнство			
Исход предмета			
Оспособљавање студента за:			
- стицање теоријских знања за процену стања болесника,			
- постављање сестринске дијагнозе, прављење плана и реализације неге, учествовање у превенцији гинеколошких обољења, дијагностици, лечењу и рехабилитацији, раду у саветовалиштима и другим гинеколошко-акушерским јединицама.			
Примена знања у струци:			
- дијагностичко- терапијски поступци и скрининг методе у гинекологији- улога медицинске сестре			
- дијагностичко- терапијски поступци у акушерству- сестринске интервенције			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>		<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>	
- Физиологија животних доба жене		- Анамнеза и гинеколошки преглед	
- Физиологија трудноће		- Дијагностички поступци код откривања запаљенских обољења полних органа жене	
- Нормални порођај		- Скрининг методе и дијагностичко терапијски поступци у гинекологији	
- Нормални пуерперијум и патолошка стања у пуерперијуму		- Улога медицинске сестре у планирању породице	
- Крварења у раној трудноћи		- Дијагностичке методе и поступци у дечијем и адолесцентном добу	
- Крварења у другој половини трудноће		- Примена ултрасонографије у дијагностици гинеколошких обољења	
- Хипертензивни синдром у трудноћи		- Поступци у дијагностици брачне неплодности	
- Дијабетес и трудноћа		- Ендоскопски дијагностички поступци у гинекологији	
- Пијелонефритис и друге инфекције		- Испитивање функције доњег уринарног тракта жене	
- Превремени порођај и посттерминска трудноћа		- Преглед труднице	
- Патолошки порођај (дистоције, фетопелвичне диспропорције, попречни, дефелексиони, карлични)		- Методе праћења стања плода у току трудноће	
- Планирање породице		- Дијагностичко - терапијски поступци у акушерству	
- Брачна неплодност		- Акушерски поступци у току порођаја	
- Тумори женских полних органа (бенигни и малигни)		- Збрињавање новорођенчета непосредно после порођаја	
- Запаљенска обољења женских полних органа		- Лактација и дојење, контрола пуерпере, нега епизиотомије	
Литература			
<i>Обавезна</i>			
1. Ђурђевић С, Копитовић В, Капамација А. Гинекологија. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, 2015.			
2. Ђурђевић С, Бујас М, Сегеди Д. Практикум из гинеколошко-акушерске дијагностике и терапије, треће прештампано издање. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, 2013.			
3. Ђурђевић С. Матицки Секулић М, Новаков Микић А. Тест-питања и репетиторијум из гинекологије и опстетриције са прилозима. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, 2006.			
4. Плећаш Д, Станимировић Б, Станковић А, Васиљевић М. Гинекологија и акушерство за студенте медицине. Цибид, 2006.			
<i>Допунска</i>			
1. Милашиновић Љ и сар. Клиничка физиологија трудноће. ИПСКК Космос, Београд 2005.			
2. Динуловић Д и сар. Опстетриција I и II. Новинско-издавачка установа Службени лист СРЈ. Београд, 1996.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 60	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе			
Теоријска настава и практичне вежбе на Клиници за гинекологију и акушерство.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	25	писмени испит	10 (или 20)**
практична настава	25	усмени испит	30
колоквијум-и	5 или 0*	
семинар-и	5 или 0*		

*Колоквијум и семинарски рад нису обавезни

**Ако студент нема колоквијум или није радио семинарски рад

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега детета са педијатријом (ЗЗ.ПЕД)			
Наставник: Јадранка Д. Јовановић-Привродски, Александра Р. Дороњски, Светлана Ј. Сараволац-Стефановић, Марија В. Кнежевић Поганчев, Нада В. Константиновић, Георгиос Т. Константиновић, Љубица Ј. Георгијевић, Анђелка П. Ристивојевић, Слободанка Б. Петровић, Драган Ј. Катанић, Олгица Б. Миланков, Александра С. Стојадиновић, Јованка Ј. Коларовић, Гордана М. Велисављев-Филиповић, Весна Д. Стојановић, Ивана И. Кавечан, Биљана О. Милошевић, Данијела Р. Јојкић Павков, Гордана В. Вијатов-Ђурић, Слободан Д. Спасојевић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Патологија; Патофизиологија; Фармакологија; Клиничка пропедевтика; Здравствена нега у клиничко-болничкој пракси (за полагање испита)			
Циљ предмета Основни циљеви наставе здравствене неге су упознавање студената здравствене неге са најчешћим здравственим проблемима у популацији узраста од рођења до 18 година уз истацање најзначајнијих разлика у клиничким манифестацијама, дијагностици и терапији болести и стања о којима су знања стекли током похађања клиничких предмета.			
Исход предмета Током похађања наставе студенти стичу сва неопходна знања из области патогенезе, клиничке слике и терапије најчешћих болести и стања која се јављају у узрасту од рођења до 18 година уз истацање свих специфичности ове групе. Посебна пажња посвећена је значају нези болесника превентивно медицинских мера и поступака. Део наставе посвећен је кућној нези и лечењу уз начине едукације чланова породице. Током наставе стичу се вештине из процеса здравствене неге од приступа болеснику узраста од рођења до 18 година, тријаже оболелих, планирања здравствене неге у условима болничког лечења амбулантног или продуженог лечења. Стичу се и вештине из области превентивно медицинских мера, мера ране рехабилитације.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. ГЕНЕТИКА; Моногенско наслеђивање, Пренатална дијагностика, Урођени поремећаји метаболизма. 2. НЕОНАТОЛОГИЈА; Процена виталности новорођенчета, Порођајне трауме, Конгениталне малформације, Перинатална асфиксија, Респираторни поремећаји код новорођенчета, Новорођеначка жутица, Хипогликемија новорођенчета, Новорођеначке конвулзије, Новорођеначке инфекције, Хеморагијска болест новорођенчета, Новорођеначка сепса, Недоношче. 3. РАСТ И РАЗВОЈ; Психомоторни развој детета, Раст, поремећаји раста, Пубертет, поремећаји полног сазревања, Развојни проблеми. 4. ИСХРАНА И ПОРЕМЕЋАЈИ ИСХРАНЕ; Природна исхрана, Хумано млеко, Лекови у хуманом млеку, Контраиндикације за дојење Немлечна исхрана, Млечне формуле, Број дневних оборока, Исхрана малог и школског детета, Парентерална исхрана, Дистрофија, Атрофија, Квашиоркор, Гојаност, Атеросклероза. 5. МЕТАБОЛИЗАМ ВОДЕ И ЕЛЕКТРОЛИТА; Вода, Електролити, Ацидобазна равнотежа, Дехидрација, Рехидрација, Ацидоза, Алкалоза. 6. ЕНДОКРИНОЛОГИЈА, ДИЈАБЕТЕС, РАХИТИС; Болести штитасте жлезде, Болести паратиреоидне жлезде, Болести коре надбубрежних жлезда, Крипторхизам, <i>Diabetes insipidus, Diabetes mellitus</i> . 7. ГАСТРОЕНТЕРОЛОГИЈА; Методе испитивања гастроинтестиналног тракта, Општи знаци и симптоми, Болести уста, Аномалије и обољења једњака, Конгениталне аномалије и обољења желуца и танког црева, Акутни пролив, Цревни паразити, Синдром лоше апсорпције, Запаљенске болести црева, Акутни апендицитис, Тумори гастроинтестиналног тракта, Болести јетре и жучних путева, Акутни панкреатитис. 8. ПУЛМОЛОГИЈА; Инфекције горњих и доњих дисајних путева, Туберкулоза, Астма, Цистична фиброза, Страно тело бронха, Обољења плеуре. 9. КАРДИОЛОГИЈА; Урођене срчане мане, Бактеријски ендакардитис, Миокардитис, Перикардитис, Кардиомиопатија, Срчана инсуфицијенција. 10. ИМУНОЛОГИЈА И АЛЕРГОЛОГИЈА; Имунитет, Имунодефицијенције, Реуматске болести, Системске болести (СЈЕ), Алергијске болести. 11. ХЕМАТОЛОГИЈА И ОНКОЛОГИЈА, Анемије, Увећања лимфних чворова, Болести беле крвне лозе, Лангерханс хелијска хистиоцитоза (Хистиоцитоза Х), Солидни тумори, Поремећаји хемостазе, Трансфузија у педијатрији, 12. НЕУРОПЕДИЈАТРИЈА; Поремећаји стања свести, Фебрилне конвулзије, Епилепсија, Церебрална парализа, Синкопа, Афективни респираторни спазми, Главобоља, Неуромишићна обољења, Развојне аномалије централног нервног система. 12. НЕФРОЛОГИЈА; Инфекције уринарног тракта, Аномалије уринарног тракта, Хематурија, Протеинурија, Нефротски синдром, Гломерулонефритис, Артеријска хипертензија, Нефролитијаза, Бубрежна инсуфицијенција. 13. АДОЛЕСЦЕНЦИЈА; ТРОВАЊА; РЕАНИМАЦИЈА И УРГЕНТНА СТАЊА У ПЕДИЈАТРИЈИ. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Нега здравог новорођенчета у породицишту и у кућним условима. Природна исхрана – дојење и техника подоја. 2. Нега одојчета, храна у првој години живота. 3. Нега болесног новорођенчета (сепса, жутица, стафилодермија). Превенција и сузбијање интрахоспиталних инфекција. Дијагностичке и терапијске процедуре у неонатологији (фототерапија, ЕСТ). 4. Грешке у исхрани. Здравствена нега деце са поремећајима исхране. Исхрана на сонду. Ентерална исхрана. Парентерална исхрана. 5. Нега деце са обољењима кардиоваскуларног система. Поступак при титоксикацијама. 6. Нега деце са обољењима бубрега и мокраћних путева. Дијагностичке и терапијске процедуре у нефрологији. Дијализа. 7. Нега деце са болестима крви. Дијагностичке и терапијске процедуре у хематологији. Терапија крвљу и крвним дериватима. 8. Нега деце са обољењима гастроинтестиналног тракта и обољењима јетре. Дијагностичке и терапијске процедуре у гастроентерологији. Ендоскопије. 9. Здравствена нега деце са болестима респираторног система. Дијагностичке и терапијске процедуре у пулмологији. ППД. Спиromетрија. Инхалаторна терапија. Перкусионо – положајна дренажа. Оксигенотерапија. 10. Интезивна нега витално угрожене деце. Трахеобронхијална апирација. Механичка вентилација. Мониторинг виталних функција. Реанимација. 11. Нега деце оболеле од дијабетес меллитуса. Инсулинотерапија. 12. Нега деце са обољењима осталих ендокриних жлезда. Тестови у ендокринологији. 13. Здравствена нега деце са имунолошким поремећајима, алергијским и реуматским обољењима. Анафилактички шок, анти-шок терапија. 14. Здравствена нега деце са обољењима ЦНС-а. Поступак са децом са поремећајем свести. 15. Здравствена нега деце са генетским поремећајима. 16. Поступак при интоксикацијама. Приступ адолесцентима.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Јовановић Привродски Ј. (уредник). Педијатрија. Медицински факултет Нови Сад, 2012. 2. Маринковић Љ. Здравствена нега у педијатрији. Г.А.Д. Београд, 2003. <i>Допунска</i> Рончевић Н, Вуковић Т. и сар. Педијатријска пропедевтика. Футура, Петроварадин 2005.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 60	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методe извођења наставе: предавања и вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава	30	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега психијатријског болесника са психијатријом (33.ПСХ)			
Наставник: Гордана Љ. Мишић-Павков, Олга В. Живановић, Александра Ј. Недић, Мина М. Цвјетковић Бошњак, Александра С. Дицков, Светлана М. Ивановић Ковачевић, Зоран М. Гајић, Ђенђи Ш. Силађи Младеновић, Весна И. Васић, Борис Т. Голубовић, Владимир А. Кнежевић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов:			
Циљ предмета Упознавање студената са специфичностима психијатрије као медицинске гране и психијатријских пацијената. Препознавање одређених менталних поремећаја и овладавање аспектима њиховог збрињавања и неге.			
Исход предмета Стицање знања о појединачним менталним поремећајима и њиховом збрињавању, као и неговању особа оболелих од одређених менталних поремећаја. Овладавање вештинама комуникације са особама оболелим од менталних поремећаја, постављање радне дијагнозе и овладавање вештинама неге особа оболелих од менталних поремећаја.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Развој психијатрије и класификација менталних поремећаја 2. Стигма, етика и рад са психијатријским пацијентима 3. Органски ментални поремећаји (етиологија, клиничка слика, збрињавање) 4. Болести зависности (етиологија, клиничка слика, збрињавање) 5. Схизофренија и њој слични поремећаји (етиологија, клиничка слика, збрињавање) 6. Поремећаји расположења (етиологија, клиничка слика, збрињавање) 7. Анксиозни поремећаји (етиологија, клиничка слика, збрињавање) 8. Психијатријски поремећаји у дечјем добу и адолесценцији (етиологија, клиничка слика, збрињавање) 9. Суицидологија (етиологија, клиничка слика, збрињавање) 10. Развој психијатрије и класификација менталних поремећаја 11. Стигма, етика и рад са психијатријским пацијентима 12. Органски ментални поремећаји (етиологија, клиничка слика, збрињавање) 13. Болести зависности (етиологија, клиничка слика, збрињавање) 14. Схизофренија и њој слични поремећаји (етиологија, клиничка слика, збрињавање) 15. Поремећаји расположења (етиологија, клиничка слика, збрињавање) 16. Анксиозни поремећаји (етиологија, клиничка слика, збрињавање) 17. Психијатријски поремећаји у дечјем добу и адолесценцији (етиологија, клиничка слика, збрињавање) 18. Суицидологија (етиологија, клиничка слика, збрињавање) <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Разговор са психијатријским болесником и његовом породицом 2. Психоедукација 3. Нега особе са органским менталним поремећајем 4. Нега особе оболеле од неке од болести зависности 5. Нега схизофреног болесника 6. Нега особе оболеле од неког од поремећаја расположења 7. Нега особе са анксиозним поремећајем 8. Нега деце и адолесцената оболелих од менталних поремећаја 9. Нега суицидалног пацијента			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Недић А, Живановић О. (уреднице). Психијатрија. Медицински факултет Нови Сад, 2009. (одабрана поглавља) 2. Ковачевић К, Добрашиновић Д. Психијатријска здравствена нега. Институт за ментално здравље Београд, 1999. <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Теоретска и практична			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	70
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије			
Назив предмета: Организација и управљање у здравственој нези (ЗЗ.ОРГ)			
Наставник: Бранислава С. Брестовачки, Јелка М. Рајовић, Сања Д. Томић, Јован А. Матијашевић, Драгана П. Симин, Ненси Ј. Лалић, Ивица Р. Лалић, Александра М. Матић, Горан Ђ. Маленковић, Милош Д. Пајић, Драгана Т. Милутиновић, Илија М. Андријевић, Драгана Д. Живковић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Развој професионалне медицинске сестре која ће бити способна да одговорно и ефикасно обавља функцију организовања и управљања у сестринској пракси засновану на етичким принципима и сталном праћењу најновијих достигнућа			
Исход предмета Знања потребна за организовање и управљање у сестринској пракси Вештине вођења и организовања ефикасних тимова у пракси медицинских сестара			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Општи аспекти руковођења и управљања у сестринству. - Руковођење /лидерство и теорије лидерства. - Мотивација, теорије мотивације. - Управљање конфликтом. - Комуникација у организацији сестринске службе. - Кадровска функција и кадровска политика у сестринству. Менторство у сестринству. - Организовање сестринске службе. - Делегирање послова у организацији службе здравствене неге. - Организациони модели здравствене неге. - Стандардизовани садржаји здравствене неге. - Спровођење контроле и мониторинг у обезбеђивању квалитета здравствене неге и услуга у сестринској пракси. - Процена успешности рада. - Етички елементи руковођења и управљања у сестринству <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ul style="list-style-type: none"> - Функције управљања у сестринској служби. - Задаци лидера у организацији сестринске службе. - Начини за мотивисање у сестринству. - Модели решавања конфликта. - Имплементација стандардизоване (S-B-A-R) комуникације - Пријем, увођење у посао и програми за едукацију младих сестара. - Подела рада и задаци сестара-менаџера на свим нивоима управљања - Делегирање послова у сестринству. - Планирање у сестринству, значај сестринства у планирању промена - Категоризација болесника, сестринске функције, аутономија сестара. - Документација здравствене неге. - Процена задовољства корисника и запослених сестара. - Професионални елементи руковођења и управљања у сестринству. 			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Миловић Љ. Организација здравствене неге са менаџментом. Научна КМД. Београд 2004 <i>Допунска</i> 3. Patronis Jones R. Nursing leadership and management: theories, processes and practice. F.A. Davis Company. Philadelphia, 2007			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру. Самосталан рад на наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	55
колоквијум-и	20	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега у дерматовенерологији (ЗЗ.ДЕРМ)			
Наставник: Марина А. Јовановић, Слободан Н. Стојановић, Зорица Т. Гајинов, Милан Б. Матић, Соња Т. Прћић, Зоран Н. Голушин, Александра М. Петровић, Милана Ђ. Ивков-Симић, Љуба М. Вујановић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Научити студенте здравствене неге основним принципима клиничког препознавања, методама дијагностиковања и лечења дерматолошких болести, специфичностима неге дерматовенеролошких болесника, и основним мерама превенције како контагиозних обољења тако и дерматолошких болести насталих имунолошким или другим механизмима и омогућити им савладавање вештина неге дерматовенеролошког болесника.			
Исход предмета СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ОСНОВНИМ ПРИНЦИПИМА КЛИНИЧКОГ ПРЕПОЗНАВАЊА, МЕТОДАМА ДИЈАГНОСТИКОВАЊА И ЛЕЧЕЊА ДЕРМАТОЛОШКИХ БОЛЕСТИ, СПЕЦИФИЧНОСТИМА НЕГЕ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОШКИХ БОЛЕСНИКА, И ОСНОВНИМ МЕРАМА ПРЕВЕНЦИЈЕ КАКО КОНТАГИОЗНИХ ОБОЉЕЊА ТАКО И ДЕРМАТОЛОШКИХ БОЛЕСТИ НАСТАЛИХ ИМУНОЛОШКИМ ИЛИ ДРУГИМ МЕХАНИЗМИМА. САВЛАДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ВЕШТИНА ВЕЗАНИХ ЗА ПРЕГЛЕД БОЛЕСНИКА, ПРОЦЕНУ ПОТРЕБЕ ЗА ИЗОЛАЦИЈОМ И НАЧИНИМА СПРОВОЂЕЊА ИЗОЛАЦИЈЕ, ОСНОВАМА ДИЈАГНОСТИЧКЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ У ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГИЈИ, ПРЕВЕНЦИЈА НЕКИХ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОШКИХ БОЛЕСТИ, ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА СЕСТРИНСКЕ СЛУЖБЕ НА ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОШКИМ ОДЕЉЕЊИМА.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i>		<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Основе дерматологије (ефлоресценције, анамнеза, помоћне методе дијагностике) 2. Инфективне болести коже: паразитне и гљивичне 3. Инфективне болести коже: бактеријске 4. Инфективне болести коже: вирусне 5. Алергијске болести: екцем (контактни, атопијски дерматитис) 6. Алергијске болести: уртикарија, ангиоедем 7. Булзне дерматозе 8. Еритродермија 9. Најчешће дерматолошке болести (псоријаза, лихен, мултиформни и нодозни еритем) 10. Декубиталне улцерације коже 11. Циркулаторне болести коже 12. Тумори коже, основни принципи рада у дерматохирургији 13. Промене на слuzницама у склопу дерматовенеролошких болести 14. Полно преносиве болести 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Основе рада у дерматологији (практични рад, препознавање ефлоресценција, помоћне методе дијагностике) 2. Нега болесника са паразитним и гљивичним болестима коже 3. Нега болесника са бактеријским инфекцијама коже 4. Нега болесника са вирусним инфекцијама коже 5. Нега болесника са екцемом (контактни, атопијски дерматитис) 6. Нега болесника са алергијским болестима: уртикарија, ангиоедем 7. Нега болесника са булзним дерматозама 8. Нега болесника са еритродермијом 9. Нега болесника са хроничним дерматолошким болестима 10. Нега и превенција декубиталних улцерација коже 11. Нега болесника са циркулаторним болестима коже 12. Организација сестринског рада у дерматохирургији 13. Нега болесника са променама на слuzницама 14. Нега болесника са полно преносивим болести 	
Литература <i>Обавезна</i>			
1. Лалевић-Васић Б. и сар. Дерматовенерологија са пропедевтиком, уџбеник за студенте медицине, III измењено и допуњено издање. Савремена администрација а.д. Београд, 2006.			
<i>Допунска</i>			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе Предавања; вежбе, други облици наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	35
практична настава	15	усмени испит	35
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге				
Врста и ниво студија: Основне академске студије, студије првог степена				
Назив предмета: Енглески језик I (ЗЗ.ЈЕЗ1)				
Наставник: Зоран Ђ. Марошан				
Статус предмета: обавезан				
Број ЕСПБ: 2				
Услов: -				
Циљ предмета Да студенти стекну знања и језичке вештине уз помоћ којих ће моћи самостално активно да користе језик и напредују у општем и стручном енглеском језику. Да постану свесни колико је важно успешно се служити енглеским језиком, који је већ одавно постао међународни језик науке.				
Исход предмета Утврђивање и учење терминологије у општем и стручном енглеском језику. Учење и вежбање граматике у оквиру датог контекста. Утврђивање основних разлика између стручног и опшег енглеског језика и стицање нових знања у обе области. Усавршавање језичких вештина читања, слушања, писања и говора у оквиру опшег и стручног језика. Активно комуницирање и коришћење извора из области предмета и струке.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Уводна разматрања: значај познавања и употребе страног језика у свакодневном животу и у оквиру струке, људско тело гледано из општег и медицинског угла. Хемијски елементи и једињења: грађа атома, јони, изотопи, хемијске везе, најважнији елементи који граде људско тело. Ћелија: врсте живих организама (једноћелијски, вишећелијски), грађа ћелије и функције, различите врсте ћелија и њихова улога у људском организму. Скелетни систем: врсте костију и њихова грађа и функција, најважније кости (њихова локација у скелетном систему), врсте зглобова. Мишићи: врсте мишића и њихова функција, грађа, радња коју обављају, тетиве, повезаност скелетног и мишићног система. Основе граматике енглеског језика . Телесне радње: речи које се користе за различите телесне радње у свакодневном животу. Физички изглед: описивање физичког изгледа људи (коса, лице, физичка грађа, кожа, општи изглед). Карактер: опис различитих карактерних особина људи (интелигенција, животни ставови, понашање у друштву, амбициозност, праведност, и други).				
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> -				
Литература <i>Обавезна</i> 1. Драговић Р. Енглески за здравствене раднике. Београд: Научна књига; 1994. 2. Марошан З. English for medical students. Нови Сад: Ortomedics; 2008. 3. Момчиновић В, Танау В, Журић Хавелка С. Medical english. Медицински факултет Свеучилишта у Загребу; 1988. 4. Raymond M. English grammar in use. Cambridge: Cambridge University Press; 1988. <i>Допунска</i> 1. MCarthy M, O'Dell F. English vocabulary in use. Cambridge: Cambridge University Press; 1996. 2. Hornby AS. Oxford advanced learner's dictionary of current english. Oxford: Oxford University Press; 1968. 3. MacLean J. English in basic medical science. Oxford: Oxford University Press; 1980.				
Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Орални и ситуациони приступ учењу језика; Аудиолингвална метода; Аудиовизуелна метода (презентације на видео биму, Интернет); Лексички и комуникативни приступ; Фронтални, индивидуални и групни рад по темама и задацима.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	30	писмени испит		70
практична настава		усмени испит		
колоквијум-и			
семинар-и				

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Нега у примарној здравственој заштити и породици (ЗЗ.ПОР)			
Наставник: Јован А. Матијашевић, Александра М. Матић, Ненси Ј. Лалић, Матилда А. Војновић, Душица Б. Ракић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета Упознавање студената са специфичностима здравствене неге у примарној здравственој заштити и породици. Организација примарне здравствене заштите и кућног лечења и неге. Улога превентивног и тимског рада у примарној здравственој заштити и породичној медицини.			
Исход предмета По завршетку наставе студент мора да зна организацију рада примарне здравствене заштите дома здравља и примену здравствене неге у општој медицини, педијатрији, гинекологији, патронажној, теренској и служби кућног лечења. Студент мора да прикаже рад медицинске сестре од пријема болесника, сестринске дијагнозе, тријаже и збрињавање пацијената у амбуланти примарне здравствене заштите. Прикаже рад патронажне сестре и профил и задатке породичне медицинске сестре, као и здравствен, социјалну и психолошку негу у кућним условима. Тимски рад у породичној медицини, повезивање са секундарном и терцијалном здравственом заштитом као и свим субјектима у друштвеној заједници који могу да допринесу унапређењу здравља оболелих и њихових породица.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Процене здравља и болести код појединца, породице и заједнице у циљу мултидимензионалне процене здравственог стања као основ за планирање примарне здравствене неге - Дом здравља, карактеристика примарне здравствене заштите, превенција и нивои превенције - Основне методе рада медицинских сестара у јединицама примарне здравствене заштите - Најчешће дијагностичке и терапијске процедуре медицинске сестре у службама примарне здравствене заштите - Здравствена нега у породици – породична заштита, породична медицинска сестра и њен приступ породици, тимски рад и комуникационе вештине - Здравствена нега у кући – фактори који утичу на развој и значај здравствене неге у кући. Будућност кућног лечења – менаџери и доктори примарне здравствене заштите (савремени светски модели) - Служба кућног лечења и теренска служба у систему примарне здравствене заштите законско-организационе одредбе - Поливалентна патронажна служба у систему примарне здравствене заштите законско-организационе одредбе - Специјалан део: <ul style="list-style-type: none"> - медицинска сестра у здравственој заштити: новорођенчета, одојчета, мале деце, школске деце и адолесцената - медицинска сестра у здравственој заштити трудница и жена у генеративном добу - медицинска сестра у здравственој заштити у геронтолошком добу, сузбијање инфективних болести, бригаа о оболелима од хроничних обољења – рано откривање и превенција могућих компликација... - Превенција масовних незаразних болести, рано откривање, благовремени дијагностика и лечење и превенција могућих компликација - Превенција болести зависности. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ul style="list-style-type: none"> - Пријем болесника, сестринске дијагнозе, тријаже и збрињавање пацијената у амбуланти примарне здравствене заштите (општа медицина, педијатрија, гинекологија) - Опрема и садржај рада медицинске сестре и техничара, патронажној служби и кућном лечењу и осталих служби, тераписке процедуре медицинске сестре и техничара и демонстрација знања и вештина у амбуланти и на терену а у циљу стицања организационих способности сестре менаџера. - Примена наставних метода у подучавању кадрова медицинских сестара у примарној здравственој заштити и породици. 			
Литература <i>Обавезна</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бојковић Н. Здравствена нега у примарној здравственој заштити. Кодеф Београд, 2002. 2. Тијанић М, Ђурановић Д, Рудић Р, Миловић Љ. Здравствена нега и савремено сестринство. Научна књига Београд, 2002. 3. Ракић Д, Петровић Ђ. Здравље деце и адолесцената - приручник за праћење здравственог стања и унапређења здравља деце и адолесцената. Нови Сад, 2006; 11-50; 57-158. <i>Допунска</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Potter AD, Perry GA. Fundamentals of nursing. 6th edition. Evolve Elsevier Mosby, 2005 			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 60	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Теоријска предавања, видеопрезентација, практична настава и радионице. Самосталан рад на наставним базама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	20
практична настава	30	усмени испит	10
колоквијум-и	10	
семинар-и	10		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије; студије првог степена			
Назив предмета: Исхрана и медицинска нутритивна терапија (ЗЗ,ДИЈ)			
Наставник: Марија Р. Јевтић, Јелена М. Бјелановић, Сања Р. Бијеловић, Милка Б. Поповић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Хигијена; Здравствено васпитање			
Циљ предмета Оспособљавање дипломираних медицинских сестара (техничара) за планирање исхране и организацију припреме и расподеле obroка у здравственим установама на основама добре хигијенске праксе.			
Исход предмета Знања: проучавање физиолошких улога и потреба у енергији, хранљивим и заштитним материјама здравих и болесних људи. Руковођење ризиком у припреми и расподели хране у здравственим установама. Вештине: планирање исхране здравих и болесних људи, добра хигијенска пракса, припреме и расподеле obroка.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Исхрана и здравље. Енергетске потребе. - Хранљиве материје: протеини, масти, угљени хидрати. - Хидросолубилни и липосолубилни витамини. - Минерали: макроелементи и микроелементи. - Анкета и план исхране. - Анкета и план исхране. Израда семинарског рада. - Хигијена намирница анималног и вегетабилног порекла. Дијететски производи. Биотехнологија хране. Органски произведена храна. - Здравствена безбедност хране. - Болести преносиве храном. - Добра хигијенска пракса припреме и расподеле obroка у здравственим установама. - Медицинска нутритивна превенција (МНП) и медицинска нутритивна терапија (МНТ) болести недовољне исхране. - Медицинска нутритивна превенција (МНП) и медицинска нутритивна терапија (МНТ) болести преобилне исхране. - МНП и МНТ малигних болести. МНП и МНТ ментално условљених поремећаја узимања хране. - Физичка активност и здравље. Увођење основних поставки МНП и МНТ у здравствене установе. - Целодневни програм исхране. Пример МНП и МНТ за одређену болест и обезбеђење здравствене безбедности одређеног програма исхране. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> - Антропометријска мерења и израчунавања. Одређивање енергетских потреба. - Одређивање потреба у хранљивим материјама. - Одређивање потреба у заштитним материјама: витамини. - Одређивање потреба у заштитним материјама: минерали. - Анкета и план – вежба припрема. Анкета исхране – Израда семинарског рада. - План исхране и Анкета исхране – приказ студентских семинарских радова. - Здравствена безбедност хране - Санитарно-хигијенски поступци превенције и/или епидемиолошке потврде алиментарних инфекција и интоксикација. - Примена НАССР система у здравственим установама: модел и приказ плана. - Медицинска нутритивна превенција (МНП) и медицинска нутритивна терапија (МНТ). - Нутритивни водичи и њихова практична примена. - МНП и МНТ болести недовољне и преобилне исхране. МНП и МНТ малигних болести. МНП и МНТ ментално условљених поремећаја узимања хране. - Целодневни програм исхране. - Пример МНП и МНТ за одређену болест – самостални рад. - Целодневни програм исхране. Пример МНП и МНТ за одређену болест – приказ рада			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Новаковић Б, Миросављев М, Јевтић М. Хигијена исхране. Медицински факултет у Новом Саду. 2005. <i>Допунска</i> 1. Новаковић Б, Грујић В. Хигијена и здравствено васпитање. Медицински факултет у Новом Саду, 2005. 2. Водич добре праксе у области санитарног надзора. Министарство здравља Републике Србије, Сектор за санитарни надзор и јавно здравље, Градски завод за заштиту здравља Београд, 2005. 3. http://www.efsa.europa.eu 4. http://www.codexalimentarius.net 5. http://ec.europa.eu/food 6. http://www.who.int 7. http://www.eufic.gov 8. http://www.cdc.gov			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: предавања, вежбе, семинари			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит - практични	35
практична настава	5	усмени испит	35
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Мултидисциплинарна интензивна здравствена нега (ЗЗ.МНН)			
Наставник: Илија М. Андријевић, Драгана Т. Милутиновић, Томислав П. Цигић, Љиљана М. Андријевић, Светлана Ј. Поповић-Петровић, Драгана Д. Живковић, Бранислава С. Брестовачки Свитлица, Јован А. Матијашевић, Ненси Ј. Лалић, Александра М. Матић, Драгана П. Симин, Сања Д. Томић, Горан Ђ. Маленковић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: Фармакологија, Клиничка пропедевтика, Здравствена нега у клиничко-болничкој пракси, Радиологија (за полагање испита)			
Циљ предмета Основни циљеви едукације из Мултидисциплинарне интензивне здравствене неге су усвајање актуелних теоријских и практичних (спретност, снажљивост) стручних знања из области интензивне здравствене неге критично оболелог/повређеног и оспособљавање да стечена знања примене како у професионалном тако и у научно-истраживачком раду. Развој критичког мишљења, самосталности у спровођењу здравствене неге, спровођењу појединих дијагностичких и терапијских процедура и развој способности за тимски рад.			
Исход предмета Студент треба да зна описати клиничка стања у којима је потребно спроводити мултидисциплинарну негу. Студент стиче вештине основних и напредних мера кардиопулмонарне реанимације, мониторинга и здравствене неге неге критично оболелог/повређеног			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Основне карактеристике интензивног лечења и интензивне здравствене неге - Ваздушни пут (airway), дисање, циркулација: процена адекватности, вентилаторна и циркулаторна потпора - Нумерички системи (скор системи) за процену стања критично оболелог/повређеног - Кардиокрулаторни застој, постреанимациона болест, мождана смрт - Интензивна здравствена нега пацијената са акутним циркулаторним поремећајима: кардиогени, циркуларни (хиповолемијски и дистрибутивни), целуларни (септични) шок - Интензивна здравствена нега болесника са акутним поремећајима респираторног система - Интензивна здравствена нега болесника са акутним поремећајима кардијалне функције - Интензивна здравствена нега болесника са акутним поремећајима бубрежне функције - Интензивна здравствена нега болесника са акутним поремећајима ендокрине функције - Интензивна здравствена нега болесника у гастроентерологији - Интензивна здравствена нега болесника са поремећајима централног нервног система: коматозна стања - Интензивна здравствена нега трауматизованих пацијената - Интензивна здравствена нега опечених пацијената - Интензивна здравствена нега акутно интоксигираних пацијената - Специфичности интензивне здравствене неге у педијатрији - Рана рехабилитација у јединици интензивне терпије <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> - Прехоспитални/хоспитални приступ критично оболелом/повређеном (виталне функције и праћење, терминологија у употреби и опрема у ЛИТ, сестринске интервенције у процесу интензивне здравствене неге) - Ваздушни пут (airway) - протекције ваздушног пута; опрема: орофарингеални, ендотрахеални тубус, ларингеална маска, ларингеални тубус, комбитубус, самоширећи реанимациони балан са маском - вежбе на манекену - Дисање и артефицијелна вентилаторна потпора - методе вештачке вентилације - Циркулација и циркулаторна потпора - (централна венска линија - вежбе на манекену) - Основе волуменске супституционе терапије - (процена волумена циркулације и приступ пацијенту у шоку, прехоспитална/хоспитална ресусцитација, кристалоидни и колоидни раствори, трансфузија крви деривата, опрема, мониторинг: клинички и биохемијски, праћење ефеката - вежбе на манекену) - Основе фармакотерапије у потпори виталних функција - (припрема медикамената, путеви давања и технике, сестринске интервенције при примени инотропних и вазоактивних лекова - Мере кардиопулмоналне-церебралне реанимације - (алгоритам поступка, постреанимационо збрињавање - вежбе на манекену) - Електрична дефибрилација и кардиоверзија - (препознавање електрокардиографских облика акутног застоја срца и малигнух поремећаја ритма, техника извиђења електрошокова - вежбе на манекену) - Педијатријске мере кардиопулмоналне-церебралне реанимације - (основне мере, сложене мере, алгоритам поступка- вежбе на манекену) - Јединица интензивне терапије на пулмологији - (клинички рад са болесником, праћење, интензивно лечење и нега) - Јединица интензивне терапије на кардиологији - (клинички рад са болесником, праћење, интензивно лечење и нега) - Јединица интензивне терапије на нефрологији - (клинички рад са болесником, праћење, интензивно лечење и нега) - Јединица интензивне терапије на ендокринологији - (клинички рад са болесником, праћење, интензивно лечење и нега) - Јединица интензивне терапије на гастроентерологији (клинички рад са болесником, праћење, интензивно лечење и нега) - Јединица интензивне терапије на хирургији - (клинички рад са болесником: венепункције, централна венска катетеризација, катетеризација мокраћне бешике, лаважа, пункције, дренаже, сукције, торакоцентеза, лапароцентеза, инсталација мониторинга, праћење, реанимација, интензивно лечење и нега) - Јединица интензивне терапије на педијатрији - (клинички рад са болесником, праћење, интензивно лечење и нега)			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Павловић А. Кардиопулмонална реанимација. Обележја, 2011 2. Драгошев-Јањић Г. Интензивна нега: савремени принципи. Ниш : Удружење медицинских сестара - техничара интензивних неге, анестезије и реанимације Србије, 2013 3. Калезић Н. (уредник) Иницијални третман ургентних стања у медицини; Медицински факултет Београд, 2013. <i>Допунска</i> 1. Гвозденовић Љ (уредник). Шок. Медицински факултет Нови Сад, 2013.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 60	Други облици наставе:	30
			Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе: Предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру. Самосталан рад у наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	40
колоквијум-и	20	практични испит	20
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега онколошког болесника са основама онкологије (ЗЗ.ОНК)			
Наставник: Марко Ђ. Ерак, Андрија П. Голубовић, Дарјана В. Јовановић, Светлана Л. Поповић Петровић, Зоран Д. Радовановић, Силвија М. Лучић, Лазар С. Поповић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Циљ предмета је да пружи основна знања о сестринском процесу и здравственој нези онколошких болесника и улози медицинске сестре у дијагностичким и терапијским процедурама у онкологији. Дат је посебан значај тимском раду као и холистичком приступу оболелима од малигнух болести и њиховој породици.			
Исход предмета Упознавање студента са онколошким болесником и његовим тегобама, које се јављају пре и у току дијагностичких процедура, током и након лечења. Нарочито је битно да зна и разуме основе превенције малигнух тумора, препозна процедуре раног откривања малигнух тумора. По завршетку студија полазници ће поседовати основна знања о настанку малигнух болести, превенцији, дијагностичким процедурама и модалитетима лечења, затим специфична теоријска и практична знања из здравствене неге онколошких болесника, моћи ће самостално да спроводе специфичне интервенције из делокруга рада и овлашћења медицинске сестре, да припремају и учествују у спровођењу дијагностичких и терапијских процедура код онколошких болесника, да познају алгоритме примене цитостатске терапије, препознају нежељена дејства и начин збрињавања, да познају основне принципе терапије бола, симптоматске терапије и палијативне неге, да познају организацију савремене онколошке службе и спровођење супортивне, симптоматске и палијативне неге, да буду оспособљени за адекватну комуникацију са оболелима и члановима њихових породица. Примена знања у струци, овладавање већ познатим интернистичким интервенцијама и вештинама које значајно помажу оболелима (абдоминална пункција, терапија бола и сл.).			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Настанак и ток малигне болести 2. Превенција карцинома (примарна, секундарна, терцијарна) 3. Мере секундарне превенције – скрининг методе 4. Дијагноза и дијагностичке процедуре 5. Хемиотерапија и сестринске интервенције 6. Нежељена дејства хемиотерапије и сестринске интервенције 7. Руковање цитостатцима 8. Хируршка терапија и сестринске интервенције 9. Радиотерапија и сестринске интервенције 10. Нежељена дејства радиотерапије и сестринске интервенције 11. Заједнички симптоми код онколошких болесника и сестринске интервенције 12. Хитна стања код онколошких болесника 13. Палијативно збрињавање 14. Рехабилитација, квалитет живота, психоонкологија <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Упознавање са организацијом рада на одељењима и вођењем сестринске документације. 2. Сестринска анамнеза код онколошког болесника. 3. Сестринске интервенције у припреми болесника за дијагностичке и терапијске процедуре, учествовање сестре у процедури и збрињавању пацијента. 4. Утврђивање сестринских дијагноза, исхода неге, планирање и реализација поступака у нези (процена и контрола бола, непокретности, промене у крвној лози, крвављења, интегритета коже и слузокоже – орални мукозитис, озрачених локализација, нега интраваскуларних приступа) спречавање компликација, евалуација. 5. Упознавање са применом стандарда – заштитна одећа, затворени системи за примену цитостатика, ламинарне коморе, правилна употреба и одлагање употребљеног материјала. Примена здравствено-васпитних интервенција и едукативног рада.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Јовановић Д. (уредник). Основи онкологије и палијативна нега онколошких болесника. Медицински факултет Нови Сад, 2008. 2. Бошковић С. Здравствена нега у онкологији. Висока здравствена школа струковних студија у Београду, 2012. <i>Допунска-</i>			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	60
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	10		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: Енглески језик II (33.ЈЕ32)			
Наставник: Зоран Ђ. Марошан			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 2			
Услов: -			
Циљ предмета Да студенти стекну знања и језичке вештине уз помоћ којих ће моћи самостално активно да користе језик и напредују у општем и стручном енглеском језику. Да постану свесни колико је важно успешно се служити енглеским језиком, који је већ одавно постао међународни језик науке.			
Исход предмета Утврђивање и учење терминологије у општем и стручном енглеском језику. Учење и вежбање граматике у оквиру датог контекста. Утврђивање основних разлика између стручног и опшег енглеског језика и стицање нових знања у обе области. Усавршавање језичких вештина читања, слушања, писања и говора у оквиру опшег и стручног језика. Активно комуницирање и коришћење извора из области предмета и струке.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Систем за варење: главни делови и органи који учествују у дигестивном процесу, опште функције и појединачне функције делова дигестивног система. Нервни систем: нервна ћелија (грађа и функције), стварање нервних импулса и њихово преношење, централни нервни систем, периферни нервни систем, опште функције. Систем за циркулацију: лимфни систем (делови), кардиоваскуларни систем (анатомија и физиологија), крв, вене, артерије, срце, крвни притисак, опште функције. Респираторни систем: дисање (фазе и функција), транспорт гасова, делови респираторног система и њихове функције. Екскреторни систем: системи у телу и органи који уклањају отпадне продукте (кожа, дигестивни и респираторни систем, уринарни систем), основна грађа и делови, додатне функције. Одећа: именовање различитих одевних предмета и њихове употребе, различити материјали од којих се одевни предмети праве, боје, општи изглед и стил одевања. Међуљудски и родбински односи: пријатељство, познаство, колегијалност, сродство, љубав. Путовање: превозна средства, разлози за путовање (пословно путовање, авантуризам, туризам), сналажење у путу, дестинације, планирање. Храна: различите врсте намирница и њихов утицај на здравље, националне кухиње, спремање хране, обедовање у ресторанима. Млади људи и друштво: детињство, одрастање, адолесценција, улога човека у друштву, појединци као фактор промена, академски грађани. Основи граматике енглеског језика.			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> -			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Драговић Р. Енглески за здравствене раднике. Београд: Научна књига; 1994. 2. Марошан З. English for medical students. Нови Сад: Ortomedics; 2008. 3. Момчиновић В, Танау В, Журић Хавелка В. Medical english. Загреб: Медицински факултет Свеучилишта у Загребу; 1988. 4. Raymond M. English grammar in use. Cambridge: Cambridge University Press; 1988. <i>Допунска</i> 1. MCarthy M, O'Dell F. English vocabulary in use. Cambridge: Cambridge University Press; 1996. 2. Hornby AS. Oxford advanced learner's dictionary of current english. Oxford: Oxford University Press; 1968. 3. MacLean J. English in basic medical science. Oxford: Oxford University Press; 1980.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе:	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Орални и ситуациони приступ учењу језика; Аудиолингвална метода; Аудиовизуелна метода (презентације на видео биму, Интернет); Лексички и комуникативни приступ; Фронтални, индивидуални и групни рад по темама и задацима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	70
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије; студије првог степена			
Назив предмета: ЗДРАВСТВЕНА НЕГА СТАРИХ СА ОСНОВАМА ГЕРИЈАТРИЈЕ (ЗЗ.ГЕР)			
Наставник: Синиша Ђ. Севић, Ђорђе Д. Петровић, Ержебет Ф. Ач Николић, Тајана А. Илић, Ђорђе К. Поважан, Гроздана Ј. Чанак, Невена Г. Сечен, Петар Ј. Сланкаменац, Гордана В. Девичерски, Љилана В. Гвозденовић, Дејан Б. Сакач, Игор Ђ. Иванов, Сандра И. Стефан Микић, Весна С. Туркулов, Олга В. Живановић, Вук Д. Секулић, Александар Б. Ђурчић, Тајана Н. Ђурђевић Мирковић, Милена М. Митровић, Радослава Ж. Додер, Дејан Ђ. Иванов, Борислава Ј. Николин			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Основни циљеви наставе гериијатрије су упознавање студената здравствене неге са најчешћим здравственим проблемима у гериијатријској популацији уз истацање најзначајнијих разлика у клиничким манифестацијама, дијагностици и терапији болести и стања о којима су знања стекли током похађања курсева из клиничких предмета.			
Исход предмета Током похађања наставе студенти стичу сва неопходна знања из области патогенезе, клиничке слике и терапије најчешћих болести и стања која се јављају у гериијатријској популацији уз истање свих специфичности ове старосне групе у односу на радно активне. Посебна пажња посвећена је значају превентивно медицинских мера и поступака као и мера депистаже које је неопходно спроводити пре свега у домовима за старе. Део наставе посвећен је кућној нези и лечењу уз начине едукације чланова породице старих којима је потребна дуготрајна или палијативна нега.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Биологија старења и здравствена заштита старих – тема садржи основе из различитих теорија старења уз поделе различитих старосних група те осврт на систем здравствене заштите и место старих у њему. 2. Метаболичке и ендокрине болести – тема садржи основе патогенезе, клиничке слике и лечења најчешћих болести ендокриног система. 3. Болести срца и крвних судова – тема садржи основе патогенезе, клиничке слике и лечења најчешћих болести срца и крвних судова уз специфичности ових болести у гериијатријској популацији. 4. Болести плућа - тема садржи основе патогенезе, клиничке слике и лечења најчешћих болести респираторних органа уз специфичности ових болести у гериијатријској популацији. 5. Онкологија - тема садржи основе патогенезе, клиничке слике и лечења најчешћих малигних болести уз специфичности ових болести у гериијатријској популацији. 6. Хематологија - тема садржи основе патогенезе, клиничке слике и лечења најчешћих болести крви уз специфичности ових болести у гериијатријској популацији. 7. Нефрологија - тема садржи основе патогенезе, клиничке слике и лечења најчешћих уринарног система уз специфичности ових болести у гериијатријској популацији. 8. Гастроентерологија и хепатологија - тема садржи основе патогенезе, клиничке слике и лечења најчешћих болести дигестивног система уз специфичности ових болести у гериијатријској популацији. 9. Неуролошке болести - тема садржи основе патогенезе, клиничке слике и лечења најчешћих болести нервног система уз специфичности ових болести у гериијатријској популацији. 10. Психијатријске болести - тема садржи основе патогенезе, клиничке слике и лечења најчешћих душевних болести уз специфичности ових болести у гериијатријској популацији. 11. Инфективна обољења старих - тема садржи основе патогенезе, клиничке слике и лечења најчешћих и најтежив инфекција уз специфичности ових болести у гериијатријској популацији. 12. Уролошке болести - тема садржи основе патогенезе, клиничке слике и лечења најчешћих уролошких болести уз специфичности болести простате у гериијатријској популацији. 13. Трауматологија код старих - тема садржи основе патогенезе, клиничке слике и лечења најчешћих повреда и прелом уз специфичности у гериијатријској популацији. 14. Гинекологија - тема садржи основе патогенезе, клиничке слике и лечења најчешћих гинеколошких болести уз специфичности ових болести у гериијатријској популацији. 15. Рехабилитација и телесана активност старих особа - тема садржи основе раног рехабилитационог третмана и значај физике активности код старих. <i>Практична настава: Вежбе</i> 1. Социолошки приступ старом болеснику, анамнеза и планирање здравствене неге. 2. Тријажа болесника са болестима ендокриног система, планирање процеса здравствене неге уз планирање хигијенско дијететских мера у контроли дијабетеса и превенцији компликација шећерне болести. 3. Тријажа болесника са болестима срца и крвних судова уз посебан осврт на акутни коронарни синдром, припрему за допунску дијагностику, негу након спроведених инвазивних процедура. 4. Пулмологија – план здравствене неге, тријажа и нега болесника са хроничном опструктивном болести плућа, нега болесника код пнеумонија, болничке и ванболничке пнеумоније, хипостатске пнеумоније, АРДС. 5. Онкологија – посебна пажња у оквиру ове тематске јединице је посвећена палијативној нези. 6. Хематологија – нега болесника и планирање процеса здравствене неге код хематолошких болесника. 7. Нефрологија – примпрема болесника и план здравствене неге за болеснике на хемодијализи. 8. Гастроентерологија – тријажа, планирање процеса здравствене неге, нега болесника са крварењима из дигестивног тракта. 9. Неуролошке болести- тријажа, планирање процеса здравствене неге уз посебан осврт на негу болесника са цереброваскуларним инзултом. 10. Психијатријске болести – тријажа, планирање процеса здравствене неге уз посебан осврт на негу болесника са деменцијом. 11. Депистажа, вакцинација, превенција интрахоспиталног ширења инфекција, мере превенције у условима боравка у домовима за старе. 12. Нега болесника са сталним уринарним катетером, планирање процеса здравствене неге током дијагностике и лечења болести простате. 13. Трауматологија – трауме код гериијатријских болесника, падови, протезе, план процеса здравствене неге. 14. Гинекологија – менопауза, метрорагија, планирање здравствене неге. 15. План раног рехабилитационог третмана, рехабилитација у кућним условима, значај физичке активности.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Вукадинов Ј. Гериијатрија и нега старих особа. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, Нови Сад, 2006. <i>Допунска</i> 1. Mezey DM, Fulmer T, Abraham I, Zwicker DA. Geriatric Nursing Protocols for Best Practice. Springer Publishing Comp, New York, 2003.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе:	
Методе извођења наставе Теоријска и практична настава, приказна предавања, обилазак установа примарне и секундарне/терцијерне здравствене заштите, геронтолошког центра.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	55
практична настава	30	усмени испт	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге				
Врста и ниво студија: Основне академске студије				
Назив предмета: Трансфузиолошка пракса (ЗЗ.ТРФП)				
Наставник: Радмила Г. Јовановић, Светлана И. Војводић, Зорана П. Будаков Обрадовић, Јасмина Н. Грујић				
Статус предмета: изборни				
Број ЕСПБ: 3				
Услов: -				
Циљ предмета Упознавање студената са основним принципима савремене трансфузијске медицине, местом и улогом здравствених радника у реализацији Националног програма прикупљања крви, националним водичима клиничке примене продуката од крви, принципима безбедне примене крви и савремене лабораторијске дијагностике у трансфузиологији; етичким аспектима и местом трансфузиологије у трансплантационој медицини.				
Исход предмета СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ОСНОВНИМ ПРИНЦИПИМА САВРЕМЕНЕ ТРАНСФУЗИЈСКЕ ПРАКСЕ, ПРИНЦИПИМА ДАВАЛАШТВА КРВИ И ВАСПИТНО МОТИВАЦИОНОГ РАДА У ОБЛАСТИ ДАВАЛАШТВА, ИЗБОРУ ДАВАЛАЦА И КОЛЕКЦИЈИ КРВИ, ПРОИЗВОДЊИ И ТЕСТИРАЊУ КРВНИХ ПРОДУКАТА ТЕ ЊИХОВОЈ КЛИНИЧКОЈ ПРИМЕНИ. ТРАНСФУЗИОЛОШКА ЛАБОРАТОРИЈСКА ДИЈАГНОСТИКА И ЊЕНА ВЕЗА СА ДРУГИМ ГРАНАМА МЕДИЦИНЕ. ЕТИЧКИ АСПЕКТИ ТРАНСФУЗИЈСКЕ МЕДИЦИНЕ И ЊЕНО МЕСТО И УЛОГА У ТРАНСПЛАНТАЦИОНОЈ МЕДИЦИНИ. Активним учешћем у извођењу свих процеса рада Завода, студент треба да овлада вештинама: рада на мотивацији и промоцији давалаштва крви, избору добровољног даваоца; савлада технику венепункције и колекције крви, упозна са тестовима који се према законској регулативи морају извести на узорцима крви добровољних давалаца у циљу обезбеђења безбедне трансфузије (одређивање крвне групе АВО система и RhD антигена, одређивање крвне групе других еритроцитних крвно групних система, утврђивање присуства антитела и испитивање присуства маркера трансфузијом преносивих болести: хепатитиса Б и Ц, HIV-а и сифилиса).				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Историјат трансфузијске медицине. Основни појмови у трансфузијској медицини и њени задаци. Однос према другим гранама медицине. Организација трансфузиолошке службе. 2. Етички аспекти трансфузијске медицине. Законска регулатива. 3. Давалаштво крви: принципи, организација у нашој земљи и у свету, услови за давање крви и контраиндикације. 4. Избор давалаца, лабораторијски и лекарски преглед, колекција крви и компликације после давања крви. 5. Конзервација крви, амбалажа, антикоагуланси и оптималне адитивне солуције, промене у конзервисаној крви. 6. Посебни облици давања крви и компликације при давању: аутологна крв и аферезни поступци (плазмафереза, цитафереза). 7. Генетика и имунолошке основе у трансфузијској медицини, полиморфизам крвних група; еритроцитна мембрана; крвнотрупни антигени и антитела; реакција антиген-антитело, аглутинација, хемолиза, имуни одговор у трансфузиологији. 8. Систем комплемента и његов значај у трансфузиолошкој пракси. 9. Крвнотрупни систем АВО: антигени и антитела. 10. Rhesus крвнотрупни систем: антигени, антитела, улога и значај у трансфузиологији и хемолитичкој болести новорођенчета. 11. Други еритроцитни крвнотрупни системи: MNSs, P, Kell, Kidd, Duffy, Lewis, Lutheran и њихов значај. 12. HLA систем: генетика, структура, антигени и антитела, улога и значај у трансфузији крви, трансплантацији ткива и органа, антропологији и вези са обољењима. 13. Тромбоцитни антигени, антиромбоцитна антитела и њихов клинички значај. 14. Леукоцитни антигени, антилеукоцитна антитела и њихов клинички значај. 15. Место, улога и значај трансфузионе медицине у трансплантационој медицини. 16. Основна лабораторијска тестирања у трансфузијској медицини (перинатална, имунохематолошка). 17. Основни принципи селективне/усмерене трансфузије и производња крвних продуката, чување, транспорт крви, етикетирање и стандардизација продуката. 18. Избор крви за трансфузију, тестови компатибилности. 19. Трансфузија продуката еритроцита: врста, конзервација, избор за трансфузију и примена. 20. Трансфузија тромбоцита: физиолошке основе, припремање и конзервација, терапијска примена. 21. Замрзнута свежа плазма и лекови од плазме: различити облици плазме, хумани фактори коагулације, албумини, имуноглобулини, њихова припрема, индикације за терапијску примену. 22. Криоконзервација ћелија крви; заменици крви. 23. Ризици у трансфузијском лечењу. 24. Неповољни ефекти хемотерапије и реакције на трансфузијско лечење. 25. Квалитет и безбедност у трансфузиологији; Добра произвођачка и добра лабораторијска пракса у трансфузијској медицини. 26. Обољења која се преносе трансфузијом крви: посттрансфузијски хепатитис Б и Ц, ХИВ и сифилис. 27. Аферезни терапијски поступци. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Упознавање са принципима давалаштва крви, васпитно мотивационог рада и промоције добровољног давалаштва крви, анамнеза/упитник, контрола хемоглобина, преглед, венепункција, збрињавање колапса, поступак плазма и цитафереза; аутологна трансфузија. 2. Имунологија и серологија крвних група: различите технике одређивања крвних група АВО крвнотрупног система. 3. Одређивање антигена Rh система, варијанте антигена Rh система (слабо и парцијално D); значај антитела Rh система, посттрансфузионе реакције и сензибилизација у трудноћи, имунолошке карактеристике MNХ. 4. Одређивање антигена других еритроцитних крвнотрупних система: MNSs, P, Kell, Duffy, Kidd, Lewis, Lutheran. 5. HLA систем: антигени, антитела, методе испитивања. 6. Основни судскомедицински аспекти трансфузиологије: вештачење спорног родитељства путем еритроцитних и ХЛА антигена. 7. Производња продуката од крви: еритроцита, тромбоцита, леукоцита, замрзнуте свеже плазме, крипреципитата; етикетирање, конзервација; стандардизација; контрола квалитета. 8. Примена трансфузије крви у пацијената, поступак у случају трансфузијске реакције. 9. Преттрансфузиона испитивања и избор крви за трансфузију. 10. Генетика и имунолошке основе у трансфузиологији: директан и индиректан Coombs-ov тест, хладни аглутинаини, антиромбоцитна и антилеукоцитна антитела. 11. Испитивање маркера трансфузијом преносивих болести: хепатитис Б и Ц, ХИВ и сифилис: методе и тумачење резултата, алгоритам испитивања.				
Литература <i>Обавезна</i> 1. Јовановић Р, Војводић С. Ауторизована скрипта. 2. Министарство здравља Републике Србије. Национални водичи за клиничку примену крви 2005. <i>Допунска</i> 1. Гргичевић Д. Трансфузијска медицина. Медицинска наклада 1995.				
Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања. Практични рад				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	25	писмени испит		
практична настава	25	усмени испит		50
колоквијум-и			
семинар-и				

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега у болним стањима (ЗЗЗНБС)			
Наставник: Илија М. Андријевић, Ненси Ј. Лалић, Јован А. Матијашевић, Драгана Д. Живковић, Бранислава С. Брестовачки Свитлица, Јелка М. Рајковић, Драгана М. Симин, Александра М. Матић, Горан Ђ. Маленковић, Милош Д. Пајић, Ивица Р. Лалић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета: Основни циљеви предмета јесу упознавање студената са болом као глобалним јавно здравственим проблемом и компонентама биопсихосоцијалног феномена бола, евалуацијом и медијацијом бола. Овладавање вештинама за практичну примену стечених знања у пракси.			
Исход предмета: Упознавање студената са комплексним мултидимензионалним феноменом бола. Разликовање бола према механизму настанка и дужини трајања. Упознавање студената са правом на отклањање бола као основним људским правом. Евалуација квантитета и квалитета бола. Медијација бола према аналгетичкој лествици и квалитету бола. Пuteви и технике медијације бола. Неопиоидни и опиоидни аналгетици. Опиофобија. Вештина идентификације бола и процене интензитета бола. Вештина избора медикамената за лечење бола.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Дефиниција бола. Бол као глобални јавно здравствени проблем. Бол као биопсихосоцијални феномен. Концепт да је отклањање бола основно људско право. 2. Компоненте периферних и централних механизма бола. Класификација бола: акутни и хронични бол. Типови бола према механизму настанка: ноцицептивни, неноцицептивни, психогени. 3. Канцерски бол (пробој бола: инцидентни, спонтани). End-of-life pain (бол на крају живота и палијативна медијација) 4. Специјализоване установе за лечење бола. Баријере ефикасном лечењу (здравствено особље, болесник, здравствене и апотекарске службе). 5. Евалуација јачине бола- субјективна процена (златни стандард): Визуелна аналогна скала, Нумеричка скала, Вербална скала. Посебна пажња: старије особе, деца, жене. 6. Избор медијације бола према лествици бола и тростепеној аналгетичкој лествици. 7. Медијација парацетамолом (прва степеница). Механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти. 8. Нестероидни антиинфламаторни лекови (прва степеница): механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти. 9. Слаби опиоиди (друга степеница): механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти. 10. Јаки опиоиди (трећа степеница): морфин (краткоделујући са брзим отпуштањем, IR и дугоделујући са спорим отпуштањем, SR), фентанил, метадон, хидроморфон, оксикодон. Механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти. 11. Опиофобија. Синдром зависности. Псеудозависност. Нежељена дејства опиоида. Злоупотреба. 12. Коаналгетици: антидепресанти (амитриптилин) и антиконвулзанти (карбамазепин, габапентин). Механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти. 13. Мултимодална аналгезија-оптимизација медијације бола и минимизација нежељених ефеката. 14. Едукација болесника, њихових породица, здравственог и фармацеутског особља. 15. Фитотерапија у третману бола. 			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Идентификација бола. Евалуација јачине бола. Здравствени случајеви. 2. Упознавање са скалама за евалуацију јачине бола. Здравствени случајеви. 3. Избор медијације према квалитету и квантитету бола. Здравствени случајеви. 4. Избор ОТС (over the counter) аналгетика. Избор фитотерапијских средстава за отклањање бола. Информисање болесника. 5. Избор неопиоидних аналгетика. Здравствени случајеви (акутни и хронични бол). 6. Избор опиоидних аналгетика –основни принципи СЗО 7. Избор опиоидних аналгетика. Здравствени случајеви (канцерски и хронични неканцерски бол) 			
Литература <i>Обавезна</i>			
1. Бошњак С, Белеслин Д, Вучковић-Декић Љ: Фармакотерапија канцерског бола. Академија медицинских наука, Српског лекарског друштва, Београд, 2007			
<i>Допунска</i>			
1. Carr E, Izzell M, Christensen M. Advancing Nursing Practice in Pain Management. Wiley-Blackwell. 2010.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе:	
Студијски истраживачки рад:			
Методe извођења наставе: предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру; самосталан рад у наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	60
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: Превенција и контрола инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите (33.ПКИЗЗ)			
Наставник: Горана С. Драговац, Владимир Ј. Петровић, Марица М. Миладинов, Тихомир И. Дуганџија			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета			
Циљ едукације је да студент на студијама здравствене неге познаје и примењује епидемиолошке методе, одговарајуће мере у превенцији и сузбијању инфекција насталих током пружања здравствене заштите.			
Исход предмета			
Студент треба да упозна епидемиолошке методе, да познаје епидемиолошке карактеристике инфекција различитих анатомских локализација у болничком и ванболничком колективу и међу пацијентима, са циљем откривања, спречавања и сузбијања. Такође је потребно да се упозна са принципима епидемиолошког надзора над болничким инфекцијама.			
Студент треба да овлада вештинама епидемиолошког надзора над болничким инфекцијама и над процедурама које носе ризик од болничких инфекција односно вештинама примене епидемиолошког упитника и евиденције инфекција и фактора ризика; примене мера превенције, дезинфекције свих нивоа, имунопрофилактике и хемиофилактике; препознавања епидемија повезаних са пружањем здравствене заштите, тумачење микробиолошких налаза и прикупљање података о микробиолошким узрочницима.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
1. Предмет, дефиниција и задаци епидемиологије инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите, епидемиолошке методе. 2. Показатељи учесталости болничких инфекција. 3. Епидемиолошки надзор над инфекцијама повезаним са пружањем здравствене заштите: континуиран/ повремен, свеобухватан / циљан. 4. Епидемиолошки модели. 5. Агенс, домаћин и средина. Путеви преношења инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите. Епидемиолошке карактеристике епидемија инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите. 6. Мере спречавања и сузбијања инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите. 7. Имунопрофилактика и хемиопрофилактика пацијената и особља. 8. Епидемиологија инфекција крви у вези са интраваскуларним канилама. 9. Епидемиологија пнеумонија у вези са респиратором. 10. Епидемиологија инфекција оперативног места. 11. Епидемиологија инфекција уринарног тракта у вези са уринарним катетером. 12. Епидемиологија инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите код пацијената на интензивној нези и терапији. 13. Епидемиологија инфекција у амбулантно поликлинничким службама. 14. Епидемиологија крвно преносивих инфекција. Заштита здравствених радника. Поступак након изложености здравственог радника потенцијално инфективном материјалу. 15. Управљање медицинским отпадом као мера превенције инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите.			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>			
1. Извори података о инфекцијама повезаним са пружањем здравствене заштите – значај, законске основе, дефиниције случаја, техника пријављивања, врсте пријава, употреба података, коришћење интернета за прикупљање информација. 2. Основни показатељи учесталости инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите – показатељи оболевања, показатељи умирања, опште, специфичне и стандардизоване стопе. 3. Епидемиолошке методе праћења инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите – кохортне студије, студије инциденције инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите, принципи, значај, практична примена. 4. Епидемиолошке методе праћења инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите – кохортне студије, циљане студије инциденције инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите одређених локализација (инфекције крви, пнеумоније, постоперативне ране) принципи, значај, практична примена. 5. Епидемиолошке методе – анамнестичке студије, практична примена. 6. Епидемиолошке методе – студије преваленције, принципи, значај, практична примена. 7. Јединица епидемиолошког испитивања – дефиниција, значај, карактеристике болничких и других колектива, где се примењују медицинске процедуре, практични примери. 8. Епидемиолошки надзор: врсте по времену извођења, по врсти инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите. 9. Епидемиолошки надзор: студије инциденције инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите на одељенима високог ризика. 10. Циљане студије инциденције инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите одређених локализација (инфекције крви, пнеумоније, постоперативне ране). 11. Епидемиолошки надзор: циљане студије инциденције инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите након медицинских процедура (операције, ендоскопије, порођај, хемодијализа). 12. Епидемиолошки надзор над инфекцијама повезаним са пружањем здравствене заштите путем повремених и понављаних студија преваленције. 13. Епидемиолошки упитник – значај упитника, делови упитника, креирање упитника за праћење инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите. 14. Истраживање епидемије – извори података за откривање епидемије, кораци у истраживању епидемија инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите примери истраживања болничких епидемија. Примена молекуларне биологије у истраживању епидемије. 15. Контактне епидемије – карактеристике контактних епидемија, инфекције које се преносе контактом, примери контактних епидемија, истраживање контактних епидемија. 16. Контактне епидемије – карактеристике епидемија које се шире парентералним процедурама, примери епидемија, истраживање епидемија. 17. Респираторне епидемије – карактеристике респираторних епидемија у болничкој средини, болести које се шире респираторним путем, примери респираторних епидемија, истраживање респираторних епидемија. 18. Епидемије које се шире храном и водом у болничкој средини, карактеристике епидемија, примери. 19. Инфекције крви – дефиниције, критеријуми, значај, врсте надзора. 20. Инфекције оперативног места – превенција, мере предострожности, протоколи асептичних процедура. 21. Пнеумоније у вези са интубацијом и респиратором – превенција, мере предострожности, протоколи асептичних процедура. 22. Уринарне инфекције – превенција, мере предострожности, протоколи асептичних процедура. 23. Инфекције изазване мултиплорезистентним бактеријама Staphylococcus aureus – превенција, мере предострожности, протоколи спречавања ширења. 24. Инфекције изазване мултиплорезистентним бактеријама Clostridium difficile – превенција, мере предострожности, протоколи спречавања ширења. 25. Инфекције изазване мултиплорезистентним бактеријама Enterococcus faecalis et faecium – превенција, мере предострожности, протоколи спречавања ширења. 26. Инфекције изазване мултиплорезистентним бактеријама ESBL и друге – превенција, мере предострожности, протоколи спречавања ширења. 27. Имунизација здравствених радника. 28. Изолација. 29. Санитарно-хигијенске мере превенције инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите: хигијена руку, дезинфекција, планови дезинфекције у здравственим установама. 30. Санитарно-хигијенске мере превенције инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите: стерилизација, принципи, евиденција, праћење.			
Литература			
<i>Обавезна</i>			
1. Низам Д. Приручник о превенцији и контроли инфекција. Медицинска наклада; Загреб, 2015. (доступност: http://www.datastatus.rs/proizvod/11975/prirucnik-o-prevenciji-i-kontroli-infekcija)			
2. Дрнидаревић Д, Јанковић С. Болничке инфекције- дефиниције. Београд, Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“; 2008.			
3. Дрнидаревић Д, Букумировић К, Милић Н. Болничке инфекције- епидемиолошки надзор. Београд, Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“; 1998.			
4. Републичка стручна комисија за болничке инфекције. Препоруке за хигијену руку у здравственим установама. Београд, Министарство здравља РС, Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“; 2007.			
5. Ћосић Г. Превенција инфекција оперативног места, Нови Сад, ИЗЈЗВ 2010.			
<i>Допунска</i>			
1. Радовановић З и сар. Општа епидемиологија, 5. издање. Нови Сад. Медицински факултет; 2012.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе:	
Студијски истраживачки рад:			
Методе извођења наставе			
Теоретска настава уз активно учешће студената, практичне вежбе са активним учешћем студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава	30	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: Збрињавање хроничних рана (ЗЗ.ЗХР)			
Наставник: Милан Б. Матић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Упознавање са типовима хроничних рана и основним патофизиолошким механизмима настанка одређених типова хроничних рана. Научити студенте здравствене неге савременом дијагностичком и терапијском приступу у лечењу хроничних рана.			
Исход предмета Упознавање са типовима хроничних рана и основним патофизиолошким механизмима настанка одређених типова хроничних рана. Савладавање основних вештина везаних за савремено лечење хроничних рана, примену нових типова облога у локалној терапији, као и примену компресивне бандаже. Савладавање метода превенције настанка хроничних рана.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Хронична рана, дефиниција, подела и механизми настанка 2. Венске, артеријске и мешовите улцерације 3. Хируршко лечење инсуфицијенције венских система доњих екстремитета 4. Хируршко лечење артеријске инсуфицијенције доњих екстремитета 5. Декубитална улцерација 6. Дијабетична улцерација 7. Контрола инфекције хроничних рана 8. Савремена локална терапија хроничних рана 9. Улога реконструктивне хирургије у лечењу хроничних рана <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Приступ болесницима са хроничним ранама 2. Терапијски приступ ранама васкуларне етиологије 3. Терапијски приступ декубиталних улцерација 4. Терапијски приступ дијабетичних улцерација 5. Примена савремених облога у терапија хроничних рана 6. Методе апликације компресивне бандаже 7. Контрола инфекције хроничних рана			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Боровић С, Вучетић Ч, Матић М. Лечење хроничних рана. Завод за уџбенике Београд, 2014; 1-303. 2. Лалевић-Васић Б. и сар. Дерматовенерологија са пропедевтиком, уџбеник за студенте медицине, III измењено и допуњено издање. Савремена администрација, а.д., Београд, 2006. 3. Матић Б. Дерматовенеролошка пропедевтика, III прештампано издање. Медицински факултет Нови Сад, 1992. <i>Допунска</i>			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавање и вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	50
практична настава	15	усмени испит	20
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Интерпрофесионално образовање (ЗЗ.ИПРОФ)			
Наставник: Гордана В. Јовановић, Зоран С. Комазец, Биљана Драшковић, Будимка Новаковић, Драгана Т.Милутиновић, Драгана П. Симин, Небојша Стилиновић, Милена Митровић, Сања Вујов, Тања Вељовић, Ивана Гушић, Горан Ракић, Снежана Станисављевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Стицање основних знања о интерпрофесионалном образовању и колаборативној пракси. Развој стручних компетенција, комуникационих и вештина тимског рада. Усвајање знања и развој вештина сагледавања јасне улоге и одговорности сваког члана тима. Циљ примене концепта интерпрофесионалног учења је развој колаборативне праксе, која укључује здравствене раднике различитих професија, кориснике услуга здравственог система, њихове породице и локалну заједницу.			
Исход предмета Студенти ће бити осposобљени да: – Дефинишу интерпрофесионално образовање и колаборативну праксу – Опишу и објасне утицај интерпрофесионалног образовања на развој колаборативне праксе – Препознају, наброје и и спроведу поступке у решавању здравствених проблема пацијента – Демонстрира знања о личној улози и одговорности других чланова тима у пружању услуга корисницима здравствене заштите. – Наброји специфичне вештине и допринос других професија у решавању здравствених проблема пацијента – Испољи поштовање и учтиво понашање према другим здравственим радницима и корисницима услуга здравственог система – Ефикасно комуницира са пацијентом, члановима његове породице и другим здравственим професионалцима – Дискутује о приоритетима и приступу решавања здравствених проблема пацијента – Разуме разлике у мишљењима, препознаје конфликтне ситуације			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општи део: 1. Појам и значај интерпрофесионалног образовања. 2. Евалуација интерпрофесионалног образовања, искуства других земаља. 3. Колаборативна пракса-појам и значај. 4. Тимски рад – појам и значај тимског рада у здравству (постизање највишег нивоа здравствене заштите). 5. Вештине тимског рада. 6. Компетенције за интерпрофесионално образовање и колаборативну праксу. Специјални део: 1. Акутни коронарни синдром - збрињавање пацијента. 2. Иницијални третман трауматизованог болесника. 3. Иницијални третман тровања. 4. Дијабетес мелитус-збрињавање пацијента оболелог од дијабетеса мелитуса. 5. Примарна превенција у стоматологији. 6. Здравствена заштита старих карактеристике старења, специфичности старијих особа, фармакотерапија старијих особа. 7. Специфичности збрињавања старих особа. 8. Здравствена заштита малог детета - карактеристике малог детета, фармакотерапија код малог детета <i>Практични део</i> 1. Општи део – унипрофесионалне радионице и вежбе 15 часова 2. Специјални део – интерпрофесионалне радионице и вежбе 15 часова У практичном делу ће се користити методологија наставе која подразумева активно учење и примену техника Интерпрофесионалне едукације уз помоћ симулације (<i>Interprofessional simulated education – IPSE</i>)			
Литература 1. World Health Organisation: Framework for Action on Interprofessional Education and Collaborative Practice. Allied Health 2010; 39(3 pt 2):196–197. 2. Републичка стручна комисија за израду и имплементацију водича добре клиничке праксе Министарство здравља Републике Србије. Национални водич добре клиничке праксе DIABETES MELLITUS. Доступно на: http://www.zdravlje.gov.rs/downloads/2012/Novembar/VodicZaDijagnostikovanjeiLecenjeDiabetesMellitusa.pdf 3. Републичка стручна комисија за израду и имплементацију водича добре клиничке праксе Министарство здравља Републике Србије. Прехоспитално збрињавање хитних стања. Доступно на: http://www.zdravlje.gov.rs/downloads/2013/Novembar/SiraVerzijaVodicaZaPrehospitalnoZbrinjavanjeHitnihStanja.pdf 4. Лекови у промету. Ortomediks. Нови Сад, 2016. 5. Пејин Д. уредник. Интерна медицина. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, Футура, Нови сад, 2016. 6. Вукадинов Ј и сар. Геријатрија за студенте медицине. Медицински факултет Нови Сад, 2006. 7. Варагић В, Милошевић М. Фармакологија. Elit Medica, Beograd (2004, 2005, 2006, 207, 2013.) 8. Самојлик И, Хорват О. Практикум из фармакологије и облика лекова. Ortomediks Нови Сад, 2014. 9. Новаковић Б, Јусуповић Ф, уредници. Исхрана и здравље. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет Нови Сад, 2006.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 15	Вежбе 30	Други облици наставе	
			Студијски остраживачки рад
Методe извођења наставе: 1. Унипрофесионалне, мултипрофесионалне и интерпрофесионалне вербално-текстуалне методе 2. Самостално учење путем учења на даљину – електронске платформе 3. Праксолошке методе 4. Учење путем симулације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	поена
активност у току предавања		10	писмени испит 60
практична настава		30	усмени испит
колоквијум-и			Презентација пројекта
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије - студије првог степена			
Назив предмета: Прорачуни у здравственој нези (ЗЗ.ПРОР)			
Наставник: Драгана Т. Милутиновић, Драгана П. Симин, Наташа С. Стојаковић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Стицање основних знања о примени прорачуна у различитим областима и моделима здравствене неге. Усвајање знања и развој вештина у примени прорачуна при извођењу основних и напредних процедура здравствене неге. Развој стручних компетенција при пружању здравствене неге пацијентима свих узрастних група и на свим нивоима здравствене заштите.			
Исход предмета Студент ће бити оспособљен да: - Начини прорачун правилно примењујући разломке, децимале, коефицијенте, проценте и пропорције. - Опише и објасни примену различитих мерних јединица у здравственој нези. - Препозна и одабере одговарајући прибор за припрему и примену прописаног облика и дозе лека. - Опише, објасни и демонстрира примену прорачуна у припреми прописане дозе лека за локалну, оралну и парентералну примену. - Опише, објасни и демонстрира правилан прорачун прописаног волумена инфузионог раствора у јединици времена за примену путем различите мануелне и електронске опреме контроле брзине протока. - Опише и објасни примену прорачуна код примене скала и скорова у процесу здравствене неге. - Графички прикаже вредности параметара прикупљених клиничким и апаратурним мониторингом. - Демонстрира примену прорачуна у процени биланса телесних течности и планирању исхране пацијента.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава (15 часова)</i> 1. Значај примене прорачуна у здравственој нези. 2. Основне математичке операције и прорачуни у здравственој нези (операције са децималним бројевима, разломци). 3. Основне математичке операције и прорачуни у здравственој нези (пропорције, претварање мерних јединица). 4. Примена прорачуна у припреми прописане дозе лека за локалну примену. 5. Примена прорачуна у припреми прописане дозе лека за оралну примену. 6. Примена прорачуна у припреми прописане дозе лека за парентералну примену. 7. Примена прорачуна у припреми прописане брзине протока инфузионог раствора путем различите мануелне опреме контроле брзине протока. 8. Примена прорачуна у припреми прописане брзине протока инфузионог раствора путем различите електронске опреме контроле брзине протока. 9. Примена прорачуна код примене скала и скорова у процесу здравствене неге. 10. Примена прорачуна у приказу и интерпретацији клиничког мониторинга. 11. Примена прорачуна у приказу и интерпретацији апаратурног мониторинга. 12. Примена прорачуна у приказу и интерпретацији бихемијског мониторинга. 13. Примена прорачуна у процени биланса телесних течности. 14. Примена прорачуна у одређивању индекса телесне масе и површине тела. 15. Примена прорачуна у планирању исхране пацијента. <i>Практична настава: вежбе (30 часова, 1 вежба се реализује током 2 часа)</i> као практични део наставе прате реализацију теоријског дела наставе и обухватају 1. Увежбавање решавања математичких задатака - операције са децималним бројевима, разломци. 2. Увежбавање решавања математичких задатака - пропорције, претварање мерних јединица. 3. Увежбавање примене прорачуна у припреми прописане дозе лека за локалну примену. 4. Увежбавање примене прорачуна у припреми прописане дозе лека за оралну примену. 5. Увежбавање примене прорачуна у припреми прописане дозе лека за парентералну примену. 6. Увежбавање примене прорачуна у припреми прописане дозе лека за парентералну примену. 7. Увежбавање примене прорачуна у припреми прописане брзине протока инфузионог раствора путем различите мануелне опреме контроле брзине протока. 8. Увежбавање примене прорачуна у припреми прописане брзине протока инфузионог раствора путем различите електронске опреме контроле брзине протока. 9. Увежбавање примене прорачуна код примене скала и скорова у процесу здравствене неге. 10. Увежбавање примене прорачуна у приказу и интерпретацији клиничког мониторинга. 11. Увежбавање примене прорачуна у приказу и интерпретацији апаратурног мониторинга. 12. Увежбавање примене прорачуна у приказу и интерпретацији бихемијског мониторинга. 13. Увежбавање примене прорачуна у процени биланса телесних течности. 14. Увежбавање примене прорачуна у одређивању индекса телесне масе и површине тела. 15. Увежбавање примене прорачуна у планирању исхране пацијента.			
Литература 1. Ambrose, MS, i saradnici: Sestrinske procedure. DataStatus, Beograd, 2010. 2. Boyer, Mj.J. Math for nurses: a pocket guide to dosage calculation and drug preparation. Wolters Kluwer Health, Lippincott Williams&Wilkins, Philadelphia, 2013. 3. Shihab,P. Numeracy in nursing and healthcare: calculations and practice. Pearson Education Limited, Edinburgh, 2009.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе:	
Методе извођења наставе Вербално-текстуалне методе. Метода демонстрације. Учење засновано на решавању проблему.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и	20		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: Основи педагогије (34.ПЕД)			
Наставник: Снежана С. Бабић Кекез, Бојана М. Перић Пркосовачки			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета <i>Упознавање студената са:</i> основним проблемима опште педагогије, елементарним поступцима истраживања у сопственој васпитно-образовној пракси, дидактичким појмовима. <i>Оспособљавање студената за:</i> трајно овладавање теоријским знањима, развијање критичког мишљења студената и њиховог стваралачког односа према педагошкој теорији и васпитнообразовној пракси.			
Исход предмета Од студената се очекује по одслушаном курсу да: покажу разумевање основних теоријских поставки васпитно – образовних процеса, овладају елементарним поступцима истраживања, овладају основним проблемима савремене наставе, развијају критички став и стваралачки приступ педагошкој теорији и пракси, се оспособљавају за евалуацију и самоевалуацију педагошког рада.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општа педагогија: појам и предмет педагогије као науке. Васпитање као средишна педагошка категорија и улога рада у његовом настајању. Карактеристике васпитања као друштвене делатности. Педагошке законитости. Методологија педагогије: Различити методолошки приступи у педагогији. Врсте педагошких истраживања. Дидактика: појам и схватање о дидактици. Настава као процес проучавања и учења. Појам и врсте дидактичких принципа. Појам и класификација наставних метода. Облици наставног рада. Наставни час. Наставна средства. Проверавање и оцењивање знања. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Развитак васпитања током људске цивилизације. Појам и класификација наставних метода. Облици наставног рада. Наставни час. Примена иновативних метода рада са групама. Проблемска настава. Откривајућа настава. Радионичарски облик рада. Рад са великим групама.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Бабић Кекез С, Перић Пркосовачки Б. Основи педагогије-репетиторијум. Нови Сад: Медицински факултет; 2014. 2. Бабић Кекез С, Тасић И. Дидактика. Нови Сад: Универзитет у Новом Саду; 2012. 3. Попов С, Јукић С. Педагогија. Нови Сад: Willy; 2006. <i>Допунска</i> 1. Милутиновић Ј. Алтернативе у теорији и пракси савременог образовања – пут ка квалитетном образовању. Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине; Вршац: Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов”; 2011. 2. Роедерс П. Интерактивна настава: динамика ефикасног учења и наставе. Београд: Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду; 2003.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: Увод у научно-истраживачки рад (34.НАУ)			
Наставник: Александар Ј. Рашковић, Исидора Н. Самојлик, Олга Ј. Хорват, Маја Ј. Грујичић, Борис Ж. Милијашевић, Саша Н. Вукмировић, Небојша П. Стилиновић, Весна М. Мијатовић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Да се студенти упознају са основним принципима научноистраживачког рада у биомедицини као и са посебностима научноистраживачког рада у здравственој нези. Студенти треба да стекну довољно знања да могу самостално да анализирају ток истраживања и научни рад, као и да осмисле и спроведу протокол истраживања, како би се оспособили за израду студентског и дипломског рада као и других научних и стручних радова из области биомедицине и здравствене неге.			
Исход предмета Након одслушаног и положеног предмета Увод у научно-истраживачки рад, студент би требало да: познаје разлику између науке и псеудонауке; зна услове за ауторство, као и шта не представља ауторство; је упознат са етичким аспектима научноистраживачког рада, као и непоштењем у науци; познаје неопходне услове за научно истраживање; разуме шта је научни проблем и како се он дефинише; разуме шта је хипотеза и зна како се она генерише и проверава; разликује научне публикације и познаје њихове карактеристике; познаје електронске претраживачке базе података и научне часописе у електронском облику; разуме основне карактеристике дескриптивног метода, студија пресека, анамнестичких студија и кохортних студија, као и експеримента у друштвеној заједници и теренског експеримента, зна место њихове примене, предности и недостатке, начине избора испитаника, уопштавање резултата, могућност постављања или провере хипотезе; разуме значај примене различитих статистичких метода у истраживањима, као и начин тумачења статистичке значајности; познаје различите грешке мерења (пристрасности и придружености) и разуме њихов утицај на резултате научноистраживачког рада; разуме основне принципе клиничких испитивања, начин избора испитаника и вођења студија, као и специфичности клиничког испитивања лекова; зна шта је научни пројекат, како се он припрема, рецензира, изводи и евалуира, као и које компоненте садржи; зна за начине прикупљања података и њихове обраде; познаје структуру научног рада; разуме појмове цитирања и навођења, као и да познаје правила за навођење стручне литературе; познаје критеријуме вредновања научног дела.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Наука и псеудонаука. Научни проблем. Хипотеза. Врсте научних публикација. Биомедицинска научна информатика. Поступци у проналажењу научних информација. Дескриптивне студије. Студије пресека. Анамнестичке студије. Кохортне студије. Експерименталне студије. Клиничка испитивања лекова. Етика научноистраживачког рада. Пристрасности и придружености. Прикупљање и обрада података. Узорковање. Примена статистичких метода и тумачење статистичке значајности. Научноистраживачки пројекат. Ауторство. Интелектуално непоштење у науци. Појам ментора и менторства. Вредновање научног дела. Структура научног дела. Цитирање и навођење у биомедицинским публикацијама. Презентација научноистраживачког рада. Медицина заснована на доказима <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Значај науке и научноистраживачког рада. Наука и псеудонаука. Избор научног проблема. Постављање хипотезе. Структура оригиналног научног рада. Ауторство. Електронске библиографске базе. Цитирање и навођење литературе у биомедицинским публикацијама. Дескриптивне студије. Студије пресека. Анамнестичке студије. Кохортне студије. Експерименталне студије. Претклиничка испитивања у медицини. Пристрасности и придружености. Презентација научноистраживачког рада. Тумачење статистичких резултата. Узорковање. Прикупљање података путем упитника. Научноистраживачки пројекат.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Ђурић П, уредник. Увод у научноистраживачки рад. 2. изд. Нови Сад: Медицински факултет; 2015. 2. Ђурић П, уредник. Практикум из увода у научноистраживачки рад. Нови Сад: Медицински факултет; 2013. 3. Ђурић П, уредник. Тест-питања из увода у научноистраживачки рад. 2. изд. Нови Сад: Медицински факултет; 2015. <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије; студије првог степена			
Назив предмета: Заштита у радној средини (34.МРД)			
Наставник: Иван М. Миков, Бела Ј. Прокеш, Мирјана Б. Главашки-Краљевић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета Образовање у области заштите здравља радника и мера заштите на раду.			
Исход предмета Студенти треба да стекну знања из области професионалних штетности и оштећења здравља, превентивним здравственим прегледима, физиологије рада, професионалне токсикологије, професионалног трауматизма и здравствене заштите одређених категорија радне популације. Студенти треба да стекну вештине које се односе на: услове радне средине, превенцију професионалних обољења и повреда на раду, превенцију неспособности за рад и примену превентивних мера заштите на раду.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Предмет и задаци медицине рада 2. Основни појмови физиологије рада 3. Професионални стрес 4. Утицај услова рада на здравље жене и омладине и мере заштите 5. Зрачења у радној средини 6. Професионална респираторна обољења 7. Професионална општа токсикологија 8. Професионална токсикологија – метали 9. Професионална токсикологија – токсични гасови 10. Професионална токсикологија – органски растварачи 11. Професионална токсикологија – пестициди 12. професионални трауматизам 13. Болести у вези са радом 14. Карактеристике услова рада у здравству и мере заштите 15. Промоција здравља на радном месту <i>Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Професионалне штетности и ризици радног места 2. Микроклима радне средине 3. Бука у радној средини 4. Аерозагађење радне средине 5. Мере заштите на раду 6. Превентивни лекарски прегледи радника 7. Листа професионалних обољења 8. Професионална оштећења јонизујућим зрачењем 9. Професионални вирусни хепатитиси 10. Професионална бронхијална астма 11. Професионална тровања органским растварачима 12. Професионална тровања пестицидима 13. Професионална обољења коже 14. Повреде на раду 15. Болести у вези са радом			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Миков М, Миков И. Медицина рада. Нови Сад: <i>Ortomedics</i> , 2007. 2. Миков М. Практикум из медицине рада. Нови Сад: <i>Ortomedics</i> , 2006. <i>Допунска</i>			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	55
практична настава	30	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: Енглески језик III (34.ЈЕЗ3)			
Наставник: Зоран Ђ. Марошан			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета Да студенти стекну знања и језичке вештине уз помоћ којих ће моћи самостално активно да користе језик и напредују у општем и стручном енглеском језику. Да постану свесни колико је важно успешно се служити енглеским језиком, који је већ одавно постао међународни језик науке.			
Исход предмета Утврђивање и учење терминологије у општем и стручном енглеском језику. Учење и вежбање граматике у оквиру датог контекста. Утврђивање основних разлика између стручног и опшег енглеског језика и стицање нових знања у обе области. Усавршавање језичких вештина читања, слушања, писања и говора у оквиру опшег и стручног језика. Активно комуницирање и коришћење извора из области предмета и струке.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Ендокрини систем: повезаност са нервним системом, основне функције, жлезде са унутрашњим лучењем, врсте хормона. Репродуктивни систем: женски и мушки репродуктивни систем и њихова анатомија, полне жлезде, полни хормони, оплођење, гастација, порођај. Чула: органи чула – њихова грађа и функције (око, ухо, нос, језик, кожа). Основе граматике енглеског језика. Хумор: хумор као одраз интелигенције и позитивног начина размишљања, хумор као фактор здравља, хумор као културолошки феномен, смисао за хумор. Страх: врсте страха, узроци страха, начини превазилажења страха, улога страха у манипулисању људима. Сећање: поузданост сећања, вежбање меморије, мотивација и сећање, пажња, учење. Усамљеност: усамљеност као субјективни феномен, околности које доводе до осећања усамљености, самоћа у односу према усамљености. Превенција болести. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> -			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Драговић Р. Енглески за здравствене раднике. Београд: Научна књига; 1994. 2. Марошан З. English for medical students. Нови Сад: Ortomedics; 2008. 3. Момчиновић В, Танау В, Журић Хавелка В. Medical english. Загреб: Медицински факултет Свеучилишта у Загребу; 1988. 4. Raymond M. English grammar in use. Cambridge: Cambridge University Press; 1988. <i>Допунска</i> 1. MCarthy M, O'Dell F. English vocabulary in use. Cambridge: Cambridge University Press; 1996. 2. Hornby AS. Oxford advanced learner's dictionary of current english. Oxford: Oxford University Press; 1968. 3. MacLean J. English in basic medical science. Oxford: Oxford University Press; 1980.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 60	Вежбе:	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Орални и ситуациони приступ учењу језика; Аудиолингвална метода; Аудиовизуелна метода (презентације на видео биму, Интернет); Лексички и комуникативни приступ; Фронтални, индивидуални и групни рад по темама и задацима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	70
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Социјална медицина (34.СЦМ)			
Наставник: Ержебет Ф. Ач Николић, Светлана Т. Квргић, Весна П. Мијатовић Јовановић, Снежана Н. Укропина, Оља Т. Нићифоровић Шурковић, Соња Љ. Шушњевић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 2			
Услов: -			
Циљ предмета: Упознати студенте са мерама, нивоима и организацијом здравствене заштите и оспособити их за примену социјално медицинског приступа у будућој пракси.			
Исход предмета: Познавање специфичности јавног здравља, разумевање и вредновање здравственог стања становништва познавање класификационих система у здравству, разумевање функционисања система здравствене заштите и специфичности менаџмента у здравству, познавање здравствене политике			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Развој и дефиниција социјалне медицине. Здравље и квалитет живота. Друштвена брига о здрављу. Комуникација у здравству. Здравствена заштита. Социјалне неједнакости у здрављу и остваривању здравствене заштите. Вулнерабилне категорије. Здравствена политика. Критеријуми за процену социјално медицинског значаја здравствених проблема.Методологија превенције и контроле масовних незаразних болести. Системи здравствене заштите у свету. Програмирање здравствене заштите. Улога здравствених установа и здравствених радника у систему здравствене заштите. Здравствена технологија. Квалитет здравствене заштите. Класификациони системи и стандарди у здравству. Менаџмент у здравству. <i>Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> -			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Јаковљевић Ђ, Грујић В. уредници. Социјална медицина. Универзитет у Новом Саду: Медицински факултет, 2014. <i>Допунска</i> 1. Симић С. и сар. Социјална медицина – уџбеник за студенте медицине. Медицински факултет Универзитета у Београду. 2012. 2. Стаматовић М, Јаковљевић Ђ, Легетић Б, Мартинов Цвејин М. Здравствена заштита и осигурање. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1996. 3. Јевтић М, Ач Николић Е, уредници. Јавно здравље за студенте стоматологије. Универзитет у Новом Саду: Медицински факултет, Нови Сад; 2011			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 0	Други облици наставе: 0	
Методе извођења наставе: Предавања			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	
практична настава		усмени испит	70
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега у процесу рехабилитације (34.РЕХ)			
Наставник: Илија М. Андријевић, Драгана Т. Милутиновић, Светлана Ј. Поповић-Петровић, Снежана Т. Томашевић Тодоровић, Сања Д. Томић, Драгана П. Симин, Горан Ђ. Маленковић, Ивица Р. Лалић, Милош Д. Пајић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета: Разумевање нормалног функционисања локомоторног система и покрета као његовог основног обележја. Стицање знања о физиолошком покрету и практичној примени покрета у терапијске сврхе.			
Исход предмета: Знања о физиолошком покрету и практичној примени покрета у терапијске сврхе, промовисању активности свакодневног живота у границама које дефинише здравствено стање пацијента и/или медицинска терапија, промовисању мобилности и коришћењу помагала. Оспособљавање студената за самосталну процену и утврђивање функционалне способности пацијената. Реализује едукацију и обуку пацијената у примени различитих помагала за АДЖ, за одржавање усправног става и кретање . Оспособљавање студената за вођење документације здравствене неге у процесу рехабилитације.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i>			
<ul style="list-style-type: none"> – Здравствена нега у процесу рехабилитације: прошлост, садашњост, будућност. – Основе здравствене неге у рехабилитацији: свеобухватност, персонализација, холизам. – Слика тела: интердисциплинарни преглед приступа у едукацији, дијагностици, терапији и рехабилитацији. – Биофизички и психосоцијални појмови у здравственој нези током процеса рехабилитације. – Утицај оштећења, неспособности и хендикеп на укупни животни статус и квалитет живота пацијената. – Секундарна превенција код особа са нарушеном функционалном способношћу. – Терцијарна превенција код особа са нарушеном функционалном способношћу. 			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>			
<ul style="list-style-type: none"> – Непокретни и покретни зглобови, врсте покрета у зглобовима. – Замор и његов ефекат на функционалну способност пацијената. – Здравствена нега у рехабилитацији болесника са вертебралним синдромом – Одржавање пуног обима покрета у зглобовима горњих и доњих екстремитета применом пасивних вежби – Инструменти за утврђивање функционалног статуса пацијената- практична примена – Специфичности здравствене неге у рехабилитацији особа са лезијом медуле спиналис – Самосталне и међузависне интервенције медицинске сестре у рехабилитационом третману болесника са хемиплегијом. – Помагала за одржавање усправног става. – Процедуре физиотерапијске подршке у здравственој нези: примена троугласте мараме, израда и постављање оковратника, бандажирање, примена завоја и удлага. – Специфичности болесничке јединице у физиотерапији: превентивно корективна помагала, помагала за одржавање усправног става и кретање(штап, штаке, колица). – Превенција оштећења кичменог стуба у професионалном раду медицинске сестре. – Збрињавање пацијената са претећом или задесном ампутацијом екстремитета. 			
Литература			
<i>Обавезна:</i>			
1. Коњикушић В, Коцев Н. Здравствена нега у процесу рехабилитације, Београд 2005.			
2. Вагонски S, et al. Сестринске процедуре. Дата статус, 2010.			
<i>Допунска:</i>			
1. Gulanick M, Myers J. L. Nursing Care Plans-Nursing Diagnoses and Intervention. 6th edition 2007, Elsevier, Mosb			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе			
Предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру. Самосталан рад у наставним базама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и	20	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега у ванредним приликама (З4.ВАНР)			
Наставник: Драгана Д. Живковић, Илија М. Андријевић, Бранислава С. Брестовачки Свितлица, Јелка М. Рајковић, Горан Ђ. Маленковић, Ивица Р. Лалић, Милош Д. Пајић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Овладавање теоретским знањем и вештинама у збрињавању повређених у ванредним приликама, као и у ситуацијама масовног повређивања.			
Исход предмета Усвајање потребних знања везаних за могуће здравствене проблеме везане за масовно повређивање, интеракцију локалних, државних и савезних система у случају катастрофе, као и познавање ауторитета у систему јавног здравља. Овладавање практичним знањима и усвајање неопходних вештина у збрињавању пацијената у ванредним приликама и у ситуацијама масовног повређивања, како у здравственим установама, тако и ван њих.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Дефинисање појмова: ванредна ситуација, ванредне околности, катастрофе и масовно повређивање; врстепотенцијалних катастрофалних догађаја са посебним освртом на стања која потенцијално могу захватити регион. 2. Фазе организованог одговора у масовним инцидентима. 3. Интеракција између локалних, државних и савезних система у случају катастрофа, као и ауторитета у систему јавног здравља. 4. Место, улога и организација здравствене службе у ванредним приликама. 5. Масовно повређивање - прва помоћ, тријажа, успостављање приоритета, безбедан транспорт повређених 6. Специфичности збрињавања политрауматизованог пацијента и трауматски шок. 7. Специфичности збрињавања пацијента са повредом главе. 8. Специфичности збрињавања пацијента са повредама грудног коша, абдомена и уrogenиталног система. 9. Специфичности збрињавања пацијента са повредама екстремитета, бласт и краш повредама. 10. Специфичности збрињавања пацијента са ратном раном. 11. Специфичности збрињавања пацијента са опекотинама. 12. Специфичности збрињавања посебно осетљиве популације (деца, труднице, стари) 13. Познавање општих етичких, правних, културних, духовних и социјалних норми у условима масовног повређивања. 14. Психолошко-психијатријски аспекти у ванредним околностима. 15. Епидемиолошке конеквенце масовних повређивања. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Карактеристике различитих катастрофа и масовних несрећа 2. Основна начела комуникације са медијима и посебним групама укљученим у организован одговор током масовних несрећа и катастрофа 3. Основне мере заштите заједнице: документација, карантин, изолација, евакуација 4. Место и улога медицинских сестара у систему управљања у ванредним околностима 5. Брза процена стања повређених, организација пријема већег броја повређених, и дефинитивно збрињавање 6. Примена одговарајућих терапијских мера и сестринских интервенција код политрауматизованог пацијента 7. Процена неуролошког стања и мускулоскелетног система 8. Процена респираторног, кардиоваскуларног, уrogenиталног и гастроинтестиналног система 9. Примена одговарајућих терапијских мера код различитих катастрофа и масовних несрећа 10. Специфичности третмана ратне ране са посебним освртом на препознавање узрока повреде (биолошко, хемијско, ватрено, нуклеарно оружје) 11. Збрињавање пацијената са опекотинама у околностима масовног повређивања 12. Идентификовање и збрињавање посебно осетљивих група током катастрофа и масовних несрећа 13. Права и одговорности повређених у току и после катастрофа и масовних несрећа 14. Основне стратегије за ублажавање психолошких реакција на катастрофе и масовна повређивања 15. Могући здравствени проблеми при излагању загађеним водама, ваздуху и храни			
Литература <i>Обавезна:</i> 1. Павловић А. Кардиопулмонално церебрална реанимација, Обележја, Београд, 2007 2. Драговић М., Тодорић М.: Ургентна и ратна хирургија, Веларта Београд 3. Вагонски S, et al. Сестринске процедуре. Дата статус, 2010. 4. Закон о ванредним ситуацијама – Министарство унутрашњих послова Републике Србије, доступно на: http://www.mup.gov.rs . <i>Допунска:</i> 1. Introduction to Disaster Management - доступно на: http://www.col.org/SiteCollectionDocuments/Disaster_Management_version_1.0.pdf			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру. Самосталан рад у наставним базама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	10		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега лица са посебним потребама (34.ЗН.ЛПП)			
Наставник: Шпела С. Голубовић, Драгана Т. Милутиновић, Драгана М. Симин, Сања Д. Томић, Александра М. Матић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ:3			
Услов: -			
Циљ предмета: Усвајање знања о узроцима, преваленци, инциденци, видовима, нивоима, начину испољавања и последицама сметњи у развоју / инвалидитета. Стицање знања и вештина неопходних за спровођење општих и специфичних поступака у оквиру здравствене неге лица са сметњама у развоју / инвалидитетом. Стицање базичних знања и вештина у области саветовања, које омогућавају активно учешће у стручном тиму за помоћ деци и одраслима са сметњама у развоју / инвалидитетом и њиховим породицама.			
Исход предмета: Студенти ће стећи знања о начинима, методама и значају опсервације и процене способности и функционисања деце са сметњама у развоју и одраслих особа са инвалидитетом. Упознаће се са израдом и применом плана и програма рада у оквиру здравствене неге деце са сметњама у развоју и одраслих особа са инвалидитетом. Примена инструмената за процену стања деце са сметњама у развоју и одраслих особа са инвалидитетом у оквиру здравствене неге. Примена процедура здравствене неге код деце са сметњама у развоју и одраслих особа са инвалидитетом.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> - Деца са сметњама у развоју и одрасле особе са инвалидитетом–дефинисање популације (терминологија, класификација, узроци, преваленца). Психофизичке могућности и специфичности функционисања ове популације. Ометеност током животног доба. - Законска регулатива и класификације (домаћи прописи, међународна класификација функционисања, онеспособљености и здравља). Примарне и секундарне последице ометености. Нега новорођенчета са посебним потребама. - Нега детета са посебним потребама у установама за социјално збрињавање. - Специфичности неге детета са оштећењем вида. - Специфичности неге детета са интелектуалним дефицитом и удруженим обољењима. - Здравствено васпитни рад са децом са поремећајима у понашању. - Активно учешће медицинске сестре у процесу васпитања деце са посебним потребама у социјалним установама и вртићима, инклузија деце са посебним потребама у систем редовног школовања. - Социјализација деце са посебним потребама. - Сарадња са психо-социо-педагошким установама и специјалним педагогом у погледу неге и васпитно образовног процеса. - Опште и специфичне стратегије у раду са лицима (деца и одрасли) са сметњама у развоју/инвалидитетом. Проблеми и баријере. Тимски рад-сарадња са стручњацима и породицом. Професионална улога медицинске сестре у саветовању. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> - Вежбе као практични део наставе прате реализацију теоријског дела наставе и садрже: инструменте индивидуалне процене; израда протокола, анализу и интерпретацију добијених података. - Анализа законских регулатива. - Посета установама здравствене и социјалне заштите као и образовним установама и сагледавање положаја деце са сметњама у развоју и одраслих особа са инвалидитетом у свим системима.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Бокоњић Д., Милутиновић Д. Основи педијатријске неге. Универзитет Источно Сарајево, Медицински факултет Фоча, 2011. <i>Допунска</i> 1. Eddy LL. Caring for Children with Special Healthcare Needs and Their Families: A Handbook for Healthcare Professionals. Wiley-Blackwell 2013 2. Lewis V. Development and Disability. NY: John Wiley & Sons, 2002.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру. Самосталан рад на наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	20	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Палијативна нега (34.ПАЛН)			
Наставник: Илија М. Андријевић, Светлана С. Симић, Драгана Т. Милутиновић, Светлана Ј. Поповић-Петровић, Ненси Ј. Лалић, Драгана Д. Живковић, Јелка М. Рајовић, Бранислава С. Брестовачки Свитлица, Сања Д. Томић, Јован А. Матијашевић, Драгана П. Симин, Ивица Р. Лалић, Александра М. Матић, Горан Ђ. Маленковић, Милош Д. Пајић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Увођење студената у филозофију и праксу палијативне неге и збрињавања уз развој знања, вештина и ставова потребних за делотворно и саосећајно учешће у пружању палијативног збрињавања			
Исход предмета Разумевање холистичке природе палијативне неге и збрињавања као и чињеницу да оно подразумева више од дијагностичких и куративних интервенција, те да пацијента треба посматрати и збрињавати као комплетну личност. Демонстрирање добре вештине комуникације, спремност за дискусију о етичким дилемама, способност рада у тиму што доприноси унапређењу квалитета пружене неге у збрињавању			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Појам, дефиниција и опис палијативне неге и збрињавања - Приступ палијативног збрињавања у оквиру јавног здравља. - Организација система здравствене заштите у циљу спровођења палијативног збрињавања - Контрола бола- дефиниција, патофизиологија - Принципи контроле неуролошких, гастроинтестиналних и уролошких симптома - Психосоцијални и духовни аспекти - Хитна стања у палијативном збрињавању - Етичка и правна питања - Комуникација- неопходне вештине здравствених радника за делотворну комуникацију - Тимски рад- мултидисциплинарни тимови за палијативну негу и збрињавање <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> - Модели пружања палијативног збрињавања- болнички тимови, хоспиталне јединице, палијативна нега и збрињавање код куће, теренске службе. - Разлике између палијативне неге деце и одраслих - Свобухватна процена у палијативном збрињавању - Класификација бола - Процена и лечење бола (фармаколошке и нефармаколошке мере) - Рана детекција психолошких реакција -примена различитих тестова и инструмената - Едукација пацијената и чланова породице - Истраживање у палијативној нези			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Downing J, Милићевић Н. Палијативна медицина. Европска Унија, 2012. <i>Допунска</i> 1. Payne S, Seymour J, Ingleton C. Palliative care nursing. Principles and Evidence for Practice 2nd. McGraw-Hill Education, 2008.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру. Самосталан рад у наставним базама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	55
колоквијум-и	20	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Безбедност болесника у сестринској пракси (34.БЕЗБ)			
Наставник: Драгана Т. Милутиновић, Илија М. Андријевић, Бранислава С. Брестовачки Свитлица, Јелка М. Рајовић, Драгана П. Симин, Сања Д. Томић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Овладавање теоретским знањем и вештинама за пружање квалитетне и безбедне здравствене услуге			
Исход предмета Усвајање потребних знања из области безбедности болесника. Овладавање практичним знањима и усвајање неопходних вештина у унапређењу безбедности болесника у здравственим установама свих нивоа здравствене заштите.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Безбедност болесника – дефинисање појмова - Показатељи безбедности болесника - Култура безбедности болесника - Савремени концепт организационе структуре у клиничко болничкој пракси - Етички и правни аспекти безбедности болесника у здравственим установама - Безбедност болесника у пракси медицинских сестара - Грешке у спровођењу терапије лековима - Преношење информација и безбедност болесника - Примена савремене технологије и безбедност болесника - Последице професионалних грешака по здравствене раднике - Мере превенције нежељених догађаја у клиничко болничкој пракси <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> - Процена безбедности болесника у здравственим установама - Процена ризика за безбедност болесника - Унапређење културе безбедности болесника у здравственим установама - Системски фактори који утичу на безбедност болесника - Индивидуални фактори који утичу на безбедност болесника - Комуникација са пацијентима о насталим професионалним грешкама здравствених радника - Системи безбедног спровођења терапије лековима - Стандардизована комуникација - Примена савремене технологије у превенцији нежељених догађаја - Суочавање са својим професионалним грешкама као и са грешкама колега - Имплементација мера превенције нежељених догађаја у клиничко болничкој пракси			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Безбедност болесника у сестринској пракси – скрипта у припреми. <i>Допунска</i> 2. Hughes RG. Patient Safety and Quality: An Evidence-Based Handbook for Nurses, Agency for Healthcare Research and Quality. AHRQ Publication No. 08-0043 April 2008 http://www.ahrq.gov 3. Kohn LT, Corrigan JM, Donaldson, MS. To err is human: Building a safer health system. Washington, Institute of Medicine publication 2000. Dostupno na: www.nap.edu			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру. Самосталан рад на наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	40
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: Дидактика (34.ДИД)			
Наставник: Снежана С. Бабић Кекез			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 2			
Услов: -			
Циљ предмета Стицање базичних дидактичких знања као основе за развој професионалних дидактичких компетенција студената. Усвајање категоријалних дидактичких појмова и развијање критичког мишљења студената. Оспособљавање за практичну примену дидактичких знања и евалуацију конкретне наставне праксе.			
Исход предмета Овладаност основним дидактичким знањима и разумевање категоријалних дидактичких појмова; Критички став и стваралачки приступ дидактичкој теорији и наставној пракси. Стицање кључних професионалних компетенција; Оспособљеност за евалуацију и самоевалуацију наставног рада.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дидактика у систему педагошких наука. Категоријални дидактички појмови; Улога и могућности наставе у развоју личности; Теоријско-историјски приступ објашњењу феномена васпитности наставе; Појам развијајуће наставе. Циљ и задаци наставе. Динамика и структура наставе: димензије, основе, активности, етапе, чиниоци и елементи наставе. Критика предметно-разредно-часовног система наставе. Дидактички троугао. Ученик, наставник и наставни садржај. Активност ученика и наставника у настави. Диференцијација и индивидуализација наставе. Облици наставе (фронтални, групни, тандем, индивидуални). Наставне методе (појам и класификације). Наставни објекти (од универзалне до глобалне учioniце за XXI век). Наставна техника и технологија. Медији у функцији мисаоне активизације ученика. Наставни садржаји (наставни план и програм, структура, врсте). Извори знања у настави. Основне карактеристике савременог уџбеника. Савремени наставни системи. Егземпларна настава. Програмирана настава и настава уз помоћ компјутера. Проблемска настава: основне проблемске категорије, врсте и облици проблема, проблемска ситуација, модели решавања проблема. Наставна комуникација: наставни стил наставника и стил учења ученика. Планирање и припремање наставника за наставу. Мерење и оцењивање у настави (врсте, поступци, инструменти). Евалуација програма, процеса и исхода наставе. Самоевалуација субјеката наставе. Акциона истраживања у настави. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> -			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Бабић Кекез С, Тасић И. Дидактика. Зрењанин: Технички факултет "Михајло Пупин"; 2012. 2. Баковљев М. Дидактика. Београд: Научна књига; 2000. <i>Допунска</i> 1. Хавелка Н. Ученик и наставник у образовном процесу. Београд: Завод за издавање уџбеника и наставна средства; 2000.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе:	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Вербално-текстуалне методе, методе активног учења			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	60
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	10		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Методика наставе здравствене неге (34.МЕТ)			
Наставник: Драгана Т. Милутиновић, Драгана П. Симин, Јелка М. Рајовић, Бранислава С. Брестовачки Свितлица			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета			
<ul style="list-style-type: none"> – Стицање потребних знања за разумевање циљева, задатака и садржаја Здравствене неге као наставног предмета у средњој медицинској школи; – Овладавање вештинама самосталног планирања, организовања, извођења и вредновања наставног рада у предмету Здравствена нега; – Стицање потребних знања за разумевање модернизације наставног процеса и примену савремених дидактичких стратегија, интерактивних облика рада и образовне технологије. – Развијање критичког и креативног мишљења и стваралачког односа према васпитно-образовном раду. 			
Исход предмета			
<ul style="list-style-type: none"> – Усвојена знања о теоријским основама и специфичностима наставе предмета Здравствена нега; – Разумевање циљева, задатака и садржаја предмета Здравствена нега; – Усвојена дидактичко-методичка знања потребна за извођење наставе Здравствена нега; – Усвојена дидактичко-методичка знања неопходна за вредновање рада ученика у настави здравствене неге. – Вештине самосталног планирања и припремања наставе предмета Здравствена нега (вештина израде сценарија за извођење наставног часа здравствене неге, вештина израде оперативног и глобалног плана рада); – Вештине организовања, извођења и вредновања у наставном раду у предмету Здравствена нега; – Вештина израде објективних инструмената за вредновање рада ученика; – Вештина израде дидактичког материјала за извођење наставе здравствене неге 			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Методика као научна дисциплина. Методика као међу-дисциплина. Структура методике и општи модел методике. 2. Појам и суштина наставе предмета Здравствена нега. Специфичности процеса сазнавања у настави предмета Здравствена нега. 3. Наставни предмет Здравствена нега у Наставном плану и програму Средње медицинске школе. Циљеви и задаци наставног предмета Здравствена нега. Садржаји предмета Здравствена нега (од првог до четвртог разреда средње медицинске школе); 4. Специфичности примене дидактичких принципа у реализацији предмета Здравствена нега; 5. Планирање и припремање наставе Здравствене неге; 6. Етапе наставног процеса (макроструктура и микроструктура) у реализацији наставе Здравствене неге; 7. Обрада нових садржаја у настави Здравствене неге; 8. Понављање, вежбање и проверавање у настави Здравствене неге; 7. Настава путем открића у реализацији садржаја предмета Здравствена нега; 9. Примена програмиране наставе у обради садржаја Здравствене неге; 10. Проблемска настава у реализацији садржаја предмета Здравствена нега; 11. Егземпларна настава у реализацији предмета Здравствена нега; 12. Индивидуализована и диференцирана настава у оквиру предмета Здравствена нега; 13. Специфичности примене облика рада у реализацији садржаја наставе Здравствене неге; едукативне радионице; 14. Специфичности примене наставних метода у реализацији садржаја Здравствене неге; 15. Дидактички медији у реализацији наставе Здравствене неге са посебним освртом на уџбенике Здравствена нега за први, други, трећи и четврти разред Средње медицинске школе. 16. Вредновање наставног рада: специфичности оцењивања у настави предмета Здравствена нега, примена техника и инструмената објективног вредновања у предмету Здравствена нега, комплексно вредновање резултата рада ученика у реализацији задатака и садржаја предмета Здравствена нега 			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Упознавање и анализа наставног плана и програма предмета Здравствена нега у средњој медицинској школи; 2. Упознавање уџбеника здравствене неге за све разреде медицинске школе; 3. Упознавање опште организације рада средње медицинске школе (простор, опрема, кадар, распоред часова); 4. Израда припрема за извођење наставе здравствене неге за сваки разред; 5. Посматрање и анализа наставних часова здравствене неге (обрада нових садржаја, вежбање, понављање, проверавање и вредновање); 6. Посматрање и анализа часова здравствен неге у реалном окружењу (наставне базе); 7. Извођење наставе здравствене неге на различитим садржајима у свим разредима медицинске школе; 8. Израда дидактичког материјала за примену у настави здравствене неге; 9. Израда тестова и осталих инструмената за вредновање рада ученика у оквиру предмета Здравствена нега. 10. Евалуација квалитета наставе здравствене неге . 			
Литература			
<i>Обавезна</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Вилотијевић, М. Дидактика 1 и 3, Учитељски факултет и Научна књига Београд, 1999 2. Ранковић Васиљевић, Р. Методика наставе здравствене неге, Виша медицинска школа Београд, 2000. 			
<i>Допунска</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ђукић, М. Дидактичке иновације као изазов и избор. СПД Војводине Нови Сад, 2003. 2. Quinn F, Hughes S, Quinn's Principles and Practice of Nurse Education 6th ed. Cengage Learning, 2013. 			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 45	Други облици наставе: 15	
Методе извођења наставе			
Предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру. Самосталан рад у наставним базама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и	30	
семинар-и	10		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега у оториноларингологији (34.ОРЛ)			
Наставник: Рајко М. Јовић, Драган В. Данкуц, Љиљана М. Влашки, Зоран С. Комазец, проф. др Слободан М. Митровић, Гордана М. Мумовић, Слободан Н. Савовић, Владимир Л. Кљајић, Слободанка Н. Лемајић Комазец, Маја М. Буљчик-Чупић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Упознавање студената са болестима оториноларинголошке регије - главе и врата, као и указивање на специфичности приступа пацијентима са овим обољењима. Развијање знања о анатомији, патологији, патофизиологији, дијагностици и принципима лечења оториноларинголошких обољења.			
Исход предмета Студент ће бити оспособљен за вештине планирања и спровођења здравствене неге код оториноларинголошких обољења, као и за тријажу оболелих и асистенцију при извођењу дијагностичких процедура. Стичу се и вештине из области превентивно медицинских мера. Посебна пажња посвећена је нези оториноларинголошког пацијента, као и превентивно медицинским мерама и поступцима.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Анатомија и физиологија ува. Конгениталне малформације ува. 2. Повреде ува. Страна тела спољашњег слушног канала и церумен. Акутна запаљења спољашњег и средњег ува. 3. Хронична запаљења средњег ува. Отогене компликације. 4. Болести личног живца. Обољења унутрашњег ува. Тумори ува. 5. Аудиологија. Вестибулологија. 6. Анатомија и физиологија носа и параназалних шупљина. Конгениталне и стечене малформације носа. Страна тела носа. Повреде носа. 7. Крварења из носа. Запаљења коже носа. Акутна и хронична запаљења слузнице носа. Компликације упала параназалних шупљина. Тумори носа и параназалних шупљина. 8. Анатомија и физиологија усне дупље и ждрела. Тонзиларни проблем. Акутно и хронично запаљење слузнице ждрела. 9. Неинфективна оболења ждрела. Тумори епи и мезофаринкса. 10. Анатомија и физиологија ларинкса. Симптоматологија оболења ларинкса. Конгениталне малформације ларинкса. Едеми ларинкса. Парезе и парализе ларинкса. Траума ларинкса. Акутни и хронични запаљенски процеси ларинкса. Бенигни тумори ларинкса. Псеудотумори ларинкса. Малигни тумори ларинкса и хипофаринкса. 11. Основи фонијатрије. 12. Страна тела ларинготрахеалног стабла. Стенозе ларинкса и трахеје. Коникотомија и трахеотомија. 13. Поремећаји мотилитета једњака. Дисфагије. Дивертикулуми једњака. Повреде и страна тела једњака. Тумори једњака. 14. Конгениталне цисте и фистуле врата. Лимфаденитиси. Алспеси врата. Траума врата. Тумори врата. Метастазе лимфних чворова врата. Тумори штитасте жлезде. 15. Повреде личног масива. Анатомија и физиологија пљувачних жлезда. Акутни и хронични запаљенски процеси пљувачних жлезда. Бенигни и малигни тумори пљувачних жлезда. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Упознавање са радним местом у ОРЛ амбуланти. Симптоматологија код ОРЛ обољења. Анамнеза. 2. Значај и задаци струковне сестре при прегледу ува. Чишћење и испирање спољашњег ушног канала. Полицеровање. Улога струковне сестре при парацентези. 3. Локална терапија спољашњег слушног канала и средњег ува. Припрема пацијента за операције ува. Нега болесника након операција ува. 4. Задаци струковне сестре при аудиолошким дијагностичким процедурама. 5. Нега пацијента са вртоглавицом и слушним оштећењем. 6. Значај и задаци струковне сестре при прегледу носа и параназалних шупљина. Улога струковне сестре при екстракцији страног тела из носа. Процедуре при репозицији носних костију. 7. Улога струковне сестре при заустављању крварења из носа. Аспирација секрета из носа по Прецу. Нега пацијента након операције носа и параназалних шупљина. 8. Припрема болесника за операције у орофаринксу. Обрада и припрема пацијента за извођење биопсије. 9. Нега пацијента након операције у орофаринксу. Тоалета усне шупљине након операције у орофаринксу. 10. Обрада пацијента и припрема за ендоскопске прегледе. Интубација. 11. Улога струковне сестре при трахеотомији. Нега пацијента са трахеостомом. Бронхолаважа. Трахеобронхоаспирација кроз трахеостому. 12. Припрема пацијента за операције главе и врата. Нега и превијање пацијента након операција главе и врата. 13. Исхрана преко назогастричне сонде. Значај струковне сестре у рехабилитацији гутанја ларингектомисаних болесника. 14. Задаци струковне сестре у фонијатријској дијагностици и рехабилитацији гласа и говора. 15. Улога струковне сестре при трахеобронхоскопији и езофагоскопији.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Теоријска предавања, семинари, практичне вежбе, рад на тренажерима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и	10	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега у офталмологији (34.ОФТ)			
Наставник: Ана Ј. Орос, Десанка Ј. Грковић, Владимир М. Чанадановић, Никола М. Бабић, Софија П. Давидовић, Сандра П. Јовановић, Александар С. Миљковић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Синтетизовано знање анатомије, функције вида и очних болести и практично препознавање проблематике од значај за заштиту вида и спречавање слепила.			
Исход предмета Да овлада теоријским знањима о функцији вида, оптици и рефракцији ока, окуломоторној равнотежи и њеним поремећајима, болестима и повредама ока, очне дупље и интракранијалних видних и пупиломоторних путева и центара, сестринским интервенцијама у дијагностици и медикаментном и хируршком лечењу очних болести и мана. Да може да препозна основне и најважније очне мане, болести и повреде које угрожавају функцију вида и да је у стању да сатави план неге и збрињавања и према степену хитности упути болесника офталмологу или офталмохирургу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Епидемиологија слепила и слабовидости и значај и улога вида. Повезаност очних и општих болести. 2. Капци: грађа, физиологија, болести коже, васкуларни поремећаји, бактеријске и вирусне инфекције запаљење рубова и жлезда, поремећаји облика, положаја, покретљивости и тумори капака. Принципи неге и лечења. 3. Сузни апарат-анатомски делови и грађа, физиологија стварања и одвода суза. Суво и влажно око, запаљења, тумори, сестринске интервенције у дијагностици и лечењу. 4. Вежњача - грађа, физиологија, врсте хиперемije ока, запаљења (бактеријска, вирусна, алергијска). Дегенеративне промене и тумори вежњаче. Сестринске интервенције у лечењу. 5. Рожњача- анатомија и физиологија, поремећаји величине и закривљености. Дефекти рожњаче, запаљења бактеријска, вирусна, гљивична. Поремећаји прозирности, едем, ожиљци и дегенерације. 6. Склера – функција и поремећаји, запаљења бактеријска, имунолошка, дегенеративна. Сестринске интервенције у превенцији и лечењу. 7. Предња увеа - дужица и цилијарно тело, анатомија, физиологија. Предња и задња очна комора. Предњи дифузни увеитиси. Гнојна запаљења увеје - Ендофталмитис и панофталмитис. Сестринске интервенције у дијагностици и лечењу. 8. Физиологија интраокуларног притиска. Очна водица стварање и отицање. Примарни, секундарни и урођени глауком. 9. Глауком затвореног угла - акутни глауком. Примарни глауком отвореног угла. Сестринске интервенције у дијагностици и лечењу. 10. Сочиво - ембриологија, физиологија и патологија. Катаракта урођена и стечена. Дијагностика хируршко лечење и рехабилитација вида, интраокуларна вештачка сочива. 11. Очно дно: хорио-ретинални комплекс физиологија и функција мрежњаче и хороиде. Семиологија промена на очном дну. Болести и задње увеје хороидитис-хориоретинитис, тумори увеје и ретине дијагностика и лечење. 12. Болести мрежњаче-васкуларне, запаљенске, дегенеративне болести мрежњаче. 13. Стаклото тело и његови поремећаји. Опсацитити и хемофталмус. 14. Орбита, васкуларне, ендокрине болести, гнојна запаљења и тумори. Сестринске интервенције у дијагностици и лечењу. 15. Видни живац, видни пут, болести видног живца и поремећаји видног поља. Зеница и пупиломоторна реакција. 16. Рефракција ока - рефракционе аномалије, кратковидост, далековидост, астигматизам. Наочари, контактна стакла. 17. Мотилитет ока, функција окуломоторних мишића, бинокуларног вида. Поремећаји окуларне равнотеже, разрокоост и слабовидост, паралитичка разрокоост. 18. Механичке, физичке и хемијске повреде ока и орбите прва помоћ и принципи сестринских интервенција у дијагностици и лечењу. 19. Савремена терапија и хирургија у офталмологији - видео филм. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Макроскопска анатомија структура булбуса ока. 2. Сестринска анамнеза, главне тегобе, спољни преглед, инспекција офталмолошког болесника. 3. Визус - мерење и одређивање оштрине вида на даљину и близину појединачно на сваком оку. 4. Капци делови, рима окули, околина, инспекција, палпација, (ектропионирање горњег капка). 5. Сузни апарат -сузна жлезда, одводни путеви (флуоресцеински тест, Ширмер тест, палпација- масажа). 6. Преглед вежњача, делови вежњаче капака и булбуса, врсте хиперемije, коњунктивална, цилијарна. 7. Локална терапија - капи, масти, скидање страног тела вежњаче, испирање ока. 8. Преглед рожњаче и склере лупом и фокалним осветљењем, флуоресцеински тест, осетљивост. 9. Предња очна комора (дубина и садржај). Дужица – боја, грађа. Иридоциклитиси, цилијарна хиперемija. 10. Ширина зенице - реакција на светло директно – индиректна. 11. Биомикроскопија предњег сегмента ока. 12. Дигитално одрђивање тонууса ока и приказ инструменталног мерења очног притиска (ИОП). 13. Орбита, палпација кранијалних нерава. Протрузија - егзофталмус-егзофталмометрика, МР, ЦТ. 14. Приказ очнога дна - елементи фундуса, семиологија ретине. 15. Ширење зенице, преглед директним офталмоскопом. 16. Флуоресцеинска ангиографија. Ултразвучна дијагностика ока /приказ/. 17. Функцијска и дијагностичка испитивања: методе испитивања колорни вид, видно поље-конфронтација и компјутеризована периметрија, адаптација на таму. 18. Електрофизиолошка методе (ЕРГ, ЕМГ, ЕОГ). 19. Субјективно и објективно одређивање рефракције, визус, сабирна, расипна и астигматска стакла. 20. Покретљивост ока, примарни положај, видне осовине .откривање разрокоости и слабовидости, Хисберг тест, Cover тест, тест за диплопије, методе пенализације (амблиопија). 21. Повреде ока (хемијске, механичке, физичке): преглед и прва помоћ.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Голубовић и сар. Офталмологија. Београд. Медицински факултет, 2010.(Ваљево принт) <i>Допунска</i> 2. Shaw ME, Lee A. Ophthalmic Nursing. 4th Ed. Wiley-Blackwell, 2010.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	20	усмени испт	30
колоквијум-и	10	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Клиничка практична настава (34.КПН)			
Наставник: 1. Катедра за здравствену негу 2. Катедра за интерну медицину 3. Катедра за хирургију 4. Катедра за неурологију 5. Катедра за инфективне болести 6. Катедра за гинекологију и опстетрицију 7. Катедра за педијатрију 8. Катедра за психијатрију и медицинску психологију			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: -			
Циљ предмета Циљ клиничке практичне наставе је да студент стекне потребно клиничко искуство, под стручним надзором у здравственим установама, способност и упућеност на стално прилагођавање савременим захтевима науке здравствене неге и праксе и да се на конкретним примерима упознаје са методологијом научно-истраживачког рада и научним методама које на основу метода процена у сестринској нези омогућавају анализу добијених података и процену научних чињеница.			
Исход предмета Студенти кроз клиничку практичну наставу стичу знања за самостално пружања здравствене неге као дипломирана медицинска сестра на свим нивоима здравствене и социјалне заштите, укључујући уна превенцију, партиципацију у дијагностичким и терапијским поступцима природних и насилних поремећај здравља. Током клиничке практичне наставе студент се оспособљава да: – организује дневне радне задатке и води одговарајућу здравствену администрацију, прикупља и сређује информације, укључујући коришћење информационе технологије; – учествује у тимском и етапном процесу дијагностиковања и збрињавања оболелих и повређених; – правилно узима сестринску анамнезу и утврђује физичке, психичке и социјалне потребе оболелих и повређених; – правилно узима материјал за дијагностичке процедуре – правилно интерпретира резултате лабораторијских и клиничких преглед; – правилно примени прописану терапијску процедуру; – се упозна са принципима прихвата и тријаже у ургентним стањима и пружи иницијалну помоћ оболелом или повређеном у ургентном стању; – примењује поступке неге оболелих и повређених, што подразумева ублажавање патњи и бола и помоћ хоспитализованим болесницима и болесницима у терминалној фази болести; – спроводи хигијенско-санитарне мере, мере заштите човекове средине; – се придржава основних деонтолошких начела: односа према пацијенту, струци, колегама и сарадницима у раду; – поштује принципе професионалне тајне и кодекс етике медицинских сестара.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> – Рад у пријемној амбуланти на одељењима интерне медицине, инфектологије, неурологије, хирургије, гинекологије и опстетриције, педијатрије и психијатрије. – Рад у специјалистичким амбулантама одељењима интерне медицине, инфектологије, неурологије, хирургије, гинекологије и опстетриције, педијатрије и психијатрије. – Рад на одељењима интерне медицине, инфектологије, неурологије, хирургије, гинекологије и опстетриције, педијатрије и психијатрије. – Рад у установама социјалне заштите. – Самостални практични рад студената је заступљен на одељењима интерне медицине са 60 часова, инфектологије 20 часова, неурологије 30 часова, хирургије 30 часова, гинекологије и опстетриције 20 часова, педијатрије 20 часова и психијатрије 15 часова. – Самостални практични рад студената у установама социјалне заштите је заступљен са 15 часова.			
Литература <i>Обавезна</i> Литература која је препоручена за наставне предмете из области из којих се реализује клиничка практична настава. <i>Допунска</i>			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања:	Вежбе: 210	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру. Самосталан рад у наставним базама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		практични испит	100
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге				
Врста и ниво студија: Основне академске студије				
Назив предмета: Завршни (дипломски) рад (ДИПЛ)				
Наставник: ментор – наставник				
Статус предмета: обавезан				
Број ЕСПБ: 15				
Услов: положени сви предмети				
Циљ предмета Завршним радом студент треба да примени стечена знања у циљу решавања теоријског или практичног проблема.				
Исход предмета Студент се детаљније упознаје са одређеном темом, која је у вези са наставним програмом. Студент стиче вештине за индивидуални рад у одређеној научној и стручној области. Студент приказује способност теоријског и практичног знања и способност самосталног коришћења литературе.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Завршни рад студента представља самостални истраживачки рад студента у коме се он упознаје са теоријским сазнањима у одређеној области и методологијом истраживања одабране теме. Тема се бира у договору са ментором и мора да буде у складу са циљем и исходом студијског програма на који је студент уписан. Пријава дипломског рада, његов садржај, време, место и начин одбране регулисани су посебним Правилником о завршном раду. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> -				
Литература <i>Обавезна</i> <i>Допунска</i>				
Број часова активне наставе				Остали часови: 120
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања		писмени испит		
практична настава		усмени испт		
колоквијум-и			
семинар-и				
Комисија оцењује дипломски рад оценом 5 -10., а добијена позитивна оцена (6-10) улази у просечну оцену студента. Неодбрањен дипломски рад оцењује се оценом 5.				